

AKCINĖ BENDROVĖ „LIETUVOS DUJOS“

Juridinių asmenų registras, kodas 120059523, PVM mokėtojo kodas LT200595219
Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, tel. (8 5) 236 0210, faks. (8 5) 236 0200, el. p. ld@lietuvosdujos.lt, <http://www.dujos.lt>
Atsiskaitomoji sąskaita (IBAN): LT67 7044 0600 0164 3818, SWIFT (BIC): CBVILT2X, AB SEB bankas

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

2013-03-26 Nr. 7-31-521

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsniu ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Lietuvos dujos“ generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius ir generalinio direktoriaus pavaduotoja-vyriausioji finansininkė Giedrė Glinskienė, patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedamos AB „Lietuvos dujos“ 2012 m. konsoliduotosios ir bendrovės finansinės ataskaitos parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Lietuvos dujos“ ir konsoliduotąjį įmonių grupės turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o konsoliduotajame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, bendrovės ir bendra konsoliduotųjų įmonių būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų aprašymu.

Generalinis direktorius

Viktoras Valentukevičius

Generalinio direktoriaus pavaduotoja-
vyriausioji finansininkė

Giedrė Glinskienė

AB „LIETUVOS DUJOS“

**2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS
FINANSINĖS ATASKAITOS PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Lietuvos dujos“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateiktų AB „Lietuvos dujos“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau - Bendrovė), ir konsoliduotųjų AB „Lietuvos dujos“ ir dukterinės bei bendrai valdomos bendrovių (toliau - Grupė) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2012 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos, susijusios 2012 m. pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Bendrovės vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų atsakomybė - apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų toms aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami sąlyginei auditoriaus nuomonei pagrįsti.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

Grupės ir Bendrovės apskaitos politika (2 pastaba) numato, kad ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina įvertinus nusidėvėjimą bei vertės sumažėjimo nuostolius. Grupė ir Bendrovė įvertina ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamąją vertę kiekvieną kartą, kai yra požymių, jog ilgalaikio materialiojo turto vertė gali būti sumažėjusi. Mūsų nuomone, pastarųjų metų pokyčiai, aprašyti 1-oje pastaboje, susiję su perdavimo veiklos atskyrimu, indikuoja poreikį įvertinti vertės sumažėjimą atskirų veiklų pagrindu. Tačiau Grupės ir Bendrovės vadovybė tokio vertinimo neatliko, kadangi tai susiję su dideliais neapibrėžtumais (2.19 pastaba). Dėl to mes negalėjome patikimai įvertinti aukščiau minėto dalyko įtakos tiek Grupės ir Bendrovės ilgalaikiam materialiajam turtui, susijusiam su perdavimo veikla (kurio balansinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.567.000 tūkst. litų), tiek ir Grupės bei Bendrovės 2012 m. finansiniams rezultatams.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus dalyko aprašyto pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindas“ galimą įtaką, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Grupės ir Bendrovės 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusį metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 2012 m. konsoliduotąjį metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų 2012 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003

Auditas buvo baigtas 2013 m. kovo 6 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
A. Ilgalaikis turtas		2.358.438	2.318.573	2.364.314	2.320.412
I. Ilgalaikis nematerialusis turtas	4	2.624	3.390	2.623	3.382
II. Ilgalaikis materialusis turtas	5	2.354.535	2.315.167	2.351.181	2.307.833
II.1. Žemė		388	223	388	223
II.2. Pastatai ir statiniai		1.988.018	1.985.438	1.984.871	1.978.499
II.2.1. Pastatai		85.998	88.411	82.851	81.472
II.2.2. Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai		1.202.474	1.201.402	1.202.474	1.201.402
II.2.3. Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai		676.000	671.304	676.000	671.304
II.2.4. Kiti pastatai ir statiniai		23.546	24.321	23.546	24.321
II.3. Mašinos ir įrengimai		250.785	254.843	250.785	254.843
II.4. Transporto priemonės		15.437	15.605	15.376	15.528
II.5. Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		29.129	29.546	29.024	29.294
II.6. Kitas ilgalaikis materialusis turtas		3.489	3.659	3.489	3.659
II.7. Nebaigta statyba		67.289	25.853	67.248	25.787
III. Ilgalaikis finansinis turtas		1.279	16	10.510	9.197
III.1. Investicija į dukterinę įmonę	1, 6	-	-	9.181	9.181
III.2. Investicija į bendrai valdomą įmonę	1, 7	1.270	-	1.320	-
III.3. Ilgalaikės gautinos sumos	8	9	16	9	16
B. Trumpalaikis turtas		569.745	380.058	564.249	377.725
I. Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		80.653	78.792	80.651	78.765
I.1. Atsargos	9	80.108	78.516	80.108	78.504
I.1.1. Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos		6.998	7.182	6.998	7.181
I.1.2. Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)		73.110	71.334	73.110	71.323
I.2. Išankstiniai apmokėjimai		545	276	543	261
II. Gautinos sumos	10	204.530	173.393	204.499	173.391
II.1. Iš pirkėjų gautinos sumos		191.352	168.847	191.352	168.848
II.2. Kitos gautinos sumos	15	13.178	4.546	13.147	4.543
III. Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		6.682	-	6.682	-
IV. Kitas trumpalaikis turtas	11	165.423	31.989	160.000	30.000
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	112.457	95.884	112.417	95.569
Turto iš viso		2.928.183	2.698.631	2.928.563	2.698.137

(tęsinys kitame puslapyje)

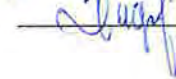
Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Finansinės būklės ataskaitos (tęsinys)

	Pasta- bos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C. Nuosavas kapitalas		2.057.846	2.055.340	2.058.261	2.054.297
I. Įstatinis kapitalas	1	469.068	469.068	469.068	469.068
II. Rezervai	13	1.513.844	1.491.640	1.513.229	1.489.543
II.1. Privalomasis rezervas		43.884	39.100	43.692	38.908
II.2. Kiti rezervai		1.469.960	1.452.540	1.469.537	1.450.635
III. Nepaskirstytasis pelnas		74.934	94.632	75.964	95.686
D. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		870.337	643.291	870.302	643.840
I. Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		567.057	359.435	567.036	360.035
I.1. Ilgalaikės finansinės skolos	14	180.000	2.144	180.000	2.144
I.2. Dotacijos (atidėtosios pajamos)	15	230.805	191.053	230.805	191.053
I.3. Ilgalaikės išmokos darbuotojams	16	9.097	9.097	9.097	9.097
I.4. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	21	147.155	157.141	147.134	157.741
II. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		303.280	283.856	303.266	283.805
II.1. Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	14	2.144	2.144	2.144	2.144
II.2. Prekybos skolos	17	238.947	215.569	238.943	215.562
II.3. Gauti išankstiniai apmokėjimai		9.739	9.445	9.738	9.445
II.4. Pelno mokesčio įsipareigojimas		-	2.413	-	2.413
II.5. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		11.056	10.403	11.052	10.372
II.6. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	18	41.394	43.882	41.389	43.869
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		2.928.183	2.698.631	2.928.563	2.698.137

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

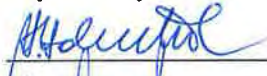

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2013 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2013 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
I. Pajamos		1.879.178	1.845.869	1.878.891	1.844.906
I.1. Pardavimo pajamos	3	1.872.714	1.840.012	1.872.432	1.839.064
I.2. Kitos veiklos pajamos	19	6.464	5.857	6.459	5.842
II. Sąnaudos		(1.810.021)	(1.723.733)	(1.808.882)	(1.722.576)
II.1. Gamtinių dujų pirkimo sąnaudos		(1.517.813)	(1.435.881)	(1.517.813)	(1.435.881)
II.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	(114.331)	(111.803)	(114.144)	(111.535)
II.3. Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(99.527)	(98.093)	(99.150)	(97.641)
II.4. Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(47.906)	(47.277)	(47.904)	(47.274)
II.5. Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(10.576)	(11.110)	(10.525)	(11.039)
II.6. Kitos sąnaudos		(19.868)	(19.569)	(19.346)	(19.206)
III. Veiklos pelnas		69.157	122.136	70.009	122.330
IV. Finansinė veikla	20	1.543	(17.863)	1.528	(17.913)
IV.1. Pajamos		2.208	2.467	2.143	2.417
IV.2. Sąnaudos		(665)	(20.330)	(615)	(20.330)
V. Pelnas prieš apmokestinimą		70.700	104.273	71.537	104.417
VI. Pelno mokestis	21	3.806	(8.511)	4.427	(8.731)
VI.1. Ataskaitinių metų pelno mokestis		(6.180)	(16.332)	(6.180)	(16.332)
VI.2. Atidėtas pelno mokestis		9.986	7.821	10.607	7.601
VII. Grynas pelnas		74.506	95.762	75.964	95.686
Pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	22	0,16	0,20		

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

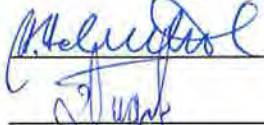

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2013 m. kovo 6 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2013 m. kovo 6 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Ažuonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Bendrujų pajamų ataskaitos

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
I. Grynasis pelnas	74.506	95.762	75.964	95.686
II. Visos bendrosios pajamos	74.506	95.762	75.964	95.686

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2013 m. kovo 6 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2013 m. kovo 6 d.

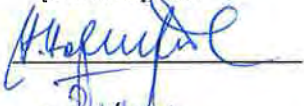

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

<u>Grupė</u>	<u>Pastabos</u>	<u>Išstatinis kapitalas</u>	<u>Privalomasis rezervas</u>	<u>Kiti rezervai</u>	<u>Nepaskirstytasis pelnas</u>	<u>Iš viso</u>
2011 m. sausio 1 d. likutis		469.068	31.114	1.421.016	158.380	2.079.578
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	7.986	-	(7.986)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	31.729	(31.729)	-
Pervesta iš kitų rezervų dukterinės įmonės nuostoliui padengti		-	-	(205)	205	-
Patvirtinti dividendai	23	-	-	-	(120.000)	(120.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	95.762	95.762
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	95.762	95.762
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	39.100	1.452.540	94.632	2.055.340
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	4.784	-	(4.784)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	18.902	(18.902)	-
Pervesta iš kitų rezervų dukterinės įmonės nuostoliui padengti		-	-	(1.482)	1.482	-
Patvirtinti dividendai	23	-	-	-	(72.000)	(72.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	74.506	74.506
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	74.506	74.506
2012 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	43.884	1.469.960	74.934	2.057.846

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

<u>Generalinis direktorius</u>	<u>Viktoras Valentukevičius</u>		<u>2013 m. kovo 6 d.</u>
<u>Vyriausiasis buhalteris</u>	<u>Žydrūnas Augutis</u>		<u>2013 m. kovo 6 d.</u>

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos (tęsinys)

<u>Bendrovė</u>	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
2011 m. sausio 1 d. likutis		469.068	30.922	1.418.906	159.715	2.078.611
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	7.986	-	(7.986)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	31.729	(31.729)	-
Patvirtinti dividendai	23	-	-	-	(120.000)	(120.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	95.686	95.686
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	95.686	95.686
2011 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	38.908	1.450.635	95.686	2.054.297
Pervesta į privalomąjį rezervą		-	4.784	-	(4.784)	-
Pervesta į kitus rezervus		-	-	18.902	(18.902)	-
Patvirtinti dividendai	23	-	-	-	(72.000)	(72.000)
Visos bendrosios pajamos		-	-	-	75.964	75.964
<i>Grynasis metų pelnas</i>		-	-	-	75.964	75.964
2012 m. gruodžio 31 d. likutis		469.068	43.692	1.469.537	75.964	2.058.261

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2013 m. kovo 6 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2013 m. kovo 6 d.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
I. Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
I.1. Grynasis pelnas		74.506	95.762	75.964	95.686
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:					
I.2. Nusidėvėjimas ir amortizacija	4, 5	114.331	111.803	114.144	111.535
I.3. Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostoliai (pelnas)		175	(116)	(127)	(116)
I.4. Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinų sumų ir atsargų vertės sumažėjimo nuostoliai		534	717	533	716
I.5. Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos		(3.806)	8.511	(4.427)	8.731
I.6. Palūkanų (pajamos)		(1.246)	(1.310)	(1.181)	(1.261)
I.7. Palūkanų sąnaudos		614	320	614	320
I.8. Valiutų kursų pasikeitimo nuostoliai		1	2	1	2
I.9. Dotacijų (atidėtųjų pajamų) (amortizacija)		(5.665)	(4.654)	(5.665)	(4.654)
I.10. Kitų investicinės veiklos rezultatų eliminavimas	20	50	19.999	-	20.000
I.11. Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas		(9)	(1.094)	(9)	(1.094)
		179.485	229.940	179.847	229.865
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
I.12. Atsargų (padidėjimas)	9	(1.561)	(31.176)	(1.572)	(31.177)
I.13. Iš pirkėjų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)		(23.169)	364	(23.167)	361
I.14. Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)	24	(317)	472	(301)	459
I.15. Prekybos skolų padidėjimas	24	10.526	14.103	10.529	14.125
I.16. Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas		3.967	7.254	4.001	7.258
I.17. (Sumokėtas) pelno mokestis		(13.598)	(7.362)	(13.598)	(7.362)
		(24.152)	(16.345)	(24.108)	(16.336)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		155.333	213.595	155.739	213.529
II. Investicinės veiklos pinigų srautai					
II.1. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	4, 5, 24	(142.499)	(66.873)	(142.491)	(66.858)
II.2. Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		3.871	673	364	659
II.3. Investicijos į bendrai valdomą įmonę (įsigijimas)	7	(1.320)	-	(1.320)	-
II.4. Investicinių vienetų, laikomų prekybai, pardavimas		-	307	-	-
II.5. Atgautos ilgalaikės suteiktos paskolos ir gautinos sumos		7	7	7	7
II.6. Terminuotų indėlių (padidėjimas)	11	(105.697)	(259)	(102.264)	-
II.7. Gautos palūkanos		1.420	965	1.355	916
II.8. Kitų trumpalaikių investicijų (įsigijimas)	11	(27.736)	(50.002)	(27.736)	(50.002)
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(271.954)	(115.182)	(272.085)	(115.278)

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS DUJOS“, įmonės kodas 120059523, Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
III. Finansinės veiklos pinigų srautai					
III.1. Dividendų (išmokėjimas)		(72.093)	(119.875)	(72.093)	(119.875)
III.2. Paskolų gavimas	14	180.000	-	180.000	-
III.3. Paskolų (grąžinimas)	14	(2.144)	(2.144)	(2.144)	(2.144)
III.4. Gautos dotacijos	15, 24	28.069	5.297	28.069	5.297
III.5. (Sumokėtos) palūkanos		(638)	(343)	(638)	(343)
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		133.194	(117.065)	133.194	(117.065)
IV. Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		16.573	(18.652)	16.848	(18.814)
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje		95.884	114.536	95.569	114.383
VI. Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje		112.457	95.884	112.417	95.569

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinis direktorius	Viktoras Valentukevičius		2013 m. kovo 6 d.
Vyriausiasis buhalteris	Žydrūnas Augutis		2013 m. kovo 6 d.

Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Lietuvos dujos“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra:

Aguonų g. 24,
LT – 03212, Vilnius,
Lietuva.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas ir tiekimas. Bendrovė [registruota 1990 m. lapkričio 23 d. Bendrovės akcijos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius, Oficialiajame prekybos sąraše.

2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
„E.ON Ruhrgas International“ GmbH	182.534.384	38,9
OAO „Gazprom“	173.847.696	37,1
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	83.030.367	17,7
Kiti akcininkai	29.655.807	6,3
	469.068.254	100,0

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, yra paprastosios vardinės ir 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų.

Bendrovę sudaro valdymo ir dujų perdavimo centras ir 5 filialai.

2012 m. gruodžio 31 d. Grupę sudaro AB „Lietuvos dujos“, jos dukterinė įmonė UAB „Palangos perlas“ ir bendrai su Suomijos dujų įmone Gasum Oy valdoma įmonė UAB GET Baltic (toliau - Grupė). UAB „Palangos perlas“ ir UAB GET Baltic duomenys 2012 m. gruodžio 31 d.:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas	Grupėi tenkanti ataskaitinių metų (nuostolių) dalis	Nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
UAB „Palangos perlas“	Birutės g. 8, Klaipėda	100	9.704	(1.409)	8.910	Viešbučių ir viešojo maitinimo paslaugos
UAB GET Baltic	Aguonų g. 24, Vilnius	66	2.000	(50)	1.924	Licencijuota gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla – gamtinių dujų prekybos gamtinių dujų biržoje organizavimas

2011 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinė įmonė UAB „Palangos perlas“. UAB „Palangos perlas“ duomenys 2011 m. gruodžio 31 d.:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis (proc.)	Įstatinis kapitalas	Ataskaitinių metų (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas	Pagrindinė veikla
UAB „Palangos perlas“	Gintaro g. 36, Palanga	100	9.704	(159)	10.319	Viešbučių ir viešojo maitinimo paslaugos

2012 m. vidutinis Grupės ir Bendrovės darbuotojų skaičius atitinkamai buvo 1.700 ir 1.685 (2011 m. – 1.719 ir 1.696 atitinkamai).

1 Bendroji informacija (tęsinys)

AB „Lietuvos dujos“ veiklą reglamentuojantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas reikalauja atskirti Bendrovės veiklos rūšių (perdavimo, skirstymo, tiekimo) apskaitą. Bendrovė tvarko apskaitą pagal įstatymo reikalavimus. Bendrovės veiklos segmentai yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas, tiekimas ir kita veikla (3 pastaba).

Gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda bei licencijuojamos veiklos priežiūrą vykdo Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK). Bendrovei suteiktos gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo licencijos.

Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos vartotojams yra reguliuojamos. Reguluojamų kainų viršutinės ribas nustato VKEKK. Tiekimo paslaugų kainos iki naujojo Gamtinių dujų įstatymo įsigaliojimo 2011 m. rugpjūčio 1 d. taip pat buvo reguliuojamos, po šios datos jos tapo nereguliuojamomis.

Bendrovės vadovybė šias finansines ataskaitas patvirtino 2013 m. kovo 6 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti parengti naujas finansines ataskaitas.

Bendrovės veiklų atskyrimas

Vykdydama Gamtinių dujų įstatymą ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymą, perkeliančius į nacionalinę teisę Europos Sąjungos 3-iojo Energetikos paketo nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2011 m. priėmė atitinkamus nutarimus, nustatančius Bendrovės veiksmus pertvarkant įmonę: 2011 m. spalio 28 d. nutarimą Nr. 1239 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo“ ir 2011 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1417 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vykdydama šių teisės aktų reikalavimus, Bendrovė privalo iki 2014 m. spalio 31 d. įvykdyti perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimą bei teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti gamtinių dujų skirstymo veiklą pasiekiant atitiktį Gamtinių dujų įstatymo aštuntojo skirsnio reikalavimams.

Vadovaudamasis aukščiau nurodytais teisės aktais AB „Lietuvos dujos“ 2012 m. gegužės 28 d. visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė:

1. AB „Lietuvos dujos“ perdavimo veiklos atskyrimą vykdyti Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatymo 4 str. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. 1239 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo“ patvirtinto plano 8 p. numatytu būdu, teisės aktų numatytais terminais atskiriant nuo Bendrovės, kuri tęsia veiklą, dalį (t.y. Bendrovės gamtinių dujų perdavimo veiklą) ir Bendrovės gamtinių dujų perdavimo veiklai priskirtų turto, teisių bei pareigų pagrindu įkuriant naują bendrovę, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 71 str.

2. AB „Lietuvos dujos“ skirstymo veiklos atskyrimą vykdyti įsteigiant Bendrovės dukterinę bendrovę bei jai perduodant Bendrovės gamtinių dujų skirstymo veiklą (turtinį kompleksą) kartu su šiai veiklai priskirtu turto, teisėmis bei pareigomis kaip nepiniginį įnašą už dukterinės bendrovės akcijas teisės aktų nustatytais terminais.

2012 m. gegužės 28 d. AB „Lietuvos dujos“ valdyba patvirtino Bendrovės dujų perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimo bei skirstymo veiklos atskyrimo būdų aprašymą su atskyrimo veiksmų planais (toliau – Aprašymas). Bendrovės valdybos nariai V. Golubev ir K. Seleznev dėl Aprašymo patvirtinimo balsavo „už“ su išlyga. Aprašyme numatyta iki 2013 m. liepos 31 d. teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti Bendrovės gamtinių dujų perdavimo veiklą įkuriant naują perdavimo sistemos operatoriaus bendrovę ir iki 2014 m. spalio 31 d. įvykdyti perdavimo veiklos kontrolės atskyrimą bei teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti Bendrovės gamtinių dujų skirstymo veiklą įsteigiant dukterinę skirstymo sistemos operatoriaus bendrovę. Bendrovė, vykdydama Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, pateikė Aprašymą VKEKK nustatytais terminais, t.y. 2012 m. gegužės 31 d.

VKEKK 2012 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. O3-145 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ perdavimo ir skirstymo veiklų ir kontrolės atskyrimo veiksmų planų“ nurodė Bendrovei veiklų ir kontrolės atskyrimą vykdyti laikantis Bendrovės pateiktuose veiksmų planuose nurodytų būdų ir terminų.

Atsižvelgdama į 2012 m. gegužės 28 d. Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimą ir 2012 m. birželio 15 d. VKEKK sprendimą bei vadovaudamasi ABĮ 71 straipsniu, Bendrovės valdyba parengė ir 2013 m. sausio 30 d. patvirtino AB „Lietuvos dujos“ atskyrimo sąlygas (toliau – Atskyrimo sąlygos). Bendrovės valdybos nariai V. Golubev ir K. Seleznev dėl Atskyrimo sąlygų patvirtinimo balsavo „už“ su išlyga. Atskyrimo sąlygos 2013 m. sausio 30 d. pateiktos VKEKK suderinti, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose. VKEKK 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-64 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ atskyrimo sąlygų ir perdavimo sistemos operatoriumi perduodamo turto sudėties“ konstatavo, kad Bendrovės Atskyrimo sąlygos sudaro sąlygas tinkamai įgyvendinti gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimą.

Siekiant įgyvendinti teisės aktų reikalavimus ir įvykdyti perdavimo veiklos atskyrimą, sprendimą dėl dalies Bendrovės veiklų atskyrimo turi priimti Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Perdavimo veiklos atskyrimas bus vykdomas perdavimo veiklos segmento duomenų pagrindu. Šių teisės aktų nuostatų įgyvendinimas iš esmės įtakos Grupės ir Bendrovės veiklą, kadangi įgyvendinus perdavimo veiklos atskyrimą reikšmingai pasikeis Grupės/Bendrovės veiklos apimtis bei turto, įsipareigojimų, nuosavo kapitalo, pajamu bei sąnaudų straipsniai.

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, taikyti rengiant Grupės ir Bendrovės 2012 m. finansines ataskaitas, yra šie:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos sąjungoje (toliau – ES).

Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė ir Bendrovė pritaikė šiuos TFAS pakeitimus:

- 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimą „Išplėsti reikalavimai atskleidžiant pripažinimo nutraukimą“.
- 12 TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimą „Turto vertės atgavimas“.

Šie pakeitimai neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturėjo likučių ar sandorių, kuriems jie būtų taikomi.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai

Šie TFAS ir TFAAK išaiškinimai yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų sudarymo datai, bet dar neįsigalioję:

1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeikimas – kitų bendrųjų pajamų elementų pateikimas (įsigalioja nuo ar po 2012 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

1 TAS pataisa keičia bendrųjų pajamų ataskaitoje pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti į pelno (nuostolių) ataskaitą ateityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokėjus), turi būti pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami į pelno (nuostolių) ataskaitą. Pataisa taikoma tik elementų pateikimui bendrųjų pajamų ataskaitoje, ji neturi įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Pakeistame 19 TAS yra daug pakeitimų: nuo esminių, tokių kaip „koridorius“ metodo ir laukiamos gražos iš plano turto taikymo panaikinimo iki neesminių paaiškinimų ir formuluočių pakeitimo. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ pakeikimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas. Pagal 27 TAS bendrovė, rengianti atskiras finansines ataskaitas, turi apskaityti šias investicijas įsigijimo savikaina arba vadovaudamasi 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Kadangi reikalavimai atskiroms finansinėms ataskaitoms nepasikeis, pakeikimas neturės jokios įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones“ pakeikimas (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, buvo pakeistas šio standarto pavadinimas ir nuo šiol jis apima nuosavybės metodo taikymą ne tik asocijuotoms įmonėms, bet ir bendroms įmonėms. Kadangi reikalavimai nuosavybės metodo taikymui nepasikeis, o Grupė jau dabar investiciją į bendrą įmonę apskaito nuosavybės metodu, šis pakeikimas neturės jokios įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeikimas – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šioje pataisoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos), kurios taiko nesinchroninio bendrojo atsiskaitymo mechanizmus. Pakeikimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes jos neturi atsiskaitymo sistemų ir neatlieka finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitų.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas - Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Pakeitimas numato bendrus reikalavimus dėl finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaitų atskleidimo. Šie atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. 7 TFAS pakeitimai turi būti taikomi retrospektyviai. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

9 TFAS „Finansinės priemonės“ (įsigalioja nuo ar po 2015 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES).

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. TASV išleido pirmąsias dvi šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka bei reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai. ES dar nepatvirtino šių naujo standarto dalių. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Šis 10 TFAS pakeitimas nustato vieningą kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalaus iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir atitinkamai privalo būti konsoliduojamos patronuojančios įmonės. Tokių svarbių vertinimų pavyzdžiai būtų de facto kontrolės įvertinimas, potencialių balsavimo teisių įvertinimas, nustatymas ar sprendimų priėmėjas veikia kaip atstovaujamas ar kaip agentas. 10 TFAS pakeičia 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ dalį, kurioje kalbama apie konsoliduotas finansines ataskaitas, ir 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

11 TFAS „Jungtinė veikla“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą. Pagal 11 TFAS jungtinės veiklos įmonės, jei jos klasifikuojamos kaip bendros įmonės (naujai apibrėžtas terminas), privalo būti apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Be to, bendrai kontroliuojamas turtas ir veikla yra bendra veikla pagal 11 TFAS, o šių bendros veiklos sutarčių apskaita iš esmės nesiskirs nuo šiuo metu taikomų apskaitos principų, t.y. įmonė ir toliau pripažins jai priklausanti atitinkamą dalį turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

12 TFAS, kaip vienas išsamus standartas, nustato atskleidimo reikalavimus įmonės investicijoms į dukterines įmones, į jungtinę veiklą (bendrą veiklą ar bendrai valdomas įmones), investicijoms į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šis standartas pareikalaus papildomų informacijos atskleidimų, tokių kaip padaryti įvertinimai, susiję su kontrolės nustatymu. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS pakeitimai – Investicinės bendrovės (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

Pakeitimai taikomi įmonėms, atitinkančioms investicinės bendrovės apibrėžimą. Šie pakeitimai reikalauja tokioms įmonėms taikyti 10 TFAS konsolidavimo reikalavimų išimtį – investicinės bendrovės savo dukterines įmones turi apskaityti tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, o ne konsoliduoti. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi patronuojanti Grupės įmonė nėra investicinė bendrovė.

13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais).

Pagrindinė 13 TFAS išleidimo priežastis yra supaprastinti ir nuosekliau pateikti standartų reikalavimus, susijusius su tikrosios vertės nustatymu. Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS. Grupė ir Bendrovė šiuo metu vertina naujojo standarto poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ir rezultatams.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.1 Finansinių ataskaitų pagrindas (tęsinys)

TFAS patobulinimai (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES).

2012 m. gegužės mėn. TASV išleido jungtinį šių penkių standartų reikalingų, bet neskubių pakeitimų dokumentą:

- 1 TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“;
- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;
- 16 TAS „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“;
- 32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“;
- 34 TAS „Tarpinės finansinės ataskaitos“.

Dėl šių pataisų gali atsirasti pasikeitimų Grupės ir Bendrovės apskaitos politikoje, tačiau jie neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudos“ (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis išaiškinimas taikomas nuodangos sąnaudoms, patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudos“). Išaiškinimas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė nevykdo kasyklų veiklos.

Grupė ir Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo dieną, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

2.2. Finansinių ataskaitų valiuta

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kiekvieną dieną nustato Lietuvos bankas.

2.3. Konsolidavimo principai

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos apima AB „Lietuvos dujos“ ir jos dukterinę įmonę UAB „Palangos perlas“. Paprastai įmonė yra kontroliuojama, kai Grupei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso daugiau nei 50 procentų balsavimo teises suteikiančio akcinio kapitalo, ir (ar) kai ji gali kontroliuoti finansinę ir įprastinę veiklą ir taip gauti naudos iš šios įmonės veiklos.

Įsigytoms įmonėms apskaityti taikomas pirkimo metodas. Bendrovė įsigytą identifikuojamą kitos įmonės turtą ir įsipareigojimus įsigijimo dieną įvertina tikrąja verte. Skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto tikrosios vertės įsigijimo dieną laikomas prestižu (neigiamu prestižu). Teigiamas prestižas finansinėse ataskaitose pateikiamas įsigijimo savikaina, įvertinus jo vertės sumažėjimo nuostolius. Neigiamas prestižas iš karto pripažįstamas pajamomis ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitoje. Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose su konsoliduojamomis dukterinėmis įmonėmis susijęs prestižas parodomas nematerialiojo turto dalyje.

Vertės sumažėjimo vertinimo tikslais verslo susijungimų metu įsigytas prestižas įsigijimo dieną yra priskiriamas tiems Grupės pinigų generuojantiems vienetams, kurie, kaip tikimasi, turės naudos iš susijungimo, nepriklausomai ar kitas turtas ir įsipareigojimai yra priskirti šiems vienetams.

Per metus įsigytos arba parduotos įmonės yra įtraukiamos į konsoliduotąsias finansines ataskaitas nuo įsigijimo datos arba iki pardavimo datos. Konsoliduojant eliminuojami visi įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai bei nerealizuotas pelnas ir nuostoliai.

Konsoliduotosios finansinės ataskaitos yra parengtos taikant vienodus apskaitos principus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis. Atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose investicijos į dukterines įmones yra apskaitomos taikant savikainos metodą.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.4. Investicijos į bendrai valdomas įmones

Grupė turi dalį bendrai valdomoje įmonėje UAB GET Baltic, kuri yra bendrai kontroliuojama įmonė ir kurios savininkai turi rašytinį susitarimą, nustatantį bendrą įmonės ekonominės veiklos kontrolę. Grupė konsoliduotose finansinėse ataskaitose apskaito savo dalį bendrai valdomoje įmonėje taikydamą nuosavybės metodą. Taikant nuosavybės metodą, investicijos vertė finansinės būklės ataskaitoje nustatoma prie savikainos pridėdant investicijos į bendrą įmonę grynojo turto pasikeitimo dalį, priklausančią Grupei. Pelno (nuostolių) ataskaitoje parodoma Grupei priklausanti bendrai valdomos įmonės veiklos rezultatų dalis. Bendrovei priklausanti nerealizuoto pelno ar nuostolių, atsiradusių dėl sandorių tarp Grupės įmonių, dalis yra eliminuojama.

Investicija į bendrai valdomą įmonę atskirose Bendrovės finansinėse ataskaitose yra apskaitoma įsigijimo verte, atėmus vertės sumažėjimą, jei toks yra. Investicijos vertės sumažėjimo įvertinimas yra atliekamas tuomet, kai atsiranda vertės sumažėjimo požymių arba požymių, kad ankstesniais metais pripažintas vertės sumažėjimas nebeegzistuoja.

2.5. Nematerialusis turtas

Grupės ir Bendrovės nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Nematerialiojo turto tarnavimo laikotarpis gali būti ribotas arba neribotas.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio tarnavimo laikotarpis yra ribotas, yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką (4 metai). Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialiųjų turtą daugiausia sudaro Grupės ir Bendrovės veikloje naudojama programinė įranga ir licencijos.

Grupė ir Bendrovė neturi nematerialiojo turto su neribotu tarnavimo laikotarpiu.

2.6. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius. Tokia įsigijimo vertė apima dalies ilgalaikio materialiojo turto pakeitimo sąnaudas, kai tokios sąnaudos yra patiriamos ir yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Atitinkamai, kai atliekamas reikšmingas remontas, išlaidos apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje kaip ilgalaikio materialiojo turto pakeitimas, kai yra tenkinama pripažinimo sąlyga. Kitos remonto ir priežiūros sąnaudos apskaitomos kaip patirtas pelnas arba nuostoliai.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, apskaitoje nurašoma jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimai, o bet kokios perleidimo pajamos ar išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Pastatai	25 - 60 metų
Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 metai
Mašinos ir įrengimai	5 - 20 metų
Kiti pastatai ir statiniai	15 - 19 metų
Transporto priemonės	6 metai
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	4 - 9 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 9 metai

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialiųjų turtą.

Nebaigta statyba apskaitoma įsigijimo verte. Ją sudaro statybos, statinių ir įrenginių vertės bei kitos tiesiogiai priskirtinos išlaidos. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskačiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas nepradėtas naudoti.

Grupė ir Bendrovė įvertina ilgalaikio materialiojo turto vertę, kai tik yra požymių, kad minėto turto vertė gali būti sumažėjusi. Vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai tik įvertinami.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.7. Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas“ Grupės ir Bendrovės finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, investicijas, laikomas iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, įtraukiant (išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje) sandorio sudarymo išlaidas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje

Finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje, priskiriamas turtas, laikomas prekybai, t.y. jeigu jis buvo įsigytas su tikslu parduoti jį artimiausioje ateityje. Pelnas arba nuostoliai iš šio turto vertės pasikeitimo pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Investicijos, laikomos iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme klasifikuojamas kaip laikomas iki išpirkimo termino, jeigu Grupė ir Bendrovė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota įsigijimo verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais, kuria neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos iš pradžių yra apskaitomos suteikto atlygio tikrąja verte. Trumpalaikės gautinos sumos po pirminio pripažinimo yra apskaitomos amortizuota verte naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokius vertės sumažėjimo nuostolius. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra apskaitomas, kai yra požymių, kad gautinų sumų vertė gali būti sumažėjusi, tada balansinė gautinų sumų vertė yra mažinama naudojant vertės sumažėjimų sąskaitą. Nuvertėjusios paskolos ir gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgaunamos.

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinė finansinė priemonė, galima parduoti, kuri nepriskiriama nė vienai iš trijų aukščiau paminėtų grupių. Po pirminio pripažinimo galimas parduoti finansinis turtas finansinėse ataskaitose apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ar nuostoliai (išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius bei užsienio valiutos keitimo pelną arba nuostolius), susiję su tikrosios vertės pasikeitimu, yra apskaitomi atskirame nuosavo kapitalo straipsnyje tol, kol Grupė ir Bendrovė neparduos šio finansinio turto ar nepripažins jo vertės sumažėjimo. Tada sukauptas pelnas arba nuostoliai, anksčiau apskaityti nuosavybėje, pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8. Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinis turtas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė ir Bendrovė išlaikė teisę į pinigų srautus, bet prisiėmė įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajam šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė ir Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleido iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleido, nei išlaikė su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleido šio turto kontrolę.

Kai Grupė ir Bendrovė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia, nei išlaiko su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė ir Bendrovė yra susijusi. Grupės ir Bendrovės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei ir Bendrovei gali tekti sumokėti.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas.

Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas kaip pelnas arba nuostoliai.

2.9. Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargos, kurias sudaro gamtinės dujos vamzdynuose ir saugykloje, likusios metų pabaigoje, bei kitos atsargos, yra apskaitomos žemesniąja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargos, kurios nebegali būti realizuotos, yra nurašomos.

2.10. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje, banko sąskaitose ir pinigai kelyje. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

2.11. Finansinės skolos

Finansinės skolos iš pradžių pripažįstamos gautų lėšų tikrąja verte, atėmus sandorio kaštus. Vėliau jos apskaitomos amortizuota verte, o skirtumas tarp gautų lėšų ir sumos, kurią reikės sumokėti per skolos terminą, yra įtraukiamas į laikotarpio pelną ar nuostolius.

Skolos priskiriamos ilgalaikėms, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos dieną pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

2.12. Skolinimosi išlaidos

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai priskirtinos ilgo parengimo kriterijus atitinkančio turto įsigijimui, statybai ar gamybai, yra kapitalizuojamos kaip atitinkamo turto įsigijimo savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos. Skolinimosi išlaidos apima palūkanas ir kitas su lėšų skolinimusi patirtas išlaidas. Grupės ir Bendrovės pasirinkimu, tikslinės paskolos užbaigus tikslinės paskirties turto statybą/įsigijimą netampa bendrosioms, todėl susijusios skolinimosi išlaidos toliau nekapitalizuojamos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.13. Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Dotacijos, gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Šiai dotacijų grupei priskiriamas ir nemokamai gautas turtas. Dotacijos, susijusios su turtu, suma finansinėse ataskaitose pripažįstama pajamomis per turto, susijusio su šia dotacija, nusidėvėjimo laikotarpį ir pelno (nuostolių) ataskaitoje įtraukiama į kitos veiklos pajamų straipsnį.

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Nepanaudotas dotacijos likutis rodomas finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Dotacijos (atidėtosios pajamos)“.

2.14. Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Nustatytų išmokų planas – išeitinės išmokos

Pagal kolektyvinės sutarties nuostatas kiekvienam iš Bendrovės išeinančiam darbuotojui, sulaukusiam pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė išmoka. Išmokos darbuotojams yra pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi būsimų mokėjimų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Minėtų išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, naudojant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Ilgalaikio įsipareigojimo darbuotojams dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje. Nuo 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojus 19 TAS pakeitimams, aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Anksčiau suteiktų paslaugų savikaina pripažįstama sąnaudomis tiesiogiai proporcingomis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Bet koks pelnas ar nuostoliai, atsiradę dėl įsipareigojimo sumažinimo ir / ar įvykdymo, pelno (nuostolių) ataskaitoje pripažįstami iš karto. Nuo 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojus 19 TAS pakeitimams, anksčiau suteiktų paslaugų savikaina turės būti pripažįstama iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Kitos ilgalaikės išmokos darbuotojams

Bendrovė moka išmokas darbuotojams už ilgalaikį darbo stažą Bendrovėje. Ilgalaikis įsipareigojimas darbuotojų išmokoms yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartine verte finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Nustatytų išmokų įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą mokėjimų laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ar nuostoliai pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.15. Pelno mokesčiai

Grupės bendrovės apmokestinamos atskirai, nepriklausomai nuo bendrų Grupės rezultatų. Pelno mokesčiai skaičiuojamas nuo einamųjų metų pelno, įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuo 2010 m. mokestiniai nuostoliai gali būti perkelti tarp grupės įmonių, atitinkančių Lietuvos Respublikos pelno mokesčių įstatyme nustatytus reikalavimus. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiui, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės ataskaitos datą.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.15. Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje tiek, kiek yra tikimasi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio turto nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio turto dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Pereinant prie TFAS Grupė ir Bendrovė finansinėse ataskaitose perkainoto ilgalaikio materialaus turto vertę pripažino menama savikaina. Kadangi turto, vertinamo menama savikaina, mokestinė bazė pereinant prie TFAS liko įsigijimo savikaina (arba suma, paremta įsigijimo savikaina), dėl atlikto perkainojimo susidarė laikinieji skirtumai, susieti su apskaitytais atidėtojo mokesčio įsipareigojimais. Po perėjimo prie TFAS esant poreikiui atidėtąjį mokestį perskaičiuoti (pvz., dėl mokesčių tarifo pasikeitimo ar turto apskaitinės vertės ir mokesčio bazės pasikeitimo), Grupė ir Bendrovė šį pasikeitimą apskaito kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Atidėtojo mokesčio kitų sudedamųjų elementų perskaičiavimo rezultatai, išskyrus ilgalaikį materialųjį turta, kuris buvo perkainotas menamąja savikaina, yra apskaityti pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2.16. Pajamų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė ar Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pardavimų pajamos apskaitomos atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas.

Pajamos iš gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo nebuitiniams vartotojams pripažįstamos kas mėnesį (išskyrus pajamas iš nebuitinių vartotojų, suvartojančių virš 1 mln. m³ gamtinių dujų per metus, - pajamos iš šių vartotojų pripažįstamos du kartus per mėnesį), remiantis jų pateiktais ir Bendrovės patikrintais matavimo prietaisų parodymais (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais matavimo prietaisų parodymais ir atliktais įvertintų neatitikimų tarp deklaruotų ir suvartotų dujų kiekių koregavimais (kaupimo principas).

2.17. Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialių valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinių ataskaitų sudarymo dienai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.18. Turto vertės sumažėjimas

Finansinis turtas

Finansinio turto vertės sumažėjimas vertinamas finansinių ataskaitų sudarymo datą.

Kai paaiškėja, kad Grupė ir Bendrovė neatgaus visų suteiktų paskolų ir gautinų sumų pagal sutartus apmokėjimo terminus, finansinio turto, apskaityto amortizuota verte, vertės sumažėjimo ar beviltiškoms priskirtų gautinų sumų nuostoliai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje. Ankstesniais laikotarpiais pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių atstatymas apskaitomas, kai šių nuostolių sumažėjimas gali būti objektyviai pagrįstas po vertės sumažėjimo apskaitymo atsitikusiais įvykiais. Toks atstatymas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai. Tačiau padidėjusi apskaitinė vertė yra padidinama tik tiek, kad neviršytų amortizuotos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimas nebūtų buvęs apskaitytas.

Kitas turtas

Grupės ir Bendrovės kito turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.19. Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Grupė ir Bendrovė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą (2.6 pastaba ir 5 pastaba), atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.15 pastaba ir 21 pastaba), ilgalaikes išmokas darbuotojams (2.14 pastaba ir 16 pastaba), pajamų iš buitinių vartotojų kaupimus (2.16 pastaba) bei vertės sumažėjimo įvertinimus: ilgalaikiam materialiajam turtui (2.6 pastaba ir 5 pastaba), investicijoms į dukterines įmones – tik Bendrovė (1 pastaba ir 6 pastaba), gautinoms sumoms (2.7 pastaba, 8 pastaba ir 10 pastaba), atsargoms (2.9 pastaba ir 9 pastaba), finansiniam turtui (2.7 pastaba, 2.18 pastaba ir 11 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Atsiradus ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymiams, atliekamas ilgalaikio turto vertės įvertinimas, remiantis integruotos Bendrovės diskontuotais pinigų srautais, kol nėra patikimos bazės individualių pinigų generuojančių vienetų atskyrimui. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas 2012 m. gegužės 28 d. nusprendė vykdyti perdavimo veiklos atskyrimą, Bendrovės valdyba parengė Atskyrimo sąlygas bei 2013 m. sausio 30 d. jas patvirtino. Esant nestabiliai reguliavimo aplinkai bei kitiems neapibrėžtumams dėl neužbaigto dalies Bendrovės veiklos atskyrimo Bendrovė neskaičiavo pinigų srautų pagal individualius pinigų generuojančius vienetus, todėl buvo apskaičiuoti integruotos Bendrovės pinigų srautai. Vertinant diskontuotus pinigų srautus naudojama diskonto norma, kurios nustatymo prielaidos iš esmės atitinka VKEKK kainų reguliavime taikomos grąžos normos įvertinimo prielaidas. Diskonto normos dydžio ir parduodamų dujų kiekių apimčių pasikeitimas labiausiai įtakoja Bendrovės atsiperkamą ilgalaikio turto vertę.

Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testą, kurio pasėkoje nebuvo nustatytas vertės sumažėjimas, tačiau esant visoms sąlygoms apskaičiuoti individualių pinigų generuojančių vienetų pinigų srautus, perdavimo veiklos turto vertė po atskyrimo galėtų būti reikšmingai mažesnė, jei ateityje nebus pakankamai teigiamų poslinkių gerinant reguliavimo aplinką.

2.20. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.21. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.22. Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras TFAS leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

3 Informacija pagal segmentus

Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama atsižvelgiant į valstybės reguliuojamoms veikloms nustatytus norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė išskyrė veiklos segmentus pagal norminių aktų reikalavimus. Grupė ir Bendrovė naudoja tuos pačius apskaitos principus tiek segmentų apskaitai, tiek Grupės ir Bendrovės finansinei apskaitai.

Grupė ir Bendrovė turi šiuos tris pagrindinius veiklos segmentus: gamtinių dujų perdavimą, skirstymą, tiekimą, taip pat - kitos veiklos segmentą:

- Perdavimas - gamtinių dujų transportavimas magistraliniu dujotiekiu. Perdavimo veiklai taip pat priskiriamas gamtinių dujų tranzitas į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį;
- Skirstymas - gamtinių dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu;
- Tiekimas - gamtinių dujų pardavimas galutiniams vartotojams;
- Kita veikla - kita, su pagrindiniu verslu nesusijusi, veikla.

Grupės veiklos segmentai nėra jungiami, išskyrus gamtinių dujų tiekimą, kuris apima tiekimą buitiniams ir nebutiniams vartotojams. Šie segmentai buvo sujungti, nes jie panašūs pagal savo ekonominius ir kitus požymius.

Grupės informacija pagal segmentus 2012 m. ir 2011 m. yra pateikiama žemiau:

2012 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	169.291	174.778	1.526.577	2.068	1.872.714
Palūkanų pajamos	62	22	1.096	66	1.246
Palūkanų sąnaudos	614	-	-	-	614
Pelnas prieš apmokestinimą	21.060	11.206	38.212	222	70.700
Pelno mokestis	(7.898)	(1.555)	5.635	12	(3.806)
Turtas	1.655.971	799.075	463.648	9.489	2.928.183
Įsipareigojimai	440.748	196.466	233.023	100	870.337
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	110.741	45.959	274	8	156.982
Investicijos į bendrai valdomą įmonę UAB GET Baltic įsigijimas	640	-	680	-	1.320
Nusidėvėjimas ir amortizacija	74.302	38.420	1.263	346	114.331

2011 m.	Perdavimas	Skirstymas	Tiekimas	Kita veikla	Iš viso
Pardavimo pajamos	175.530	171.069	1.490.822	2.591	1.840.012
Palūkanų pajamos	1	40	1.218	51	1.310
Palūkanų sąnaudos	320	-	-	-	320
Pelnas prieš apmokestinimą	38.684	21.941	42.667	981	104.273
Pelno mokestis	(1.985)	723	9.867	(94)	8.511
Turtas	1.603.312	762.586	322.304	10.429	2.698.631
Įsipareigojimai	224.064	180.896	238.804	(473)	643.291
Kita informacija pagal segmentus					
Ilgalaikio turto įsigijimai	34.580	27.595	128	15	62.318
Nusidėvėjimas ir amortizacija	72.365	37.643	1.341	454	111.803

Visas Grupės ir Bendrovės turtas yra Lietuvoje, kur Grupė ir Bendrovė vykdo savo veiklą, išskyrus atsargose apskaitytą gamtinių dujų dalį (9 pastaba).

2012 m. ir 2011 m. Grupė ir Bendrovė virš 98 % pajamų uždirbo iš Lietuvos vartotojų.

2012 m. metais buvo vienas Grupės pirkėjas, iš kurio gautos perdavimo, tiekimo ir kitos veiklos segmentams tenkančios pajamos viršijo 10 proc. visų Grupės pajamų ir sudarė 217.660 tūkst. litų. 2011 m. metais buvo vienas Grupės pirkėjas, iš kurio gautos perdavimo ir tiekimo segmentams tenkančios pajamos viršijo 10 proc. visų Grupės pajamų ir sudarė 310.409 tūkst. litų.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikio nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

<u>Grupė</u>	<u>Patentai, licencijos</u>	<u>Programinė įranga</u>	<u>Kitas nematerialusis turtas</u>	<u>Iš viso</u>
Įsigijimo vertė:				
2011 m. sausio 1 d. likutis	4.931	6.297	1.738	12.966
Įsigijimai	848	256	-	1.104
Nurašymai	(530)	(1.399)	(773)	(2.702)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	5.249	5.154	965	11.368
Įsigijimai	433	288	-	721
Nurašymai	(1.618)	(1.360)	(340)	(3.318)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	4.064	4.082	625	8.771
Sukaupta amortizacija:				
2011 m. sausio 1 d. likutis	2.776	4.890	1.433	9.099
Amortizacija per metus	921	564	96	1.581
Nurašymai	(530)	(1.399)	(773)	(2.702)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.167	4.055	756	7.978
Amortizacija per metus	882	506	96	1.484
Nurašymai	(1.559)	(1.416)	(340)	(3.315)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	2.490	3.145	512	6.147
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	1.574	937	113	2.624
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.082	1.099	209	3.390

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Įsigijimo vertė:				
2011 m. sausio 1 d. likutis	4.931	6.264	1.738	12.933
Įsigijimai	848	256	-	1.104
Nurašymai	(530)	(1.393)	(773)	(2.696)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	5.249	5.127	965	11.341
Įsigijimai	433	288	-	721
Nurašymai	(1.618)	(1.340)	(340)	(3.298)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	4.064	4.075	625	8.764
Sukaupta amortizacija:				
2011 m. sausio 1 d. likutis	2.776	4.872	1.433	9.081
Amortizacija per metus	921	557	96	1.574
Nurašymai	(530)	(1.393)	(773)	(2.696)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.167	4.036	756	7.959
Amortizacija per metus	882	502	96	1.480
Nurašymai	(1.559)	(1.399)	(340)	(3.298)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	2.490	3.139	512	6.141
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	1.574	936	113	2.623
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	2.082	1.091	209	3.382

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2012 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 2.948 tūkst. litų (2011 m. gruodžio 31 d. – 3.960 tūkst. litų), buvo visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

Grupė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji		Kiti		Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai, įrenginiai	Kitas ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
			Magistraliniai dujotiekiai ir įrenginiai	dujotiekiai ir įrenginiai	pastatai	Mašinos ir įrenginiai					
Išgijimo vertė:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	183	113.604	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.395	107.608	10.978	17.236	2.963.685
Išgijimai	40	-	-	1.584	12	716	4.576	2.858	1.326	50.102	61.214
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(565)	(85)	(103)	-	(208)	(1.601)	(1.763)	(241)	-	(4.566)
Perklasifikavimai	-	2.701	8.724	14.242	358	11.640	-	3.659	161	(41.485)	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	223	115.740	1.521.859	833.357	29.830	328.515	40.370	112.362	12.224	25.853	3.020.333
Išgijimai	-	4	-	1.726	-	762	4.426	4.205	929	144.209	156.261
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(10.438)	-	(38)	(12)	(711)	(2.215)	(3.648)	(585)	(25)	(17.672)
Perklasifikavimai	165	4.784	49.196	27.833	827	13.977	-	5.734	232	(102.748)	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	388	110.090	1.571.055	862.878	30.645	342.543	42.581	118.653	12.800	67.289	3.158.922
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	-	19.041	273.410	137.562	3.942	56.103	21.833	74.546	7.459	-	593.896
Nusidėvėjimas per metus	-	3.374	47.131	24.509	1.584	17.849	4.530	9.900	1.345	-	110.222
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(132)	(84)	(18)	-	(190)	(1.598)	(1.762)	(239)	-	(4.023)
Perklasifikavimai	-	(25)	-	-	(17)	(90)	-	132	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	22.258	320.457	162.053	5.509	73.672	24.765	82.816	8.565	-	700.095
Nusidėvėjimas per metus	-	3.449	48.124	24.840	1.597	18.680	4.593	10.247	1.317	-	112.847
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(1.939)	-	(15)	(8)	(662)	(2.214)	(3.531)	(579)	-	(8.948)
Perklasifikavimai	-	(69)	-	-	1	68	-	(8)	8	-	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	23.699	368.581	186.878	7.099	91.758	27.144	89.524	9.311	-	803.994
Vertės sumažėjimas:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	-	5.071	-	-	-	-	-	-	-	-	5.071
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	5.071	-	-	-	-	-	-	-	-	5.071
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(4.678)*	-	-	-	-	-	-	-	-	(4.678)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	393	-	-	-	-	-	-	-	-	393
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	388	85.998	1.202.474	676.000	23.546	250.785	15.437	29.129	3.489	67.289	2.354.535
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	223	88.411	1.201.402	671.304	24.321	254.843	15.605	29.546	3.659	25.853	2.315.167

*Vertės sumažėjimo nurašymas yra susijęs su dukterinės įmonės parduotu turtu.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Skirstomieji		Mašinos ir įrenginiai	Kiti pastatai ir įrenginiai	Transporto priemonės	Kita įranga, prietaisai, ilgalaikis turtas		Nebaigta statyba	Iš viso
			Magistraliniai dujotiekiai ir jų įrenginiai	ir jų įrenginiai				ir prietaisai	ir materialusis turtas		
Išsigijimo vertė:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	183	99.215	1.513.220	817.634	29.460	316.367	37.178	106.061	10.978	17.171	2.947.467
Išsigijimai	40	-	-	1.584	12	716	4.576	2.843	1.326	50.102	61.199
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(565)	(85)	(103)	-	(208)	(1.534)	(1.584)	(241)	-	(4.320)
Perklasifikavimai	-	2.701	8.724	14.242	358	11.640	-	3.660	161	(41.486)	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	223	101.351	1.521.859	833.357	29.830	328.515	40.220	110.980	12.224	25.787	3.004.346
Išsigijimai	-	4	-	1.726	-	762	4.426	4.197	929	144.209	156.253
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(202)	-	(38)	(12)	(711)	(2.157)	(2.488)	(585)	-	(6.193)
Perklasifikavimai	165	4.784	49.196	27.833	827	13.977	-	5.734	232	(102.748)	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	388	105.937	1.571.055	862.878	30.645	342.543	42.489	118.423	12.800	67.248	3.154.406
Sukauptas nusidėvėjimas:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	-	16.807	273.410	137.562	3.942	56.103	21.711	73.335	7.459	-	590.329
Nusidėvėjimas per metus	-	3.229	47.131	24.509	1.584	17.849	4.512	9.802	1.345	-	109.961
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(132)	(84)	(18)	-	(190)	(1.531)	(1.583)	(239)	-	(3.777)
Perklasifikavimai	-	(25)	-	-	(17)	(90)	-	132	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	19.879	320.457	162.053	5.509	73.672	24.692	81.686	8.565	-	696.513
Nusidėvėjimas per metus	-	3.346	48.124	24.840	1.597	18.680	4.577	10.183	1.317	-	112.664
Perleistas ir nurašytas turtas	-	(70)	-	(15)	(8)	(662)	(2.156)	(2.462)	(579)	-	(5.952)
Perklasifikavimai	-	(69)	-	-	1	68	-	(8)	8	-	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	23.086	368.581	186.878	7.099	91.758	27.113	89.399	9.311	-	803.225
Vertės sumažėjimas:											
2011 m. sausio 1 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	388	82.851	1.202.474	676.000	23.546	250.785	15.376	29.024	3.489	67.248	2.351.181
2011 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	223	81.472	1.201.402	671.304	24.321	254.843	15.528	29.294	3.659	25.787	2.307.833

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2012 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo lygi 78.229 tūkst. litų ir 78.202 tūkst. litų (atitinkamai 69.237 tūkst. litų ir 68.415 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.), buvo visiškai nusidėvėjusi, tačiau vis dar naudojama veikloje.

2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto lizingo (finansinės nuomos) būdu.

Grupė ir Bendrovė 2012 m. ir 2011 m. skolinimosi išlaidų sumų, priskirtinų ilgo parengimo turtui, neturėjo.

Didžiausi Grupės ir Bendrovės nebaigtos statybos objektai 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d.:

Objektas	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Magistralinio dujotiekio Jurbarkas – Klaipėda statyba:	55.758	8.308	55.758	8.308
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki atšakos į Tauragės dujų skirstymo stotį (toliau – DSS) statyba</i>	-	1.969	-	1.969
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Tauragės dujų skirstymo stotį (toliau – DSS) iki atšakos į Šilutės DSS statyba</i>	33.340	3.209	33.340	3.209
<i>Magistralinio dujotiekio atkarpos nuo atšakos į Šilutės DSS iki atšakos į Klaipėdos DSS-2, atšakos į Klaipėdos DSS-2 ir DSS-2 statyba</i>	22.418	3.130	22.418	3.130
DSS rekonstrukcija Girininkų k. Kauno r.	-	4.593	-	4.593
Magistralinio dujotiekio Vilnius – Vievis kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įsigijimas	-	2.012	-	2.012
Magistralinio dujotiekio Ivacevičiai -Vilnius – Ryga (DN 500) čiaupų mazgų su apvadinėmis linijomis Nr. 19, 41, 40 įsigijimas ir montavimas	-	1.524	-	1.524
DSS rekonstrukcija Alksnupių k. Radviliškio r.	-	1.024	-	1.024
Konteinerinių DSS įsigijimas	3.780	-	3.780	-
Kiti (įskaitant UAB „Palangos perlas“)	7.751	8.392	7.710	8.326
Gruodžio 31 d. likutinė vertė	67.289	25.853	67.248	25.787

6 Investicija į dukterinę įmonę

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investiciją į dukterinę įmonę sudarė 9.181 tūkst. litų investicija į UAB „Palangos perlas“ (9.181 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.) (1 pastaba). Bendrovės valdyba 2013 m. sausio 30 d. priėmė sprendimą likviduoti UAB „Palangos perlas“.

7 Investicija į bendrai valdomą įmonę

2012 m. rugsėjo 13 d. AB „Lietuvos dujos“ ir Gasum Oy įsteigė bendrą įmonę. 2012 m. lapkričio 9 d. VKEKK išdavė UAB GET Baltic dujų rinkos operatoriaus licenciją, o 2012 m. gruodžio 21 d. nutarimais Nr. O3-425 ir Nr. O3-426 suderino UAB GET Baltic prekybos gamtinių dujų biržoje reglamentą bei paslaugų įkainius, 2013 m. sausio mėn. prekyba biržoje prasidėjo.

Per 2012 metus bendrai valdomos įmonės veiklos rezultatai buvo nereikšmingi (1 pastaba).

8 Ilgalaikės gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
AB „Guartis“ (buvusi AB Warta Glass Panevėžys, anksčiau - AB „Panevėžio stiklas“) skola	6.356	6.373	6.356	6.373
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	9	16	9	16
	6.365	6.389	6.365	6.389
Atimti: ilgalaikių gautinų sumų vertės sumažėjimas	(6.356)	(6.373)	(6.356)	(6.373)
	9	16	9	16

Iš AB „Guartis“ (buvusi AB Warta Glass Panevėžys, anksčiau - AB „Panevėžio stiklas“) gautina suma yra skola už 2000 – 2002 m. šiai bendrovei parduotas gamtines dujas. 2002 m. rugpjūčio 30 d. dėl mokumo problemų su AB „Guartis“ kreditoriais buvo pasirašyta skolų restruktūrizavimo sutartis, pagal kurią 6.356 tūkst. litų skola Grupei ir Bendrovei turi būti išmokėta per 2014 – 2024 m.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

9 Atsargos

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos	7.104	7.321	7.104	7.320
Prekės, skirtos perparduoti (įskaitant gamtines dujas)	73.110	71.334	73.110	71.323
Atsargos, bendraja verte	80.214	78.655	80.214	78.643
Atimti: vertės sumažėjimas	(106)	(139)	(106)	(139)
	80.108	78.516	80.108	78.504

Grupės ir Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 1.292 tūkst. litų (1.624 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.). Atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2012 m. ir 2011 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

10 Gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Iš nebuitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	180.794	159.792	180.796	159.803
Iš buitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos	18.648	16.949	18.648	16.949
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	516	529	514	514
Iš pirkėjų gautinų sumų, iš viso	199.958	177.270	199.958	177.266
Kitos gautinos sumos	13.190	4.560	13.159	4.557
	213.148	181.830	213.117	181.823
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(8.618)	(8.437)	(8.618)	(8.432)
	204.530	173.393	204.499	173.391

Iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 15 dienų – nebuitiniams vartotojams ir 30 d. – buitiniams vartotojams.

Iš nebuitinių vartotojų už gamtines dujas bei gamtinių dujų perdavimą ir skirstymą gautinos sumos 2012 m. gruodžio 31 d. išaugo dėl padidėjusių vartotojų pradelstų įsiskolinimų. Didžioji dalis šių vartotojų pradelstų įsiskolinimų buvo apmokėta 2013 m. sausio mėn. pradžioje.

Grupės ir Bendrovės iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms, kurių nominali vertė 2012 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 6.847 tūkst. litų (6.086 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.), buvo apskaitytas 100 proc. vertės sumažėjimas.

Grupės ir Bendrovės iš pirkėjų gautinoms sumoms ir kitoms gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Grupė			Bendrovė		
	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas	Bendrai nustatytas vertės sumažėjimas	Iš viso
2011 m. sausio 1 d. likutis	3.858	3.987	7.845	3.853	3.987	7.840
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	4.043	1.902	5.945	4.043	1.902	5.945
Panaudota	-	(159)	(159)	-	(159)	(159)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(4.223)	(971)	(5.194)	(4.223)	(971)	(5.194)
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	3.678	4.759	8.437	3.673	4.759	8.432
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	1.743	1.930	3.673	1.743	1.930	3.673
Panaudota	(60)	(342)	(402)	(60)	(337)	(397)
Nepanaudotų sumų atstatymas	(2.088)	(1.002)	(3.090)	(2.088)	(1.002)	(3.090)
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	3.273	5.345	8.618	3.268	5.350	8.618

Gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2012 m. ir 2011 m. yra įtrauktas į kitas sąnaudas.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

10 Gautinos sumos (tęsinys)

Grupės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2011 m.	164.021	7.917	967	252	198	-	173.355
2012 m.	173.880	29.018	1.100	268	218	-	204.484

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360 dienų	
2011 m.	164.031	7.917	965	246	197	-	173.356
2012 m.	173.882	29.018	1.099	268	217	-	204.484

11 Kitas trumpalaikis turtas

2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės kitą trumpalaikį turtą - trumpalaikes investicijas – sudarė Grupės ir Bendrovės įsigyti skolos vertybiniai popieriai – 57.736 tūkst. litų ir Grupės ir Bendrovės terminuoti indėliai, atitinkamai 107.687 tūkst. litų ir 102.264 tūkst. litų (2011 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės skolos vertybiniai popieriai sudarė 30.000 tūkst. litų, o Grupės terminuoti indėliai - 1.989 tūkst. litų). Trumpalaikių investicijų terminas yra 3 – 12 mėnesių. Grupės ir Bendrovės trumpalaikių investicijų svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,67 proc. (2011 m. gruodžio 31 d. – 2,24 proc.).

12 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pinigai banke, kelyje ir kasoje	81.919	5.294	81.879	4.979
Indėliai, kurių terminas neviršija trijų mėnesių	30.538	90.590	30.538	90.590
	112.457	95.884	112.417	95.569

Indėlių, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, svertinė vidutinė metinė palūkanų norma 2012 m. buvo 0,42 proc. (2011 m. - 0,75 proc.). Grynųjų pinigų likučiai investuojami į trumpalaikius indėlius, kurių palūkanų norma priklausomai nuo termino gali būti fiksuota arba kintama. Vienos nakties indėliams taikomos kintamos arba fiksuotos palūkanų normos, kurios priklauso nuo kasdien skelbiamų tarpbankinių palūkanų normų. Kitiems indėliams, kurių terminas neviršija 3 mėnesių, taikomos fiksuotos palūkanų normos. Tikroji Grupės ir Bendrovės grynųjų pinigų ir trumpalaikių indėlių vertė 2012 m. gruodžio 31 d. buvo atitinkamai 112.457 tūkst. litų ir 112.417 tūkst. litų (atitinkamai 95.884 tūkst. litų ir 95.569 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.).

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

13 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. 2013 m. į Bendrovės privalomąjį rezervą iš 2012 m. grynojo pelno turi būti skirta pervesti 3.215 tūkst. litų grynojo pelno, tuomet Bendrovės privalomasis rezervas sudarys 10 proc. įstatinio kapitalo. Ši suma gali keistis, priklausomai nuo galutinio Bendrovės akcininkų sprendimo, kuris bus priimtas po šių finansinių ataskaitų išleidimo.

Kiti rezervai

Kiti rezervai yra formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams nukreiptiems į verslo plėtrą.

14 Paskolos

AB „Lietuvos dujos“ ir „Swedbank“, AB 2012 m. spalio 22 d. sudarė ilgalaikio kredito sutartį dėl iki 72 mln. eurų paskolos suteikimo. Paskola skirta AB „Lietuvos dujos“ perdavimo veiklos, kuri pagal teisės aktų reikalavimus bus atskiriama nuo AB „Lietuvos dujos“ įkuriant naują perdavimo sistemos operatoriaus bendrovę (1-a pastaba), finansinių įsipareigojimų refinansavimui ir veiklos finansavimui. 2012 m. gruodžio 31 d. „Swedbank“, AB Bendrovei suteiktos paskolos dalis sudarė 180 mln. litų (52, 1 mln. eurų).

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Ilgalaikės paskolos				
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	180.000	2.144	180.000	2.144
Trumpalaikės paskolos				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	2.144	2.144	2.144	2.144
	182.144	4.288	182.144	4.288

Ilgalaikių paskolų gražinimo terminai:

	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su kintama palūkanų norma	Paskolos su kintama palūkanų norma
2012 m.	-	2.144	-	-
2013 m.	2.144	2.144	-	-
2014 m.	-	-	45.000	-
2015 m.	-	-	45.000	-
2016 m.	-	-	45.000	-
2017 m.	-	-	45.000	-
	2.144	4.288	180.000	-

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

14 Paskolos (tęsinys)

Taikomos palūkanų normos yra artimos efektyvioms palūkanų normoms. 2012 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės paskolų metinių palūkanų normų svartinis vidurkis lygus 1,54 proc. (2011 m. gruodžio 31 d. – 5,65 proc.). Metų pabaigoje negražintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis, išreikšta litais:

Paskolos valiuta:	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Eurai	182.144	4.288	182.144	4.288
	182.144	4.288	182.144	4.288

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

2012 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė papildomai dar turėjo 2.900 tūkst. litų vertės (2011 m. gruodžio 31 d. 2.900 tūkst. litų) nepanaudotą kredito limitą, kurio atžvilgiu visos išankstinės sąlygos buvo tenkinamos.

15 Dotacijos (atidėtosios pajamos)

Grupė ir Bendrovė	2012 m.			2011 m.		
	Atidėtosios pajamos	Dotacijos	Iš viso	Atidėtosios pajamos	Dotacijos	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	120.747	70.306	191.053	115.066	62.776	177.842
Gauta per metus	7.175	29.418	36.593	7.966	9.478	17.444
Gautinų dotacijų pasikeitimas	-	8.833	8.833	-	560	560
Amortizacija per metus	(2.439)	(3.189)	(5.628)	(2.285)	(2.291)	(4.576)
Padengtos patirtos išlaidos	-	(46)	(46)	-	(217)	(217)
Likutis laikotarpio pabaigoje	125.483	105.322	230.805	120.747	70.306	191.053

2012 m. dotacijų (atidėtųjų pajamų) padidėjimą lėmė gautos kapitalo dotacijos, iš jų - 33.860 tūkst. litų sudarė projekto „Magistralinio dujotiekio Jurbarkas-Klaipėda statyba“ finansavimas ES struktūrinių fondų lėšomis. Dotacijos taip pat apima nemokamai gautą ilgalaikį materialųjį turtą, atspindėtą tikrąja verte ir pripažįstamą pelno (nuostolių) ataskaitoje dalimis, taikant tiesinį metodą per susijusio turto naudingo tarnavimo laiką.

Gautinos dotacijos yra apskaitytos kitų gautinų sumų straipsnyje finansinės būklės ataskaitose.

16 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 7.546 tūkst. litų, kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimas sudarė 1.551 tūkst. litų.

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Grupės ir Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2012 m.	2011 m.
Diskonto norma	4,59 %	5,66 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	2 %	2 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	2 %	2 %

Grupė ir Bendrovė neturi plano turto, skirto sudengti su ilgalaikėmis išmokomis darbuotojams.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

17 Prekybos skolos

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Gamtinių dujų tiekėjams	189.851	192.122	189.851	192.122
Kitos	49.096	23.447	49.092	23.440
	238.947	215.569	238.943	215.562

Aukščiau paminėtų finansinių įsipareigojimų terminai ir sąlygos: prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra 20 dienų.

Grupės ir Bendrovės kitos prekybos skolos 2012 m. gruodžio 31 d. reikšmingai išaugo daugiausiai dėl išaugusių skolų rangovams už statybos ir rekonstrukcijos darbus.

18 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Didžiąją dalį Grupės ir Bendrovės kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų sudaro mokėtinas PVM, kuris 2012 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 36.853 tūkst. litų (39.362 tūkst. litų 2011 m. gruodžio 31 d.).

19 Kitos veiklos pajamos

Grupės ir Bendrovės kitos veiklos pajamas 2012 m. didžiąja dalimi sudaro dotacijų (įskaitant atidėtąsias pajamas) amortizacija, lygi 5.628 tūkst. litų (2011 m. – 4.576 tūkst. litų).

20 Finansinė veikla

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Palūkanų pajamos	1.246	1.310	1.181	1.261
Kitos finansinės veiklos pajamos	962	1.157	962	1.156
Finansinės veiklos pajamų iš viso	2.208	2.467	2.143	2.417
Paskolų palūkanų sąnaudos	(614)	(320)	(614)	(320)
Bendrai valdomos įmonės Bendrovei tenkanti nuostolių dalis	(50)	-	-	-
Finansinio turto vertės (sumažėjimas)	-	(20.000)	-	(20.000)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(1)	(10)	(1)	(10)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(665)	(20.330)	(615)	(20.330)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas	1.543	(17.863)	1.528	(17.913)

Grupė ir Bendrovė 2011 m. gruodžio 31 d. AB bankas „Snoras“ indėlio sertifikato visai sumai (20.000 tūkst. litų) įvertino 100 proc. vertės sumažėjimą, kurį apskaitė kaip finansinės veiklos sąnaudas.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

21 Pelno mokestis

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011m.
Pelno mokestis:				
Pelnas prieš apmokestinimą	70.700	104.273	71.537	104.417
Laikinių skirtumų pokytis	46.704	50.585	50.864	50.673
Nuolatiniai skirtumai	(2.962)	14.792	(7.959)	14.560
Apmokestinamasis pelnas	114.442	169.650	114.442	169.650
Einamųjų metų pelno mokestis	17.166	25.448	17.166	25.448
Einamųjų metų pelno mokesčio lengvata	(8.954)	(9.638)	(8.954)	(9.638)
Einamųjų metų pelno mokestis pritaikius pelno mokesčio lengvatą	8.212	15.810	8.212	15.810
Ankstesnių metų pelno mokesčio lengvata	(2.316)	(334)	(2.316)	(334)
Kiti ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	284	856	284	856
Einamųjų metų atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(9.986)	(7.821)	(10.607)	(7.601)
Pelno mokesčio (pajamos) sąnaudos, apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	(3.806)	8.511	(4.427)	8.731

Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Grupė ir Bendrovė apskaičiuodamos 2012 m. pelno mokestį pasinaudojo minėta lengvata (įskaitant panaudotą ankstesniųjų laikotarpių pelno mokesčio lengvatą) ir susimąžino 2012 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 11.270 tūkst. litų suma (9.972 tūkst. litų 2011 m.)

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:				
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliai ir atostoginių sukauptas	932	1.604	876	926
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukauptas	1.365	1.365	1.365	1.365
Nepanaudotų investicijų lengvatų likutis	3.057	-	3.057	-
Prijungimo įmokų atidėtosios pajamos	1.985	2.028	1.985	2.028
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	7.339	4.997	7.283	4.319
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(108)	(108)	(108)	(108)
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu	(7.231)	(4.889)	(7.175)	(4.211)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:				
Ilgalaikio materialiojo turto mokestinės bazės skirtumas	(154.386)	(162.030)	(154.309)	(161.952)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte	(147.155)	(157.141)	(147.134)	(157.741)

Realizacinės vertės sumažėjimas buvo apskaitytas atidėtojo mokesčio turtui, kuris, vadovybės nuomone, nebus realizuotas artimiausiu metu. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija. Grupės finansinės būklės ataskaitoje Bendrovės ir dukterinės įmonės atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų sumos yra sudengtos, nes jų realizavimosi laikotarpiai sutampa.

Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus 2012 m. ir 2011 m. Grupė ir Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

21 Pelno mokestis (tęsinys)

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

	Grupė		Bendrovė	
	2012 m.	2011 m.	2012 m.	2011 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	70.700	104.273	71.537	104.417
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(10.605)	(15.641)	(10.731)	(15.663)
Neatskaitomos sąnaudos	444	(2.219)	1.194	(2.184)
Pelno mokesčio lengvata	11.270	9.972	11.270	9.972
Kita	2.981	(9)	2.978	(242)
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimo įtaka	(284)	(614)	(284)	(614)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	3.806	(8.511)	4.427	(8.731)

22 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, atspindi Grupės grynąjį pelną, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų, tenkančių vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

	Grupė	
	2012 m.	2011 m.
Akcininkams priskiriamas grynas pelnas (tūkst. litų)	74.506	95.762
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	469.068	469.068
Pelnas, tenkantis vienai akcijai (litais)	0,16	0,20

2012 m. ir 2011 m. nebuvo jokių Bendrovės akcinio kapitalo pokyčių, todėl akcijų skaičius metų pabaigoje ir vidutinis svertinis akcijų skaičiaus vidurkis sutampa.

23 Patvirtinti dividendai

	2012 m.	2011 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst. litų)*	72.000	120.000
Akcijų skaičius dividendų patvirtinimo dieną (tūkst.)	469.068	469.068
Dividendai, tenkantys vienai akcijai (litais)	0,15	0,26

* Tais metais, kai dividendai yra patvirtinti.

24 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

2012 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Grupės ir Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 12.852 tūkst. litų ir dujotiekio perkėlimo dotacija gauta turtu 1.631 tūkst. litų (2011 m. buvo įvertintas Grupės ir Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis - 4.555 tūkst. litų).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2012 m. finansinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Grupės ir Bendrovės gautų išankstinių apmokėjimų metinis pasikeitimas 282 tūkst. litų ir dujotiekio perkėlimo dotacija gauta turtu 1.631 tūkst. litų (2011 m. buvo įvertintas gautų išankstinių apmokėjimų metinis pasikeitimas - 4.181 tūkst. litų).

25 Ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimai

2012 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo sudariusi sutarčių ilgalaikio turto įsigijimui, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose, už 71.160 tūkst. litų (21.446 tūkst. litų - 2011 m. gruodžio 31 d.). 2012 m. gruodžio 31 d. 63.560 tūkst. litų iš jų sudaro projekto „Magistralinio dujotiekio Jurbarkas – Klaipėda statyba“ statybos sutartis.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

26 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Siekiant įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, Grupė ir Bendrovė palaiko pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba mokumą užtikrina finansavimui naudojant atitinkamo dydžio ir termino kredito linijas ar paskolas. Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Grupės ir Bendrovės pinigų srautų prognozes.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų gražinimo terminus 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	672	4.289	185.612	-	190.573
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.128	-	-	-	1.128
Prekybos mokėtinos sumos	-	238.947	-	-	-	238.947
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	240.747	4.289	185.612	-	430.648
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.356	2.235	-	4.591
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.997	-	-	-	1.997
Prekybos mokėtinos sumos	-	215.564	5	-	-	215.569
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	217.561	2.361	2.235	-	222.157

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų gražinimo terminus 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Pareikalavus	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	672	4.289	185.612	-	190.573
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.128	-	-	-	1.128
Prekybos mokėtinos sumos	-	238.943	-	-	-	238.943
2012 m. gruodžio 31 d. likutis	-	240.743	4.289	185.612	-	430.644
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	-	2.356	2.235	-	4.591
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	-	1.994	-	-	-	1.994
Prekybos mokėtinos sumos	-	215.557	5	-	-	215.562
2011 m. gruodžio 31 d. likutis	-	217.551	2.361	2.235	-	222.147

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, jog maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų, kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Kadangi Grupė ir Bendrovė dirba su daug klientų, ji nepatiria reikšmingos kredito koncentracijos rizikos. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, ypač stambiausių klientų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.) ir atitinkamų kreditavimo sąlygų naudojimą. Kas mėnesį vertinamos atskirų vartotojų ir jų grupių skolos ir vadovaujantis Bendrovės nustatyta tvarka yra priimamas sprendimas dėl gautinų sumų vertės sumažėjimo suformavimo. Naudojant įdiegtas skolų valdymo priemones ir efektyvaus darbo su vartotojais dėka pavyko išlaikyti Bendrovei priimtina vartotojų įsiskolinimo lygį.

Grupė ir Bendrovė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose ar jas investuojant į trumpalaikius instrumentus. Šiai kredito rizikos daliai valdyti Bendrovė yra patvirtinusi piniginių lėšų investavimo tvarką. Tvarka reglamentuoja (1) bendradarbiavimui pasirenkamų bankų patikimumo lygį, (2) diversifikavimo limitus laikant ar investuojant lėšas į bankų ar jų dukterinių bendrovių investavimo produktus, kitus vertybinius popierius ir pan. Pasirenkamų partnerių patikimumo lygis vertinamas pagal viešai prieinamą informaciją.

Grupė ir Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

26 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Užsienio valiutos rizika

Siekiant valdyti užsienio valiutos riziką, Grupė ir Bendrovė sandorius daugiausiai sudaro litais ir eurais. Eurai su litais yra susieti fiksuotu kursu, todėl patiriama užsienio valiutos rizika yra nereikšminga.

2012 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų) buvo tokie:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
	<u>Turtas</u>		<u>Įsipareigojimai</u>	
Litai	350.755	345.672	110.512	110.499
Eurai	131.617	131.238	372.095	372.095
JAV doleriai	1	1	31	31
Iš viso	482.373	476.911	482.638	482.625

2011 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis (išreikšti tūkst. litų), buvo tokie:

	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>	<u>Grupė</u>	<u>Bendrovė</u>
	<u>Turtas</u>		<u>Įsipareigojimai</u>	
Litai	270.186	268.251	89.037	88.986
Eurai	31.058	30.689	196.615	196.615
Iš viso	301.244	298.940	285.652	285.601

Palūkanų normos rizika

Grupė ir Bendrovė 2012 m. gruodžio 31 d. turėjo vieną paskolą, kurios palūkanų norma yra kintama, ir vieną paskolą, kurios palūkanų norma yra fiksuota.

Grupės ir Bendrovės paskola su kintama palūkanų norma yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Ši paskola 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 98,8% visos Grupės ir Bendrovės finansinės skolos. Atsižvelgiant į situaciją tarp bankinių palūkanų normų rinkoje Grupė ir Bendrovė per ataskaitinį 2012 m. laikotarpį nesudarė jokių finansinių priemonių sandorių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Grupės ir Bendrovės metų pelno prieš mokesčius jautrumas teoriškai galimiems EURIBOR palūkanų normos pokyčiams, kai kiti veiksniai nekinta. Grupės ir Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	EURIBOR padidėjimas baziniais punktais	Įtaka metų pelnui prieš mokesčius, tūkst. litų
2012 m. gruodžio 31 d.	+100	(1.800)

Dujų importo kainos svyravimo rizika

Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainos tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, kad ši rizika yra efektyviai valdoma tokiais būdais:

- nebuitiniams vartotojams parduodamų dujų kaina nustatoma priklausomai nuo tų pačių kintamų dedamųjų reikšmių;
- buitiniams vartotojams – per tarifų nustatymo mechanizmą, numatytą Gamtinių dujų įstatyme.

26 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas (tęsinys)

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba opcionų kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių (1 lygio įvertinimo metodas).

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei;
- (b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.

27 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

(i) 2011 m. kovo 25 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, patikėjimo teise valdanti 17,7 proc. Bendrovės akcijų, kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl juridinio asmens veiklos tyrimo, kuriame atsakovais nurodė AB „Lietuvos dujos“, Bendrovės valdybos narius, deleguotus OAO „Gazprom“, bei generalinį direktorių. Ieškiniu reikalaujama pradėti AB „Lietuvos dujos“ veiklos tyrimą ir, nustatius, kad akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ ir/ar minėtų valdybos narių ir/ar generalinio direktoriaus veikla yra netinkama, taikyti atitinkamus ieškinyje nurodytus reikalavimus. Vilniaus apygardos teismas, nagrinėdamas ieškovo Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos reikalavimą pradėti Bendrovės veiklos tyrimą, 2012 m. rugsėjo 3 d. nutartimi patenkino ieškovo reikalavimą ir nusprendė pradėti AB „Lietuvos dujos“ veiklos tyrimą. Bendrovė, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, šį teismo sprendimą apskundė Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinis teismas Vilniaus apygardos teismo nutartį paliko nepakeistą. Bendrovė šiuo metu svarsto galimybę 2013 m. vasario 21 d. Lietuvos apeliacinio teismo nutartį skųsti Lietuvos aukščiausiajam teismui kasacine tvarka. Bylos baigtis yra neaiški ir negali būti pagrįstai įvertinta.

(ii) 2011 m. spalio 28 d. AB „Lietuvos dujos“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu, prašydama dalinai panaikinti VKEKK 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimą Nr. O3-283 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ planinio tikslinio patikrinimo“, kuriame buvo nustatyti AB „Lietuvos dujos“ licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimai ir nurodyti įsipareigojimai Bendrovei, teikiant duomenis perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų koregavimui 2012 metams, ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudų skaičiavimui bei kiti įsipareigojimai. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012 m. vasario 20 d. nutartimi Bendrovės skundą atmetė. Nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, Bendrovė pateikė apeliacinį skundą Vyriausiajam administraciniam teismui. Vyriausiasis administracinis teismas 2012 m. rugsėjo 10 d. nutartimi Bendrovės apeliacinį skundą atmetė, o Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. vasario 20 d. sprendimą paliko nepakeistą. Teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Atsižvelgiant į tai, jog aukščiau minėtu VKEKK 2011 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. O3-283 Bendrovės atžvilgiu buvo pradėta baudos skyrimo procedūra, nors Bendrovė per teisės aktų nustatytą terminą ištaisė visus aukščiau minėtame VKEKK nutarime įvardintus pažeidimus ir įvykdė įsipareigojimus, 2011 m. lapkričio 28 d. AB „Lietuvos dujos“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu, prašydama panaikinti VKEKK 2011 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. O3-347 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ reguliuojamos veiklos pažeidimo“, kuriuo AB „Lietuvos dujos“ paskirta 350 tūkst. litų bausė. Vilniaus apygardos administracinis teismas, įvertindamas aplinkybę, jog Bendrovė laiku ištaisė padarytus pažeidimus ir dėl to žala nebuvo padaryta, 2012 m. gruodžio 17 d. sprendimu AB „Lietuvos dujos“ skundą tenkino ir nutarė 2011 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. O3-347 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ reguliuojamos veiklos pažeidimo“ panaikinti. VKEKK, nesutikdama su Vilniaus apygardos administracinio teismo priimtu sprendimu, 2012 m. gruodžio 31 d. pateikė skundą Vyriausiajam administraciniam teismui. Šiuo metu byla nagrinėjama apeliacinėje instancijoje.

AB „LIETUVOS DUJOS“
2012 M. KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS
(tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

28 Susijusių šalių sandoriai

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Grupės ir Bendrovės susijusios šalys, sandorių sumos ir skolų sumos 2012 m. gruodžio 31 d. ir 2011 m. gruodžio 31 d.:

- E.ON Ruhrgas International GmbH (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- OAO „Gazprom“ (vienas iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (viena iš pagrindinių Bendrovės akcininkų);
- UAB „Palangos perlas“ (Bendrovės dukterinė įmonė);
- UAB GET Baltic (bendrai valdoma įmonė)
- AS „Latvijas Gaze“ (bendri akcininkai);
- OAO „Beltransgaz“ (bendras galutinis akcininkas);
- UAB Kauno termofikacijos elektrinė (bendras galutinis akcininkas);
- Open Grid Europe GmbH, susijęs asmuo iki 2012 m. liepos 23 d. (bendras galutinis akcininkas).

Žemiau pateiktose lentelėse pateikiami Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2012 m. ir 2011 m. Grupės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2012 m. ir 2011 m. yra tokie patys kaip Bendrovės, tačiau neapima sandorių ir likučių su UAB „Palangos perlas“.

2012 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OAO „Gazprom“	1.519.603	40.967	9.388	189.851
OAO „Beltransgaz“	16	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	69	41	2	-
AS „Latvijas Gaze“	1.518	-	-	11
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	-	14.353	388	-
UAB GET Baltic	-	4	2	-
	1.521.206	55.365	9.780	189.862

2011 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
OAO „Gazprom“	1.465.335	38.135	10.676	192.122
OAO „Beltransgaz“	30	-	-	-
UAB „Palangos perlas“	33	57	11	-
AS „Latvijas Gaze“	1.615	-	-	8
UAB Kauno termofikacijos elektrinė	-	15.918	862	-
Open Grid Europe GmbH	239	-	-	-
	1.467.252	54.110	11.549	192.130

1999 m. gruodžio 16 d. yra sudaryta „Sutartis Nr. 1Г Ли-2000 tarp atvirosios akcinės bendrovės „Gazprom“ ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ dėl gamtinių dujų tiekimo į Lietuvos Respubliką 2000-2015 metais apimties ir sąlygų“. Sutarties dalykas yra dalies gamtinių dujų importas į Lietuvos Respubliką bei gamtinių dujų tranzito paslauga per Lietuvos Respubliką į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį. Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainų tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Sutartyje yra nustatyti tiekiamų Bendrovei dujų kiekiai iki 2015 m. Sutartis galioja iki 2015 m. gruodžio 31 d.

AB „Lietuvos dujos“ nelaiko Vyriausybės kontroliuojamų įmonių vienu klientu, nes tarp tokių įmonių nėra didelės ekonominės integracijos. Vyriausybės kontroliuojamoms įmonėms AB „Lietuvos dujos“ tiekia dujas, sandoriai su jomis sudaromi laikantis ištiestos rankos principo.

Dividendai akcininkams buvo mokami 2012 m. ir 2011 m.

Likučiai metų pabaigoje yra be užstatų, jiems neskaičiuojamos palūkanos ir atsiskaitymai vyksta pinigais per 15 - 30 dienų. Nėra suteikta ar gauta jokių garantijų iš susijusių šalių gautinoms ar susijusioms šalims mokėtinoms sumoms ir Grupė bei Bendrovė nesuformavo jokių vertės sumažėjimų abejotinoms gautinoms sumoms iš susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

2012 m. Grupės ir Bendrovės išmokos administracijos vadovybei atitinkamai sudarė 2.676 tūkst. litų ir 2.611 tūkst. litų (2011 m. atitinkamai 2.437 tūkst. litų ir 2.381 tūkst. litų). Bendrovės valdybos nariams 2012 m. išmokėtos tantjemos sudarė 524 tūkst. litų (2011 m. – 540 tūkst. litų). 2012 m. ir 2011 m. Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų, nebuvo jokių kitų išmokėtų ar priskačiuotų sumų ar turto perleidimo.

29 Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą. Kapitalo valdymo tikslais kapitalas apima įstatinį kapitalą, rezervus ir nepaskirstytąjį pelną.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams. 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2012 m. ir 2011 m. Grupė ir Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Grupės ir Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

30 Pobalansiniai įvykiai

Bendrovės valdyba 2013 m. sausio 30 d. priėmė sprendimą likviduoti UAB „Palangos perlas“ (6-a pastaba).

Bendrovės valdyba parengė ir 2013 m. sausio 30 d. patvirtino AB „Lietuvos dujos“ atskyrimo sąlygas. VKEKK 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. O3-64 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ atskyrimo sąlygų ir perdavimo sistemos operatoriui perduodamo turto sudėties“ konstatavo, kad Bendrovės Atskyrimo sąlygos sudaro sąlygas tinkamai įgyvendinti gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimą (1-a pastaba).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų (toliau - SGD) terminalo įstatymo ir VKEKK patvirtintų poįstatyminių teisės aktų nuostatomis nuo 2013 m. sausio 1 d. Bendrovė pradėjo rinkti lėšas, kuriomis bus finansuojamas suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas. VKEKK nustatytą SGD terminalo priedą – 37,53 Lt/tūkst. m³ (be PVM) – nuo 2013 metų privalo mokėti visi perdavimo sistemos naudotojai. SGDT lėšas administruos Bendrovė.

2012 M. KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

Vilnius
2013

TURINYS

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS	3
PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ.....	3
SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI	3
SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO.....	5
GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA.....	5
RIZIKOS VALDYMAS.....	8
GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI ...	10
FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI	11
TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA	16
VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS	16
BENDROVĖS VALDYMAS.....	17
GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	27
GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS.....	29
GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	31
APLINKOS APSAUGA.....	35
DARBUOTOJAI.....	35
PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS.....	38
RĖMIMO PROGRAMOS.....	39
SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ	40

ATASKAITINIS LAIKOTARPIS, UŽ KURĮ PARENGTAS PRANEŠIMAS

2012 m.

PAGRINDINIAI DUOMENYS APIE EMITENTĄ

Pavadinimas	akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“ (toliau – Bendrovė, LD)
Teisinė forma	akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras	1990 m. lapkričio 23 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas	120059523
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas	469.068.254 Lt
Buveinės adresas	Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 236 0210
Faksas	+370 5 236 0200
Elektroninio pašto adresas	ld@lietuvosdujos.lt
Interneto tinklalapis	www.dujos.lt

Bendrovės vizija – tapti geriausia energetikos sektoriaus kompanija.**Bendrovės misija – saugiai ir patikimai tiekti gamtines dujas, kad visiems gyventi būtų patogiau.**

Tai mes pasieksime:

- būdami skaidria, patikima ir patrauklia vartotojams, socialiai atsakinga kompanija;
- didindami Bendrovės vertę;
- pritraukdami, išlaikydami ir ugdydami geriausius darbuotojus;
- optimizuodami kaštus, užtikrindami tinkamą investicijų grąžą;
- plėsdami savo veiklą į naujus segmentus;
- plėsdami savo infrastruktūrą (dujų sistemas);
- užtikrindami aukštą IT, techninį ir technologinį lygį.

SVARBŪS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

- Sausio 1 d. įsigaliojo Bendrovės valdybos 2011 m. lapkričio 18 d. nustatytos naujos gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams liko nepakitę, t. y. nuo 2012 m. sausio 1 d. nuspręsta taikyti 2011 m. antrąjį pusmetį galiojusius tarifus. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK) 2011 m. lapkričio 30 d. patvirtino LD valdybos nustatytas gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei tarifus buitiniams vartotojams.

- Vasario 10 d. viešai pristatyti Lenkijos–Lietuvos dujotiekių jungties verslo aplinkos analizės rezultatai. Ši jungtis skirta panaikinti Baltijos regiono izoliaciją integruojant Baltijos šalių dujų sistemas į bendrą ES dujų rinką bei per Swinoujscie suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalą sukurti prieigą prie pasaulinės SGD rinkos.

- Vasario 15 d. Bendrovei suteiktas Aplinkos apsaugos vadybos sistemos ISO 14001 sertifikatas. Jis patvirtina, kad Bendrovės veikloje integruota aplinkos apsaugos vadybos sistema atitinka jai keliamus reikalavimus. Sertifikatą išdavė akredituota įstaiga UAB „Bureau Veritas Lit“.

- Kovo 20 d. paskelbtas konkursas dėl dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos gamtinių dujų sistemų galimybių studijos atlikimo.
- Kovo 29 d. LD kartu su kitais BEMIP regiono dujų perdavimo sistemos operatoriais paskelbė pirmąjį Dujų regioninį investicijų planą 2012-2021 metams. Šio plano tikslas – pateikti regioninės dujų rinkos ir infrastruktūros vystymo perspektyvas bei pateikti iššūkių ir kliūčių, kurios trukdo dujų infrastruktūros plėtrai Baltijos jūros regione, analizę.
- Balandžio 23 d. Bendrovės akcininkai eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime patvirtino 2011 m. veiklos rezultatus ir nusprendė, kad už 2011 m. būtų išmokėta 72,0 mln. Lt dividendų, arba 15,3 ct už 1 akciją.
- Gegužės 24 d. VKEKK pritarė Bendrovės valdybos sprendimui patvirtinti naujus gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, galiosiančius nuo 2012 m. liepos 1 d.
- Gegužės 28 d. įvykusio neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu Bendrovės akcininkai nusprendė LD perdavimo veiklos atskyrimą vykdyti teisės aktų numatytais terminais atskiriant nuo Bendrovės, kuri tęsia veiklą, jos dalį (gamtinių dujų perdavimo veiklą) ir gamtinių dujų perdavimo veiklai priskirtą turtą, teisių bei pareigų pagrindą įkuriant naują bendrovę, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 71 str. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė skirstymo veiklos atskyrimą vykdyti įsteigiant LD dukterinę bendrovę bei jai perduodant gamtinių dujų skirstymo veiklą (turtinį kompleksą) kartu su šia veiklai priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis kaip nepiniginį įnašą už dukterinės bendrovės akcijas teisės aktų nustatytais terminais. Viena iš Bendrovės akcininkų OAO „Gazprom“ priimdama sprendimą balsavo „už“ su išlyga.
- Vadovaudamasi visuotinio akcininkų susirinkimo priimtais sprendimais bei Lietuvos Respublikos teisės aktais, Bendrovės valdyba gegužės 28 d. patvirtino Bendrovės dujų perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimo bei skirstymo veiklos atskyrimo būdų aprašymą su atskyrimo veiksmų planais. Bendrovės valdybos nariai V. Golubev ir K. Seleznev dėl Aprašymo patvirtinimo balsavo „už“ su išlyga.
- Gegužės 31 d. Bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais bei įgyvendindama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos sprendimus, pateikė VKEKK pasirinktų gamtinių dujų perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimo būdo ir skirstymo veiklos atskyrimo būdo aprašymą su atskyrimo veiksmų planais, kuriuose numatyta iki 2013 m. liepos 31 d. teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti gamtinių dujų perdavimo veiklą ir iki 2014 m. spalio 31 d. įvykdyti perdavimo veiklos kontrolės atskyrimą bei teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti gamtinių dujų skirstymo veiklą.
- Birželio 15 d. VKEKK priėmė nutarimą Nr. O3-145 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ perdavimo ir skirstymo veiklų ir kontrolės atskyrimo veiksmų planų“ ir nurodė Bendrovei gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo veiklas ir kontrolę atskirti laikantis atskyrimo veiksmų planuose nurodytų būdų ir terminų.
- Birželio 29 d. Bendrovė kartu su partnere Lenkijos GAZ-SYSTEM S.A. pasirašė sutartį su „ILF Consulting Engineers Polska Sp. z. o. o“ dėl dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos galimybių studijos parengimo. Galimybių studija turėtų būti parengta 2013 m. pirmąjį ketvirtį.
- Nuo birželio 30 d. dr. Peter Frankenberg atsistatydino iš LD valdybos nario ir pirmininko pareigų. Nauju Bendrovės valdybos nariu išrinktas dr. Achim Saul.
- Liepos 4 d. įvykusiame valdybos posėdyje Bendrovės valdybos pirmininku vienbalsiai išrinktas dr. Achim Saul dabartinės valdybos kadencijos laikotarpiui.
- Rugsėjo 7 d. Vilniuje įvyko Suomijos dujų įmonės Gasum Oy bei AB „Lietuvos dujos“ bendros įmonės, vykdysiančios gamtinių dujų biržos funkcijas, steigiamasis susirinkimas. Buvo patvirtinti naujos bendrovės UAB „GET Baltic“ įstatai bei išrinkti valdymo organai. 66% įsteigtos bendrovės akcijų priklauso LD, 34% – Gasum Oy.

- Spalio 22 d. LD ir bankas „Swedbank“, AB sudarė ilgalaikio kredito sutartį dėl iki 72 mln. eurų paskolos suteikimo. Paskola skirta Bendrovės perdavimo veiklos, kuri pagal teisės aktų reikalavimus bus atskiriama nuo LD įkuriant naują perdavimo sistemos operatoriaus bendrovę, finansinių įsipareigojimų refinansavimui ir veiklos finansavimui.

- Lapkričio 21 d. VKEKK patvirtino Bendrovės valdybos 2012 m. lapkričio 9 d. nustatytas gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, įsigaliosiančius nuo 2013 m. sausio 1 d. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalo įstatymo ir VKEKK patvirtintų poįstatyminių teisės aktų nuostatomis nuo 2013 m. sausio 1 d. iš vartotojų bus pradėdamos rinkti lėšos, kuriomis bus finansuojamas suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas. VKEKK nustatytą SGD terminalo (toliau – SGDT) priedą – 37,53 Lt/tūkst. m³ (be PVM) – nuo 2013 metų privalės mokėti visi perdavimo sistemos naudotojai. SGDT lėšas administruos LD.

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10% viso balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

SVARBŪS ĮVYKIAI, ĮVYKĘ PO ATASKAITINIO LAIKOTARPIO

- 2013 m. sausio 30 d. Bendrovės valdyba patvirtino Bendrovės atskyrimo sąlygas. Bendrovės valdybos nariai V. Golubev ir K. Seleznev dėl Atskyrimo sąlygų patvirtinimo balsavo „už“ su išlyga. Atskyrimo sąlygos parengtos vadovaujantis 2012 m. gegužės 28 d. Bendrovės neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu ir 2012 m. birželio 15 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-145. Atskyrimo sąlygos nustato Bendrovės, kuri tęs veiklą, dalies (gamtinių dujų perdavimo veiklos) atskyrimo ir tokiai atskiriamai daliai priskirto turto, teisių bei pareigų pagrindu kuriamos tos pačios teisinės formos naujos bendrovės sukūrimo sąlygas. Atskyrimo sąlygos 2013 m. sausio 30 d. pateiktos VKEKK suderinti, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo pakeitimo įstatymo įgyvendinimo įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose.

- Pardavus pagrindinį LD dukterinės bendrovės UAB „Palangos perlas“ objektą – viešbutį Palangoje, iš esmės sumažėjo UAB „Palangos perlas“ veiklos apimtys, todėl 2013 m. sausio 30 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą dukterinę bendrovę likviduoti.

- VKEKK 2013 m. vasario 28 d., išnagrinėjusi LD valdybos 2013 m. sausio 30 d. patvirtintas Bendrovės atskyrimo sąlygas, konstatavo, kad šis dokumentas sudaro sąlygas tinkamai įgyvendinti gamtinių dujų perdavimo veiklos atskyrimą.

GAMTINIŲ DUJŲ VERSLO APLINKA

Teisinė bazė

Vykdydama Gamtinių dujų įstatymą ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymą, perkeliančius į nacionalinę teisę Europos Sąjungos 3-iojo Energetikos paketo nuostatas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – LRV) 2011 m. ketvirtąjį ketvirtį priėmė atitinkamus nutarimus, nustatančius Bendrovės veiksmus pertvarkant įmonę: 2011 m. spalio 28 d. nutarimą Nr. 1239 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo vykdymo plano patvirtinimo“ ir 2011 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1417 „Dėl Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo reikalavimų neatitinkančių gamtinių dujų įmonių veiklų ir kontrolės atskyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pagal šių teisės aktų reikalavimus Bendrovė privalo iki 2014 m. spalio 31 d. įvykdyti perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimą bei teisiškai, funkciškai ir organizaciniu požiūriu atskirti gamtinių dujų skirstymo veiklą pasiekdama atitiktį Gamtinių dujų įstatymo 8 skirsnio reikalavimams. Kaip numato Lietuvos Respublikos teisės aktai, Bendrovė pateikė 2012 m. gegužės 28 d. valdybos patvirtintus Bendrovės atskyrimo veiksmų planą (Perdavimo planas) ir Bendrovės veiklos pertvarkymo veiksmų planą (Skirstymo planas). 2012 m. birželio 15 d. VKEKK priėmė atitinkamą nutarimą Nr. O3-145 „Dėl AB „Lietuvos dujos“ perdavimo ir skirstymo veiklų ir kontrolės atskyrimo veiksmų planų“.

Vadovaujantis Gamtinių dujų įstatymo nuostatomis, nuo 2011 m. rugpjūčio 1 d. gamtinių dujų tiekimo veikla tapo nereguliuojama. Įstatymu taip pat buvo sudarytos prielaidos įsteigti gamtinių dujų biržą Lietuvoje. 2012 m. liepos 4 d. Bendrovės valdyba nusprendė kartu su Suomijos gamtinių dujų bendrove Gasum Oy įsteigti bendrą įmonę UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų rinkos operatoriaus funkcijoms vykdyti. 2012 m. rugsėjo 7 d. nauja įmonė buvo pristatyta visuomenei, potencialiems klientams.

2012 m. birželio 12 d. Seime priimtas SGD terminalo įstatymas, reglamentuojantis SGD terminalo įrengimo, veiklos ir eksploatavimo principus. SGD terminalas yra vystomas kaip valstybės kontroliuojamos bendrovės komercinis projektas, tačiau įstatymo nuostatos sukuria galimybę SGD terminalo įrengimo ir eksploatavimo sąnaudas padengti visų perdavimo sistemos naudotojų lėšomis, nepriklausomai nuo to, ar jie naudosis SGD terminalo paslaugomis, ar ne. Taip pat šiame įstatyme nustatytas įpareigojimas dujų tiekimo įmonėms, importuojančioms dujas į Lietuvą vamzdiniais, privalomai pirkti 25% dujų ir iš SGD terminalo.

Priėmus SGD terminalo įstatymą VKEKK pakeitė Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo kainų viršutinių ribų skaičiavimo metodiką, nustatydama SGDT lėšoms skirtą priedo prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos (SGDT priedo) nustatymo principus bei patvirtino SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašą, kuriuo SGDT lėšas surinkti, administruoti ir pervesti SGDT lėšų gavėjui įpareigojo Bendrovę, kaip licencijuotą gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių. VKEKK 2012 m. spalio 19 d. nutarimu 2013 metams nustatė 114,1 mln. litų SGDT lėšų sumą.

Licencijavimas

Gamtinių dujų įstatyme nustatyta, kad Bendrovės vykdomos dujų perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklos yra licencijuojamos. Licencijas išduoda ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja VKEKK. Bendrovei suteikta Gamtinių dujų perdavimo licencija vykdyti gamtinių dujų perdavimo veiklą visose Lietuvos apskrityse. Gamtinių dujų skirstymo licencija suteikia Bendrovei teisę skirstyti dujas 41-os savivaldybės (iš 60-ties) teritorijoje. Gamtinių dujų tiekimo licencija suteikia Bendrovei teisę verstis gamtinių dujų tiekimo veikla Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Kainodara ir gamtinių dujų kainos

Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos visiems vartotojams yra reguliuojamos. Reguluojamų kainų viršutinės ribos nustatomos penkerių metų reguliavimo laikotarpiui ir VKEKK sprendimu gali būti koreguojamos, tačiau ne dažniau kaip vieną kartą per metus. Gamtinių dujų įstatyme numatytais atvejais. Gamtinių dujų tiekimo veikla nereguliuojama.

Konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas Bendrovė nustato kartą per metus. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams nustatomi kartą per pusmetį. Dujų tarifai buitiniams vartotojams teikiami tvirtinti VKEKK.

Nuo 2012 m. sausio 1 d. galiojo Bendrovės valdybos nustatytos ir VKEKK patikrintos naujos gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos. Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams 2012 m. pirmąjį pusmetį nesikeitė, t. y. nuo 2012 m. sausio 1 d., nepaisant dujų importo kainų didėjimo, buvo taikomi 2011 m. antrąjį pusmetį galioję tarifai. Bendrovės valdyba nusprendė nedidinti 2012 m. pirmojo pusmečio tarifų buitiniams vartotojams remdamasi ekspertų prognozėmis, kad energijos išteklių kainos pradės mažėti.

Prognozėms nepasitvirtinus, 2012 m. pirmajame pusmetyje Bendrovė iš gamtinių dujų pardavimų buitiniams vartotojams patyrė apie 20 mln. Lt nuostolių dėl susidariusio neigiamo skirtumo tarp faktinės dujų importo kainos ir dujų importo kainos, įtrauktos į buitinių vartotojų tarifus.

Atsižvelgdama į tai, kad gamtinių dujų importo kainos 2012 m. ir toliau didėjo, 2012 m. balandžio 23 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą dėl naujų gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams, galiosiančių nuo 2012 m. liepos 1 d. Siekiant sušvelninti kainų kilimo įtaką gyventojams nuostolių kompensavimas nustatant gamtinių dujų tarifus 2012 m. antrajam pusmečiui nebuvo įskaičiuotas. Palyginus su 2012 m. pirmąjį pusmetį galiojusiais tarifais, visiems buitiniams vartotojams buvo nustatyta vidutiniškai 42-46 ct/m³ didesnė kintamoji tarifo dalis. Pastovioji tarifo dalis nesikeitė. VKEKK 2012 m. gegužės 24 d. šiems gamtinių dujų tarifams pritarė.

Nebuitiniams vartotojams gamtinių dujų kaina perskaičiuojama kas mėnesį priklausomai nuo importuojamų dujų kainų pokyčio. Gamtinių dujų importo kaina priklauso nuo mazuto ir gazolio kainų tarptautinėje rinkoje, Europos Centrinio Banko nustatyto JAV dolerio ir euro santykio bei faktinio gamtinių dujų kaloringumo. Dėl itin ženklaus energetinių išteklių kainų augimo ir euro vertės mažėjimo JAV dolerio atžvilgiu 2012 m. pirmąjį pusmetį gamtinių dujų kainos nebuitiniams vartotojams palaipsniui augo, tačiau nuo rugpjūčio mėn. pradėjo palaipsniui mažėti.

VKEKK 2012 m. spalio 26 d. nutarimu Nr. O3-330 nustatė pakoreguotas Bendrovės perdavimo ir skirstymo kainų viršutines ribas, galiosiančias nuo 2013 m. sausio 1 d. Tuo pačiu nutarimu buvo nustatytas ir SGDT priedas, skirtas SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms kompensuoti 2013 metais, kurį Bendrovė privalo surinkti iš perdavimo sistemos naudotojų.

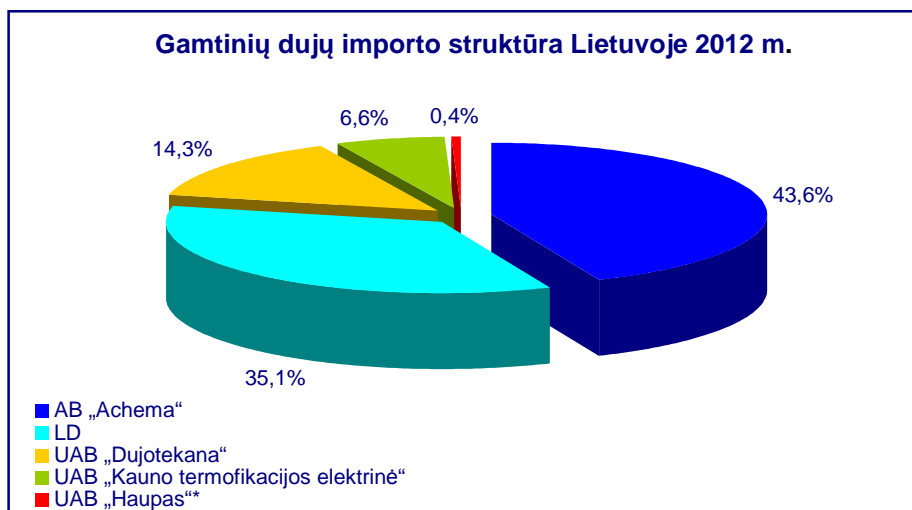
2012 m. lapkričio 9 d. Bendrovės valdyba nustatė konkrečias gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainas bei gamtinių dujų tarifus buitiniams vartotojams, galiojančius nuo 2013 m. sausio 1 d. Priklausomai nuo situacijos rinkoje, dalį iš buitinių vartotojų 2012 m. negautų pajamų Bendrovė planuoja susigrąžinti 2013 metais. VKEKK 2012 m. lapkričio 22 d. sprendimu pritarė naujojo laikotarpio kainoms ir tarifams.

Išsamesnė informacija apie LD teikiamų paslaugų kainas ir tarifus buitiniams vartotojams pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt.

Rinka

2012 m. gamtines dujas į Lietuvą importavo penkios įmonės – LD, AB „Achema“, UAB „Dujotekana“, UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ ir UAB „Haupas“. Iš viso į Lietuvą per LD valdomus tinklus importuota 3,3 mlrd. m³ gamtinių dujų. UAB „Haupas“ gamtines dujas importavo ne per Bendrovės valdomą dujų sistemą.

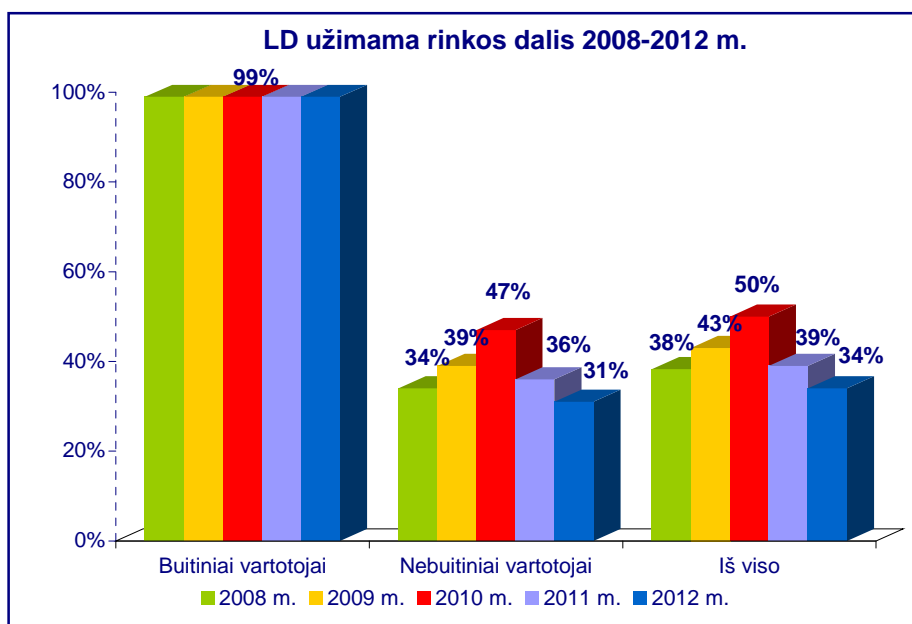

* UAB „Haupas“ duomenys.

2012 m. gamtines dujas buitiniams ir nebutiniams Lietuvos vartotojams tiekė LD, UAB „Fortum Heat Lietuva“, UAB „Druskininkų dujos“, AB agrofirma „Josvainiai“ ir UAB „Intergas“. UAB „Dujotekana“ ir UAB „Haupas“ dujas tiekė tik nebutiniams vartotojams.

AB „Achema“ ir UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ dujas importavo savo reikmėms.

RIZIKOS VALDYMAS

Bendrovėje įdiegta rizikos valdymo sistema, kuri yra sudedamoji LD veiklos dalis. Rizikos valdymo procesas vykdomas vadovaujantis Bendrovės patvirtinta metodika. Bendrovėje įkurta rizikos valdymo darbo grupė, kuri koordinuoja, stebi, prižiūri ir užtikrina rizikos valdymo procesą. Valdant rizikas siekiama palaikyti pakankamą veiklos procesų kontrolės lygį, sumažinti rizikas sukeliančių įvykių atsiradimo tikimybes ir galimus neigiamus padarinius, užtikrinti, kad rizikos neviršytų LD priimtino lygio ir būtų įgyvendinti Bendrovės tikslai.

Rizikos valdymo procesas apima šiuos žingsnius: rizikų nustatymą; jų analizę, vertinimą ir kontrolės priemonių nustatymą; rizikos valdymo veiksmų plano parengimą ir plano priemonių įgyvendinimą; rizikos valdymo proceso stebėjimą ir priežiūrą.

Vykdydama veiklą Bendrovė susiduria su šiomis pagrindinėmis rizikomis: organizacinės struktūros, reguliavimo, konkurencijos, dujų importo kainos svyravimo, kredito, techninė, makroekonominių veiksnių rizika.

Informacija apie dujų importo kainos svyravimo, kredito ir kitas finansines rizikas pateikta 2012 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Organizacinės struktūros rizika

Bendrovė įgyvendina aukščiau skyriuje „Gamtinių dujų verslo aplinka. Teisinė bazė“ nurodytų teisės aktų reikalavimus dėl veiklų atskyrimo laikydamosi valdybos patvirtinto ir su VKEKK suderinto gamtinių dujų perdavimo veiklos ir kontrolės atskyrimo būdo ir skirstymo veiklos atskyrimo būdo aprašymo su atskyrimo veiksnių planais.

Šiam tikslui patvirtinta projekto vykdymo organizacinė struktūra, kuri užtikrina reikalingų atlikti veiksnių tarpusavio koordinavimą ir jų atlikimą numatytu laiku. Siekiant tinkamai ir kokybiškai parengti bei pateikti visus reikalingus dokumentus, veiksmai iš anksto derinami su išorės kontroliuojančiomis institucijomis.

Bendrovės savalaikis pertvarkymas priklauso ir nuo to, ar visos valstybės institucijos savo veiksmus, susijusius su Bendrovės veiklų atskyrimu, atliks per įstatymų nustatytą terminą.

Reguliavimo rizika

Reguliavimo rizika siejama su nepalankiais teisinės aplinkos pokyčiais bei reguliuojančiųjų institucijų sprendimais.

Pagrindinės Bendrovės veiklos yra gamtinių dujų perdavimas, skirstymas ir tiekimas. Šioms veikloms vykdyti yra išduodamos licencijos. Gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo paslaugų kainos bei investicijos į gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistemas yra valstybės reguliuojamos. Dažnai keičiama teisinė bazė bei reguliavimo režimas sukuria verslo aplinkos neapibrėžtumą, apsunkina Bendrovės santykius su vartotojais ir galimybes planuoti veiklos perspektyvas.

Bendrovė siekia palaikyti konstruktyvius santykius su reguliuojančiomis institucijomis bei aktyviai dalyvauti teisės aktų rengimo procese.

Konkurencijos rizika

Vykdydama veiklą Bendrovė susiduria su konkurencija tiek gamtinių dujų, tiek kuro (energijos) sektoriuose.

Gamtinių dujų tiekimo sektoriuje LD konkuruoja su kitomis gamtines dujas tiekiančiomis įmonėmis. Nacionalinės energetikos (energetinės nepriklausomybės) strategijoje (toliau – NES) numatyta iki 2014 m. pabaigos pastatyti suskystintų gamtinių dujų terminalą ir taip sudaryti galimybes diversifikuoti gamtinių dujų importą.

2012 m. birželio 12 d. Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymą, kurio nuostatos ateityje gali neigiamai paveikti Bendrovės rezultatus.

Bendrovė konkuruoja su alternatyvių kuro rūšių – mazuto, biokuro tiekėjais. NES numatyta skatinti atsinaujinančių energijos išteklių dalies didinimą šalies energijos balanse išskatinio kuro (daugiausia dujų) sąskaita. Taip pat LD konkuruoja su šiame sektoriuje veikiančiomis šilumos, elektros ir kitomis energiją tiekiančiomis įmonėmis (galutiniai šilumos vartotojai, išskyrus besinaudojančius centralizuoto šildymo paslauga, gali pasirinkti šildymo būdą ir energijos tiekėją). Dauguma stambių šilumą ir elektrą gaminančių gamtinių dujų vartotojų turi reikiamą technologinę įrangą ir gali naudoti alternatyvias energijos rūšis, jomis pakeisdami gamtines dujas be jokių papildomų investicijų.

Energija, pagaminta naudojant atsinaujinančius energijos šaltinius yra superkama prioritetine tvarka, jos gamyba yra subsidijuojama taikant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) mechanizmą.

Bendrovė, siekdama išlaikyti ir plėsti užimamą rinkos dalį, užtikrinti saugų vartotojų aprūpinimą dujomis bei patenkinti keliamus reikalavimus teikiamų paslaugų kokybei, vykdo dujų sistemų plėtrą, nuolatinę dujų sistemų priežiūrą, remontą ir modernizavimą, nuolat tobulina pardavimų ir rinkodaros strategijas, vykdo rinkos tyrimus, gerina klientų aptarnavimą, vykdo nuoseklią veiklos procesų optimizavimo ir kaštų mažinimo programą. Savo veikloje Bendrovė laikosi skaidrumo ir sąžiningos konkurencijos principų.

Techninė rizika

Bendrovės valdomų dujų sistemų techninė būklė yra priimtina, tačiau nemažai dujotiekių yra 30–40 metų senumo. Vienas iš pagrindinių Bendrovės tikslų – užtikrinti dujų sistemų saugumą ir patikimumą. Šį tikslą Bendrovė įgyvendina:

- laikydamosi teisės aktų, nustatytų statybos ir eksploatavimo taisyklių, darbų vykdymo procedūrų;
- užtikrindama aukštą dujų sistemų techninį ir technologinį lygį;
- užtikrindama reikiamą parengtį avarių ir ekstremalių situacijų atvejams;
- tobulindama eksploatavimo procesų valdymą, techninės priežiūros darbų organizavimą;
- taikydama šiuolaikines informacines technologijas;
- stebėdama dujų sistemų techninę būklę, šalinama nustatytas neatitiktis;
- tirdama, analizuodama sutrikimus, vertindama galimus avarių ir sutrikimų pavojus ir planuodama bei įgyvendindama atitinkamas prevencines priemones;
- informuodama visuomenę apie saugaus elgesio šalia dujotiekių taisykles ir priemones dujų vartojimo saugumui užtikrinti;
- pritraukdama, ugdydama ir išlaikydama reikiamus darbuotojus, užtikrindama tinkamą jų kompetenciją.

Makroekonominių veiksnių rizika

Lietuvos ekonominė padėtis įtakoja dujų transportavimo ir pardavimo apimtis, dujų sistemų plėtrą ir atitinkamai Bendrovės veiklos rezultatus. Išlieka gamtinių dujų vartojimo mažėjimo tendencija, ypač elektros gamybos sektoriuje, palyginti žemas investicijų, skirtų prijungti naujus vartotojus, poreikis.

Sunku patikimai nustatyti, kokį poveikį Bendrovės finansinei būklei turės tolesnė makroekonominės būklės raida Lietuvoje. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės Bendrovės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

Naudojant įdiegtas skolų valdymo priemones ir dėl efektyvaus darbo su vartotojais išlaikomas Bendrovei priimtinas vartotojų įsiskolinimo lygis.

GRUPĖS VIDAUS KONTROLĖS IR RIZIKOS VALDYMO SISTEMŲ, SUSIJUSIŲ SU KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMU, PAGRINDINIAI POŽYMIAI

Grupės konsoliduotosios finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Siekiant užtikrinti konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisingumą ir parengimą laiku, LD patvirtino Apskaitos procedūrų ir politikų vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus bei taisykles.

FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI**Pagrindiniai Grupės veiklos rodikliai**

	2012 m.	2011 m.	2010 m.
Veiklos rodikliai			
Perduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	3.266,9	3.360,9	3.068,8
Tranzitu transportuotų dujų kiekis, mln. m ³	2.167,4	2.043,6	1.387,2
Paskirstytų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	982,1	1.066,1	1.167,9
Parduotų gamtinių dujų kiekis, mln. m ³	1.125,6	1.317,8	1.546,0
Vartotojų, metų pabaigai sudariusių gamtinių dujų tiekimo sutartis, skaičius, tūkst. vnt.			
Buitiniai vartotojai	550,3	548,2	546,2
Nebuitiniai vartotojai	6,2	5,9	5,8
Eksploatuojamų dujotiekių ilgis, tūkst. km			
Magistraliniai dujotiekiai	1,9	1,9	1,9
Skirstomieji dujotiekiai	8,2	8,1	8,1
Darbuotojai			
Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	1.700	1.719	1.750

Pagrindiniai finansiniai Grupės rodikliai

	2012 m.	2011 m.	2010 m.
Finansiniai rezultatai			
Pardavimo pajamos, mln. Lt	1.872,7	1.840,0	1.746,8
Pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA), mln. Lt	183,4	213,9	245,2
Veiklos pelnas, mln. Lt	69,2	122,1	146,2
Pelnas prieš apmokestinimą, mln. Lt	70,7	104,3	148,9
Grynasis pelnas, mln. Lt	74,5	95,8	159,5
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos, mln. Lt	155,3	213,6	265,6
Investicijos, mln. Lt	158,3	62,3	178,5
Turtas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.928,2	2.698,6	2.709,6
Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje, mln. Lt	2.057,8	2.055,3	2.079,6
Grynoji finansinė skola, mln. Lt	-95,7	-123,6	-110,1
Pelningumo rodikliai			
EBITDA marža, %	9,8	11,6	14,0
Veiklos pelno marža, %	3,7	6,6	8,4
Pelno prieš apmokestinimą marža, %	3,8	5,7	8,5
Grynojo pelno marža, %	4,0	5,2	9,1
Vidutinė turto grąža (ROA), %	2,7	3,5	6,1
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE), %	3,6	4,6	7,8
Panaudoto kapitalo pelningumas (ROCE), %	3,1	5,0	7,0
Likvidumo rodikliai			
Bendrasis likvidumas	1,9	1,3	1,3
Skubaus padengimo koeficientas	1,6	1,1	1,1
Finansų struktūros rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas, %	70,3	76,2	76,8
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	8,9	0,2	0,3

Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas, %	-4,7	-6,0	-5,3
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	12,06	10,34	7,41
Grynasis pelnas, tenkantis vienai akcijai, Lt	0,16	0,20	0,34
Dividendų išmokėjimo koeficientas, %	291,3*	75,2	75,2
Dividendai už ataskaitinius metus, tenkantys vienai akcijai, Lt	0,46*	0,15	0,26

* Siūloma tvirtinti visuotiniame akcininkų susirinkime, įvertinus ankstesniais metais suformuotų rezervų perskirstymą.

Bendrovės parengtose 2012 m. konsoliduotose finansinėse ataskaitose atsispindi ir dukterinės UAB „Palangos perlas“ finansiniai rezultatai bei su Suomijos dujų įmone Gasum Oy bendrai valdomos įmonės UAB „GET Baltic“ rezultatai. Žemiau pateikiama AB „Lietuvos dujos“ įmonių grupės (toliau – Grupė) finansinių rezultatų apžvalga.

Pajamos

2012 m. Grupės pajamos, palyginti su 2011 m., išaugo 1,8% (33,3 mln. Lt) ir sudarė 1.879,2 mln. Lt. Didžiąją dalį pajamose (99,7%) sudarė pardavimo pajamos.

Pardavimo pajamų padidėjimą 32,7 mln. Lt, arba 1,8%, lėmė padidėjusios tiekimo veiklos pajamos (nuo 1.490,8 mln. Lt iki 1.526,6 mln. Lt, arba 2,4%), kurių didėjimą, kaip ir praėjusiais metais, sąlygojo išaugusios dujų pardavimo kainos. Kainų augimą įtakojo gamtinių dujų importo kainos augimas dėl naftos ir jos produktų brangimo pasaulinėse rinkose. Parduoatų dujų kiekis ir toliau mažėjo. Pardavimo (įskaitant tranzitą) pajamos sumažėjo 3,6%, nuo 175,5 mln. Lt iki 169,3 mln. Lt dėl mažesnių dujų pardavimo apimčių Lietuvos vartotojams. Tranzito pajamos padidėjo 7,4%. Skirstomų dujų kiekis taip pat sumažėjo, tačiau pajamos išaugo 2,2%, nuo 171,1 mln. Lt iki 174,8 mln. Lt, kai nuo 2012 m. sausio 1 d. pakoreguota skirstymo kainos viršutinė riba padidėjo 5,0% ir buvo padidintos konkrečios skirstymo paslaugos kainos pagal atskiras vartotojų grupes.

Sąnaudos

Grupės sąnaudos, palyginti su 2011 m., išaugo 5,0% (86,3 mln. Lt) ir sudarė 1.810,0 mln. Lt. Sąnaudų augimą nulėmė gamtinių dujų pirkimo sąnaudų padidėjimas 5,7% (81,9 mln. Lt) dėl išaugusios gamtinių dujų importo kainos. Bendrose sąnaudose gamtinių dujų pirkimo sąnaudos sudaro 83,9%.

Likusios, sąlyginai pastovios sąnaudos 2012 m. sudarė 292,2 mln. Lt, arba 16,1% visų sąnaudų, ir padidėjo 4,4 mln. Lt (1,5%). Daugiausia išaugo nusidėvėjimo sąnaudos dėl investicijų į atskirus infrastruktūros objektus (2,5 mln. Lt, arba 2,3%). 2012 m. buvo toliau

didinamas veiklos efektyvumas – tobulinama valdymo struktūra, nuosekliai vykdoma išlaidų optimizavimo politika.

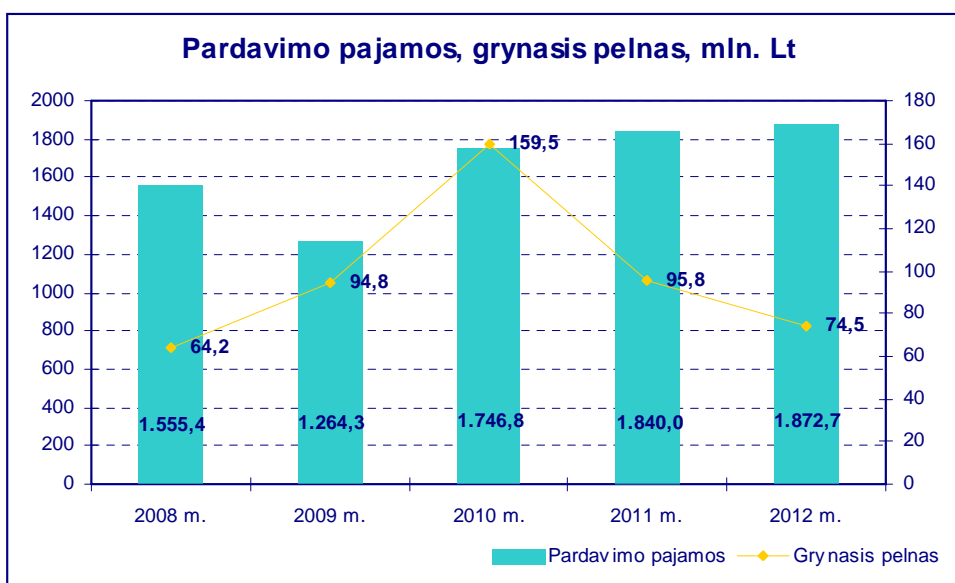

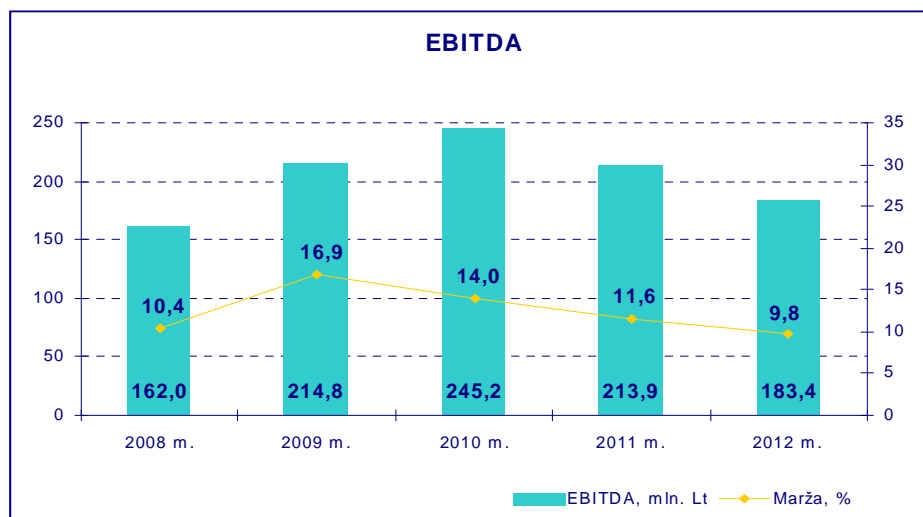
Veiklos rezultatai

Pelno prieš apmokestinimą mažėjimą nuo 104,3 mln. Lt 2011 metais iki 70,7 mln. Lt 2012 metais, arba 32,2%, daugiausia nulėmė blogesni reguliuojamos transportavimo veiklos rezultatai. Taip pat buvo gautas blogesnis ir tiekimo veiklos rezultatas. Atitinkamai 30,5 mln. Lt (14,3%) sumažėjo 2012 m. pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) ir sudarė 183,4 mln. Lt, 2011 m. jis buvo 213,9 mln. Lt.

2012 m. grynas pelnas sumažėjo 21,3 mln. Lt ir sudarė 74,5 mln. Lt. Grynajame pelne atspindėta Pelno mokesčio įstatyme numatyta investicijų lengvata – 14,3 mln. Lt, įskaitant nepanaudotam investicijų lengvatos likučiui suformuotą atidėtąjį pelno mokesčio turtą (2011 m. grynajame pelne investicijų lengvata sudarė 10,0 mln. Lt).

Bendrovė yra viena didžiausių mokesčių mokėtojų Lietuvoje, 2012 m. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis, jau trečius metus iš eilės yra 4 didžiausia mokesčių mokėtoja Lietuvoje. Per praėjusius 5 metus valstybės ir savivaldybių biudžetams bei Sodrai sumokėta 1,9 mlrd. Lt mokesčių. Iš to skaičiaus dividendų valstybei, kuri valdo 17,7% akcijų paketą, sumokėta 63,4 mln. Lt.

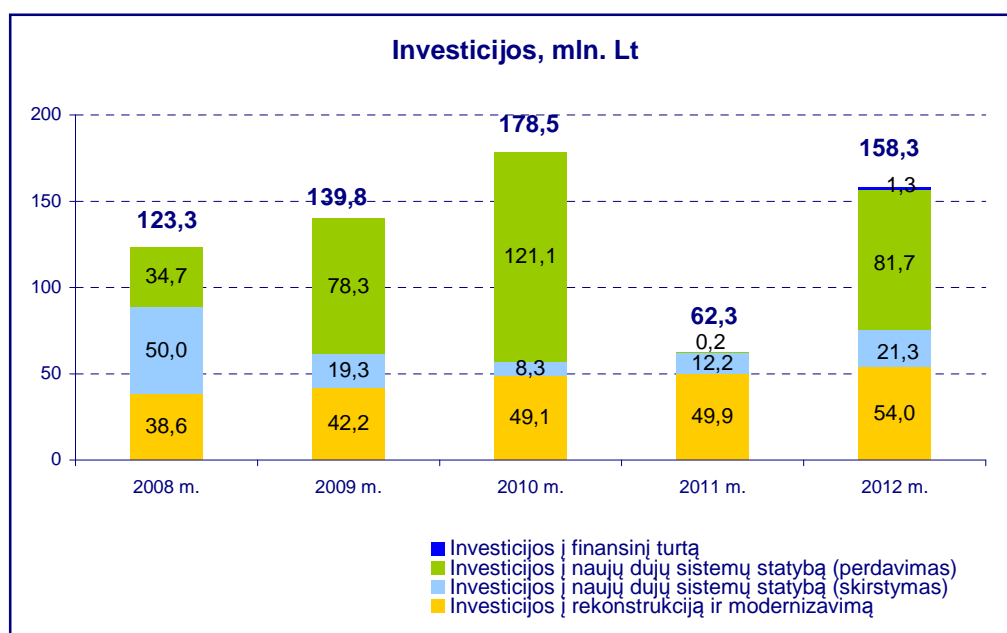
Investicijos

Nuo privatizavimo 2002 m. Bendrovė į naujų dujų sistemų statybą bei sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą jau investavo 1,3 mlrd. Lt.

2012 m. Grupės investicijos sudarė 158,3 mln. Lt, t. y. 96,0 mln. Lt, arba 2,5 karto, daugiau palyginti su 2011 m. 2012 m. 65,1% lėšų investuota į naujų dujų sistemų statybos objektus, 34,1% skirta investicijoms dujų sistemų rekonstrukciją ir modernizavimą ir 0,8% sudarė Bendrovės finansinė investicija kartu su Suomijos dujų įmone įkuriant UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržos funkcijoms vykdyti.

2012 m. didžiausią investicijų dalį (81,7 mln. Lt, iš jų 33,9 mln. Lt – ES struktūrinių fondų paramos lėšos) sudarė investicijos į magistralinio dujotiekio Šakiai–Klaipėda statybą. 2012 m. užbaigta šios dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki atšakos į Tauragę statyba.

Palyginti su 2011 m., Bendrovės investicijos į skirstymo sistemos plėtrą išaugo daugiau kaip 74% – iki 21,3 mln. Lt. Iš jų 9,2 mln. Lt buvo skirta dujų skirstymo sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo didinimui. Investicijos, skirtos naujų vartotojų prijungimui, išliko 2011 m. lygyje.

Turtas

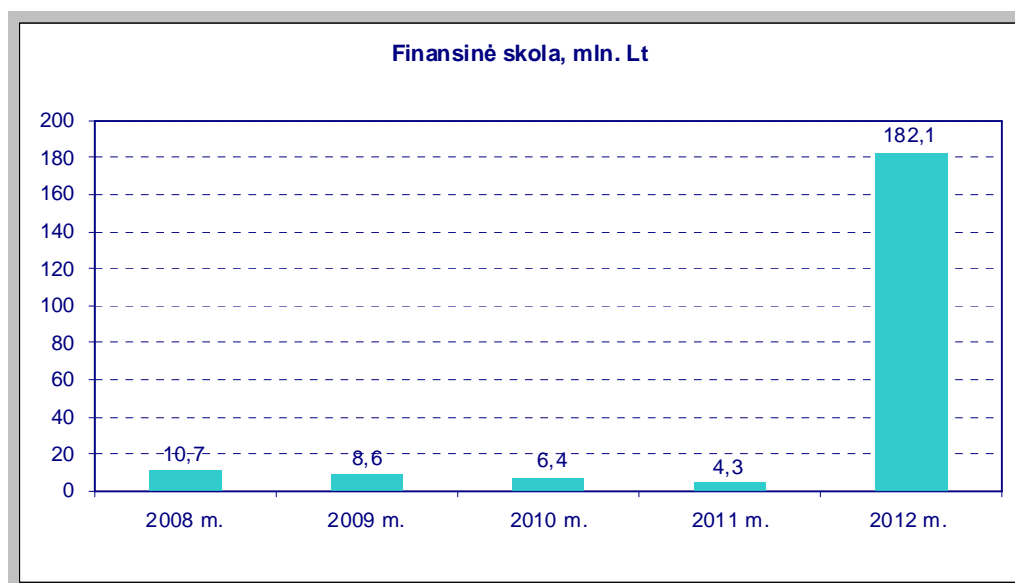
Turto vertė per 2012 m. padidėjo 8,5% (229,6 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 2.928,2 mln. Lt. 2012 m. pabaigoje ilgalaikis turtas sudarė 80,5%, trumpalaikis – 19,5% viso Grupės turto.

Ilgalaikis turtas per 2012 m. padidėjo 1,7% (39,9 mln. Lt) dėl ženklių investicijų. Trumpalaikio turto vertė išaugo 49,9% (189,7 mln. Lt) daugiausia dėl didesnių trumpalaikių investicijų, kurios didėjo 133,4 mln. Lt, t.y. nuo 32,0 mln. Lt iki 165,4 mln. Lt. Trumpalaikes investicijas sudaro likvidžios nuo 3 mėn. iki 1 m. trukmės investicijos į pinigų rinkos instrumentus, tokius, kaip terminuoti indėliai, skolos vertybiniai popieriai (obligacijos).

Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai

Grupės nuosavas kapitalas padidėjo 0,1% (2,5 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 2.057,8 mln. Lt. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 70,3% viso Grupės turto.

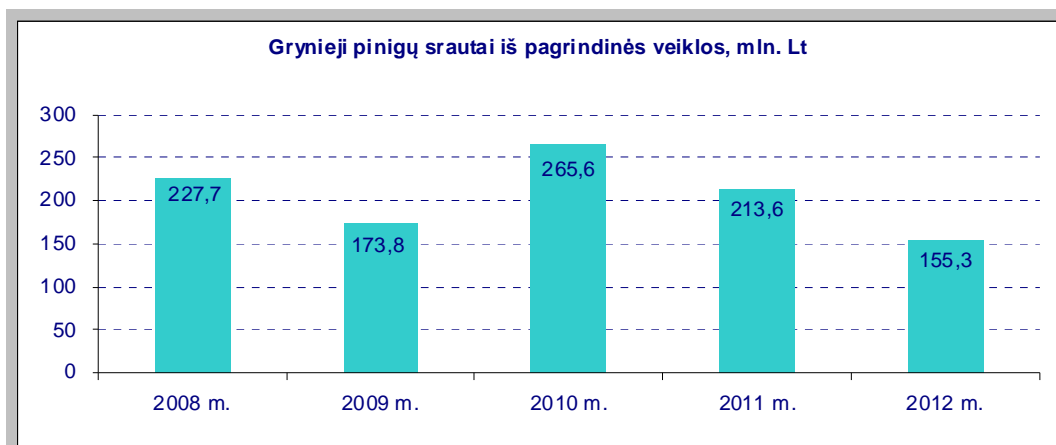
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 35,3% (227,0 mln. Lt) ir metų pabaigoje sudarė 870,3 mln. Lt. Grupės finansinė skola per 2012 m. padidėjo 177,8 mln. Lt: nuo 4,3 mln. Lt 2011 m. pabaigoje iki 182,1 mln. Lt 2012 m. pabaigoje. Bendrovė paėmė paskolą, skirtą perdavimo veiklos, kuri pagal teisės aktų reikalavimus bus atskiriama nuo AB „Lietuvos dujos“, įkuriant naują perdavimo sistemos operatoriaus bendrovę, finansinių įsipareigojimų refinansavimui ir veiklos finansavimui.

Pinigų srautai

Grupės grynyjų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos sumažėjo 58,3 mln. Lt (27,3%) ir sudarė 155,3 mln. Lt.

Daugiau informacijos apie Grupės finansinius veiklos rezultatus atskleista 2012 m. konsoliduotuosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

Bendrovės tyrimų ir plėtros veiklos tikslas – užtikrinti reikiamus gamtinių dujų sistemų pajėgumus, ekonomišką ir saugų jų eksploatavimą, patikimą funkcionavimą, vartotojų poreikių tenkinimą, deramą jiems teikiamų paslaugų lygį, aplinkos apsaugą.

Atsižvelgiant į tai atliekami vamzdinių diagnostikos, infrastruktūros techninės būklės, aplinkosauginiai, rinkos plėtros bei kitų Bendrovės vykdomų veiklų tyrimai.

Įgyvendintas pilotinis buitinių vartotojų nuotolinės dujų apskaitos projektas – įrengus atitinkamą įrangą, duomenys apie 125 buitinių klientų suvartojamus dujų kiekius stebimi nuolatiniu režimu. Išanalizavus pilotinio projekto rezultatus bus priimtas sprendimas dėl tolimesnės jo plėtros.

Diagnostiniais zondais patikrinta 227 km magistralinių dujotiekių būklė. Atskiruose ruožuose atlikti skirstomųjų dujotiekių metalo būklės tyrimai.

Atsižvelgiant į tyrimų ir būklės vertinimų rezultatus vykdoma Bendrovės gamtinių dujų sistemų rekonstrukcija ir modernizavimas, rengiami investiciniai rinkos plėtros projektai.

Kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A. rengiama dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos galimybių studija, kurioje bus įvertintas šios jungties pajėgumų poreikis, reikiama infrastruktūra ir dujotiekio maršrutas, atlikta išsami aplinkosaugos, ekonominė, finansinė ir teisinė analizė. Dujotiekių jungties galimybių studijai parengti yra gauta ES finansinė parama pagal ES Transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) programą. Skiriama ES finansinė parama sudaro 50% su galimybių studijos rengimu susijusių sąnaudų, likusi dalis lygiomis dalis finansuojama LD ir GAZ-SYSTEM S.A. lėšomis.

VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Ypatingas dėmesys skiriamas siekiant tinkamai ir laiku įgyvendinti Gamtinių dujų įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymo įgyvendinimo įstatymo bei kitų teisės aktų nuostatas dėl Bendrovės pertvarkymo. Pirmąjį pertvarkos etapą – Perdavimo sistemos operatorius bendrovės įkūrimą – numatoma baigti 2013 m. rugpjūčio 1 d. Apie Bendrovės veiklų atskirimą išsamiai rašoma kituose Konsoliduotojo metinio pranešimo skyriuose.

Planuojama, kad 2013 m. LD perdavimo sistema Lietuvos vartotojams bus transportuota apie 2,9 mlrd. m³ gamtinių dujų.

2013 m. planuojama prijungti apie 2,1 tūkst. naujų vartotojų, tačiau šį skaičių gali koreguoti Lietuvos ekonominės situacijos pokyčiai. Planuojama, kad Bendrovės investicijos į naujų dujų sistemų statybą 2013 m. bus panašaus lygio kaip ir 2012 m. Detalesnė informacija apie numatomą perdavimo sistemos plėtrą pateikiama „Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2013–2022 m.) tinklo plėtros plane“, kuris buvo pateiktas viešajai konsultacijai.

2013 m. numatoma užbaigti NES numatyto projekto – magistralinio dujotiekio Šakiai–Klaipėda atkarpos nuo Tauragės iki Klaipėdos statybą. Numatoma, kad bendra dujotiekio nuo Jurbarko iki Klaipėdos vertė sudarys apie 165,0 mln. Lt. Šio projekto įgyvendinimas iš dalies finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšomis (iki 77,06 mln. Lt). Pirmoji šio Lietuvai svarbaus magistralinio dujotiekio atkarpa iki Jurbarko miesto pastatyta dar 2007 m., ja gamtinės dujos tiekiamos vartotojams šiame mieste. 2012 m. užbaigta dujotiekio atkarpos nuo Jurbarko iki Tauragės statyba. Prie šio dujotiekio bus prijungtas AB „Klaipėdos nafta“ statomas SGD terminalas.

Kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A. 2011 m. atlikta dujų jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos verslo aplinkos analizė, kuri pateikė visapusę informaciją apie Lenkijos ir Baltijos šalių dujų rinkas. 2013 m. pirmąjį ketvirtį planuojama parengti šios dujų jungties galimybių studiją. Studijos rezultatai bus pagrindas tolesniems veiksams dėl projekto įgyvendinimo.

2013 m. bus tęsiami projektai, skirti Bendrovės veiklos efektyvumo didinimui, išlaidų optimizavimui.

BENDROVĖS VALDYMAS

Informacija apie Valdymo kodekso laikymąsi

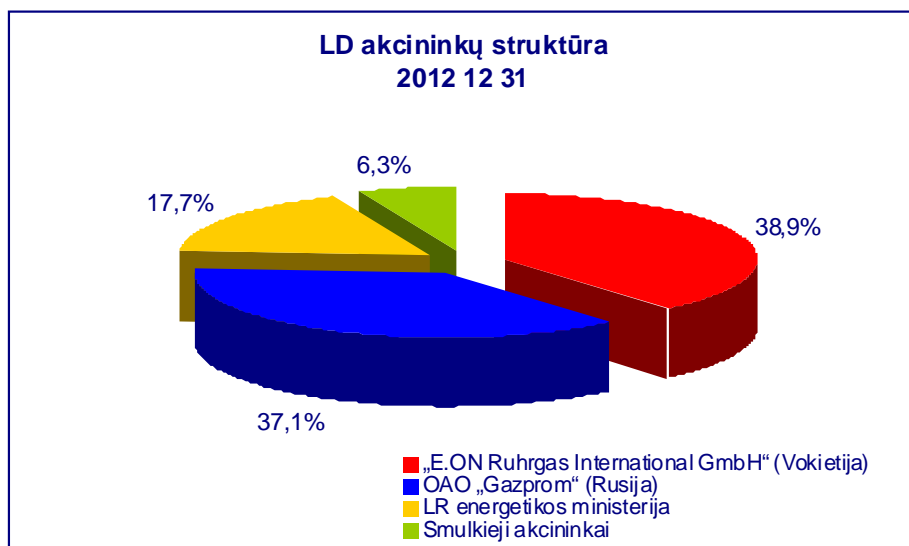
Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi Valdymo kodekso nuostatų reikalavimų. Su visa informacija galima susipažinti Bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt ir Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

Akcininkai ir akcijos

Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 469.068.254 paprastosios vardinės 1 Lt nominaliosios vertės akcijos. Per 2012 m. nominalioji 1 akcijos vertė nesikeitė. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos.

AB „Lietuvos dujos“ akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės yra vienodos. Pagal Bendrovės įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas.

Per 2012 m. nei įstatinio kapitalo dydis, nei akcininkų struktūra nekito.

Akcininkas	Akcijų skaičius, vnt. / dalis įstatiniame kapitale, Lt
„E.ON Ruhrgas International GmbH“ (Vokietija)	182.534.384
OAO „Gazprom“ (Rusija)	173.847.696
LR energetikos ministerija	83.030.367
Smulkieji akcininkai	29.655.807
Iš viso:	469.068.254

„E.ON Ruhrgas International GmbH“ – valdymo bendrovė, kuri yra sudėtinė „E.ON AG“ dalis. „E.ON AG“ yra viena didžiausių pasaulyje elektros, dujų, komunalinių paslaugų ir atsinaujinančios energijos gamybos bendrovė.

OAO „Gazprom“ yra pasaulinė energetikos bendrovė, vykdanči dujų ir kitų angliavandenilių mišinių geologinius tyrimus, gamybą, transportavimą, laikymą, perdirbimą ir pardavimą, taip pat elektros energijos ir šiluminės energijos gamybą ir tiekimą. OAO „Gazprom“ turi didžiausias pasaulyje patvirtintas gamtinių dujų atsargas.

LR energetikos ministerija yra valstybės įstaiga, atliekanti įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas energetikos srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šioje srityje valstybės politiką.

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir per 2012 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovę nuosavybės teise valdė 2.803 akcininkai, iš jų dauguma – smulkieji.

Bendrovės akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, OAO „Gazprom“ ir Lietuvos Respublika, kurios akcijas patikėjimo teise valdo LR energetikos ministerija – kartu valdo 93,7% Bendrovės akcijų ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime. Tarp minėtų stambiųjų akcininkų yra sudaryta akcininkų sutartis, kurioje numatyti bendri akcininkų tikslai, susiję su Bendrovės veikla. Ši sutartis yra konfidenciali.

Bendrovės akcininkai – „E.ON Ruhrgas International GmbH“, OAO „Gazprom“ ir Lietuvos Respublika, kurios akcijas patikėjimo teise valdo LR energetikos ministerija – neturi jokių apribojimų dėl akcijų paketo perleidimo, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo–pardavimo (privatizavimo) sutartyse.

Bendrovės žiniomis, nėra jokių akcininkų tarpusavio susitarimų, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės, išskyrus tuos, kurie yra numatyti akcijų pirkimo–pardavimo (privatizavimo) ir akcininkų sutartyse.

Yra vienas reikšmingas susitarimas, kurio šalis yra Bendrovė ir kuris pasikeistų arba nutrūktų pasikeitus Bendrovės kontrolei. Šis susitarimas yra konfidencialus.

Duomenys apie prekybą vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Bendrovės akcijomis yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos yra kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius Oficialiajame prekybos sąraše.

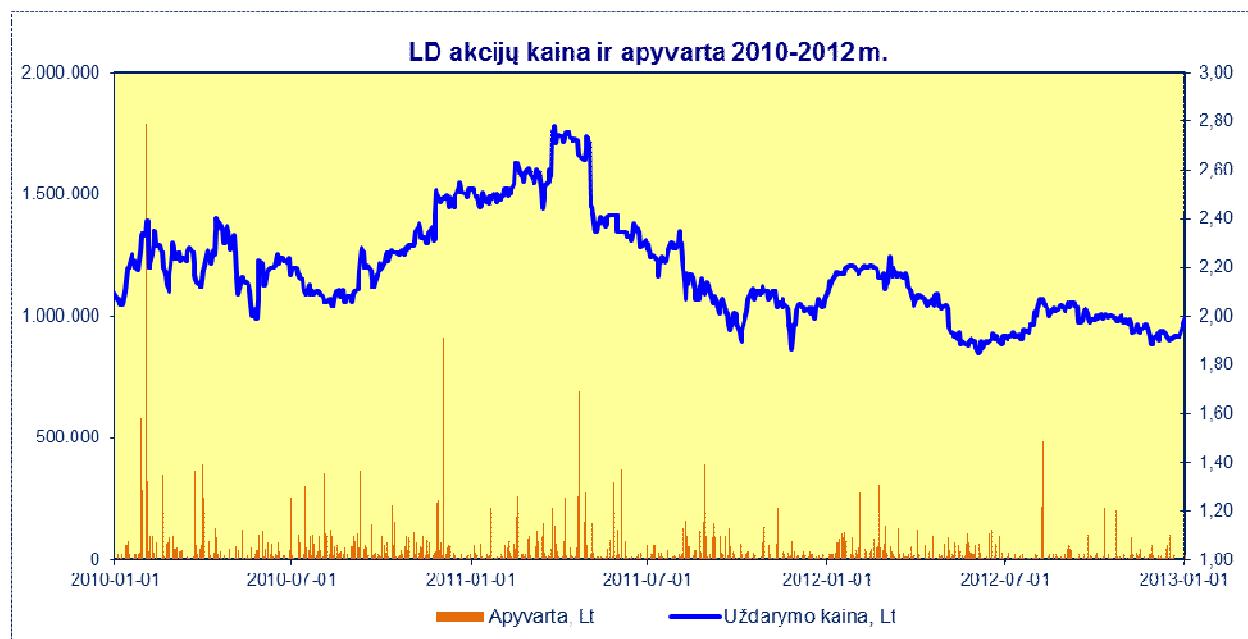
Pagrindiniai duomenys apie LD akcijas	
ISIN kodas	LT0000116220
Trumpinys	LDJ1L
Emisijos dydis (vnt.)	469.068.254

Prekybos Bendrovės akcijomis apyvarta per 2012 m. sudarė 8,6 mln. Lt (2011 m. – 11,7 mln. Lt), sudarytais sandoriais perleista 4.194.387 (2011 m. – 5.014.082) vienetai akcijų.

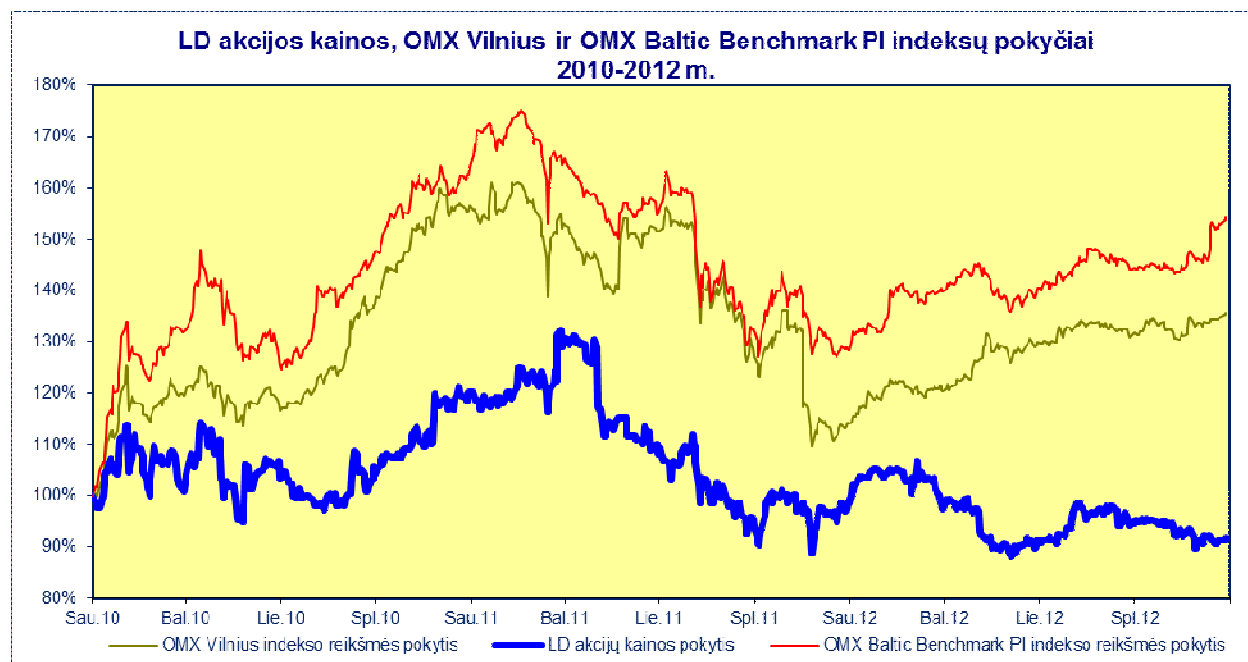
2012 m., po kritimo 2011 m., visų trijų Baltijos šalių akcijų rinkos augo. Vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX skaičiuojami lyginamieji kainų indeksai OMX Baltic Benchmark PI ir OMXV, atspindintys Baltijos šalyse ir Vilniaus vertybinių popierių biržose listinguojamų bendrovių akcijų kainų pokyčius, per 2012 m. atitinkamai padidėjo 20,6% ir 18,8% (2011 m. mažėjo 21,8% ir 27,1%). Tuo tarpu LD akcijų kaina 2012 m. vis dar mažėjo ir per praėjusius metus krito 6,7% (2011 m. mažėjo 18,0%).

Akcijų kainos dinamika NASDAQ OMX Vilnius 2010-2012 m.

	Laikotarpis		
	2012 m.	2011 m.	2010 m.
Didžiausia akcijos kaina, Lt	2,244	2,828	2,555
Mažiausia akcijos kaina, Lt	1,830	1,730	1,970
Svertinė vidutinė akcijos kaina, Lt	2,040	2,336	2,232
Akcijos kaina laikotarpio pabaigai, Lt	1,930	2,068	2,521
Kapitalizacija laikotarpio pabaigai, mln. Lt	905,4	970,1	1.182,3
Smulkiųjų akcininkų valdomų akcijų kapitalizacija laikotarpio pabaigai, mln. Lt	57,2	61,3	74,8

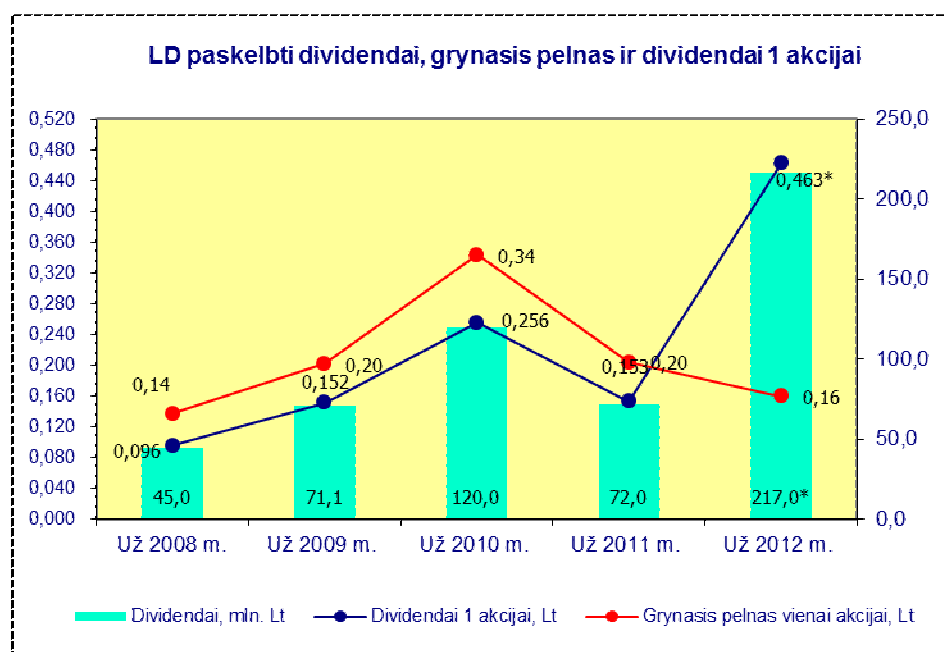

OMX Baltic Benchmark PI ir OMXV indeksai – tai akcijų kainos gražos indeksai, kuriuos sudaro visos vertybinių popierių biržų Oficialiajame ir Papildomajame sąraše kotiruojamų bendrovių akcijų kainos. Į šį indeksą neįtraukiamos tų bendrovių akcijų kainos, kuriose vienas akcininkas valdo 90% ir daugiau išleistų akcijų. Indeksai atspindi Baltijos ir Vilniaus vertybinių popierių biržos atskirai einamąją padėtį ir jos pokyčius.

Dividendai

Pastaraisiais metais Bendrovė laikosi nuoseklios dividendų mokėjimo politikos ir dalį uždirbto pelno skiria dividendams išmokėti. Įvertinus ankstesniais metais suformuotų rezervų perskirstymą, dividendams siūloma skirti 217,0 mln. Lt, arba 46,3 ct už 1 akciją (už 2011 m. buvo išmokėta 72,0 mln. Lt, arba 15,3 ct už 1 akciją).

* Siūloma tvirtinti visuotiniame akcininkų susirinkime, įvertinus ankstesniais metais suformuotų rezervų perskirstymą.

Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2012 m. pradžioje Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusias paslaugas teikė AB FMJ Finasta. Su minėta bendrove 2003 m. lapkričio 26 d. sudaryta sutartis buvo nutraukta 2012 m. kovo 31 d.

2012 m. kovo 16 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė naują sutartį dėl išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo, pagal kurią minėtos paslaugos pradėtos teikti nuo 2012 m. balandžio 1 d.

AB FMJ Finasta rekvizitai	
Įmonės kodas	122570630
Licencijos kategorija	B
Finansų maklerio įmonės licencijos Nr.	B087 (2003-03-28 išdavė LR Vertybinių popierių komisija su vėlesniais pakeitimais)
Buveinės adresas	Maironio g. 11, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 278 6833, +370 5 278 6844, trumpasis 1813
El. paštas	info@finasta.lt
Interneto tinklalapis	www.finasta.lt

AB SEB bankas rekvizitai	
Įmonės kodas	112021238
Banko licencijos Nr.	2 (1990-11-29 išdavė Lietuvos bankas su vėlesniais pakeitimais)
Buveinės adresas	Gedimino pr. 12, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 268 2800, trumpasis 1518
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklalapis	www.seb.lt

Valdymo struktūra

Bendrovė yra vertikalčiai integruota įmonė. Ji savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių įstatymu, Vertybinių popierių įstatymu, Bendrovės įstatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Bendrovėje yra įgyvendintas funkcinis transportavimo ir tiekimo veiklų atskyrimas: atskirtas techninių funkcijų vykdymas perdavimo, skirstymo ir tiekimo veiklose, komercinių funkcijų vykdymas transportavimo ir tiekimo veiklose, bet integruotai vykdomos Bendrovės bendrosios administracinės ir pagalbinės funkcijos, o taip pat planavimo bei kainodaros funkcijos perdavimo ir skirstymo veiklose. Vadovaudamasi Gamtinių dujų įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimais, Bendrovė nuo 2002 m. atskirai tvarko gamtinių dujų perdavimo, skirstymo, tiekimo ir kitos veiklos apskaitą.

Lietuvos regionuose veikia penki Bendrovės gamtinių dujų skirstymo filialai – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio.

Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

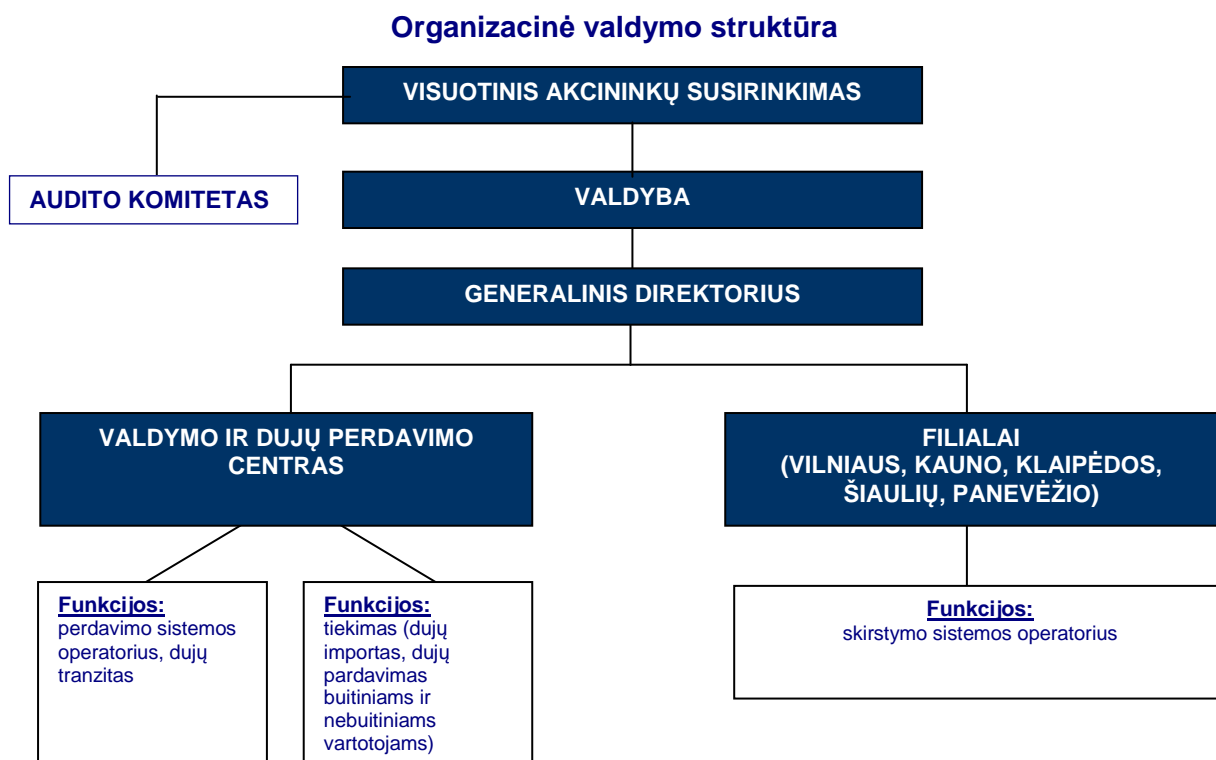
Įstatuose numatyti šie valdymo organai:

- valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Įstatuose numatyta, kad Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai, renkami trejų metų laikotarpiui Akcinių bendrovių įstatymo numatyta tvarka. Valdybos nariai renka valdybos pirmininką. Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui. Valdybos nariai gali būti perrenkami kitai kadencijai. Valdybos narių įgaliojimai bei vadovo veiklos sritys yra apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose, išimčių

dėl valdybos narių įgaliojimų ir vadovo veiklos sričių, apie kurias reikėtų informuoti papildomai, nėra.

Vadovaujantis Audito įstatymu, nuo 2009 m. Bendrovėje veikia Audito komitetas. Audito komiteto įgaliojimai ir pareigos apibrėžtos šio Bendrovės priežiūros organo sudarymo ir veiklos nuostatuose bei atitinka teisės aktų reikalavimus. Audito komiteto kadencija yra lygi valdybos, pasiūliusios Audito komiteto narius, kadencijai. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos – Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, išorės audito įmonės nepriklausomumo bei audito proceso stebėjimas, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė.

Valdybos sudėtis nuo 2011 m. balandžio 20 d. iki 2012 m. balandžio 23 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Peter Frankenberg	Valdybos pirmininkas*	2010 m. balandis–2012 m. birželis
2.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininko pavaduotojas*	2010 m. balandis–2013 m. balandis
3.	Uwe Fip	Valdybos narys	2010 m. balandis–2013 m. balandis
4.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2010 m. balandis–2013 m. balandis
5.	Kęstutis Žilėnas	Valdybos narys	2011 m. gruodis–2013 m. balandis

* Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui.

Valdybos sudėtis nuo 2012 m. balandžio 23 d.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Valdybos nariai:			
1.	Dr. Peter Frankenberg*	Valdybos pirmininkas***	2010 m. balandis–2012 m. birželis

2.	Dr. Achim Saul**	Valdybos pirmininkas***	2012 m. liepa–2013 m. balandis
3.	Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininko pavaduotojas***	2010 m. balandis–2013 m. balandis
4.	Uwe Fip	Valdybos narys	2010 m. balandis–2013 m. balandis
5.	Kirill Seleznev	Valdybos narys	2010 m. balandis–2013 m. balandis
6.	Kęstutis Žilėnas	Valdybos narys	2011 m. gruodis–2013 m. balandis

* Atsistatydino nuo 2012 m. birželio 30 d.

** Išrinktas valdybos nariu nuo 2012 m. liepos 1 d., valdybos pirmininku – nuo 2012 m. liepos 4 d.

*** Valdybos pirmininkas ir jo pavaduotojas rotacijos principu renkami dvejų metų laikotarpiui.

Valdybos nariams 2012 m. tantjemų išmokėta 524 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam valdybos nariui – 104,8 tūkst. Lt.

Audito komiteto kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Darbovietė	Kadencijos pradžia, pabaiga
Audito komitetas:				
1.	Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	UAB „JK GĖRIMŲ NAMAI“, UAB „JKP Namai“, J.Kabašinsko konsultacinė firma	2010 m. balandis–2013 m. balandis
2.	Agnė Žičiūtė	Narė	AB „Lietuvos dujos“	2010 m. balandis–2013 m. balandis

Administracijos vadovybės kadencijos pradžios ir pabaigos duomenys

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Kadencijos pradžia, pabaiga
Administracijos vadovybė:			
1.	Viktoras Valentukevičius	Generalinis direktorius	Nuo 2002 m. birželio 28 d. 2010 m. balandis–2013 m. balandis*
2.	Dr. Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	Nuo 2002 m. liepos 1 d.
3.	Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	Nuo 2002 m. rugsėjo 13 d.
4.	Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	Nuo 2004 m. gegužės 3 d.
5.	Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	(2004 m. sausio 1 d.– 2008 m. sausio 1 d. – vyriausioji finansininkė) Nuo 2008 m. sausio 1 d.

* Jį paskyrusios valdybos kadencijos laikotarpiui.

Bendrovės administracijos vadovybei 2012 m. išmokos sudarė 2.611 tūkst. Lt, vidutiniškai vienam administracijos vadovybės darbuotojui – 522,2 tūkst. Lt.

Valdymo organų narių dalyvavimas įstatiniame kapitale

Vardas, pavardė	Pareigos	Dalyvavimas emitento kapitale	
		Turima įstatinio kapitalo dalis, %	Turima balsų dalis, %
Valdyba (2012 m. gruodžio 31 d. duomenys)			

Dr. Peter Frankenberg*	Valdybos pirmininkas	-	-
Dr. Achim Saul**	Valdybos pirmininkas	-	-
Dr. Valery Golubev	Valdybos pirmininko pavaduotojas	-	-
Uwe Fip	Valdybos narys	-	-
Kirill Seleznev	Valdybos narys	-	-
Kęstutis Žilėnas	Valdybos narys	-	-
Audito komitetas (2012 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Juozas Kabašinskas	Nepriklausomas narys	-	-
Agnė Žičiūtė	Narė	0,000	0,000
Administracijos vadovybė (2012 m. gruodžio 31 d. duomenys)			
Viktoras Valentukevičius	Bendrovės vadovas – generalinis direktorius	0,013	0,013
Dr. Joachim Hockertz	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – komercijos direktorius	-	-
Jonas Janiulionis	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – technikos direktorius	0,001	0,001
Vladimir Obukhov	Generalinio direktoriaus pavaduotojas – dujų pirkimo direktorius	-	-
Giedrė Glinskienė	Generalinio direktoriaus pavaduotoja – vyriausioji finansininkė	-	-

* Atsistatydino nuo 2012 m. birželio 30 d.

** Išrinktas valdybos nariu nuo 2012 m. liepos 1 d., valdybos pirmininku – nuo 2012 m. liepos 4 d.

Dukterinė ir bendrai valdoma bendrovės

AB „Lietuvos dujos“ dalyvauja kitų dviejų bendrovių veikloje. LD 100% valdo dukterinę įmonę UAB „Palangos perlas“ ir bendrai su Suomijos Gasum Oy valdo UAB GET Baltic.

Pagrindiniai duomenys apie bendroves	Bendrovės	
	UAB „Palangos perlas“	UAB GET Baltic
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė	
Įregistravimo data ir vieta	1998 m. sausio 19 d., VĮ Registrų centras	2012 m. rugsėjo 13 d., VĮ Registrų centras
Įmonės kodas	152681177	302861178
Buveinės adresas	Birutės g. 8, Klaipėda, Lietuva	Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 46 48 45 69	+370 5 236 0000
Faksas	+370 46 48 45 56	+370 5 236 0001
El. paštas	-	info@getbaltic.lt
Interneto tinklalapis	-	www.getbaltic.lt
Įstatinis kapitalas	9.703.763 Lt	2.000.000 Lt
LD valdoma įstatinio kapitalo dalis bendrovėje	100%	66%
Vidutinis darbuotojų skaičius 2012 m.	15	2

UAB „Palangos perlas“

UAB „Palangos perlas“ įstatinis kapitalas per 2012 m. nepakito, jį sudaro 9.703.763 paprastosios vardinės 1 Lt nominaliosios vertės akcijos. Pagrindinės šios įmonės veiklos sritys:

viešbučių ir kitos apgyvendinimo bei maitinimo paslaugos, seminarų ir konferencijų organizavimas. 2012 m. birželio mėn. UAB „Palangos perlas“ pardavė didžiausią valdytą savo turto vieneta – viešbutį Palangoje „Žydroji liepsna“. Pardavus pagrindinį LD dukterinės bendrovės UAB „Palangos perlas“ objektą – viešbutį Palangoje, iš esmės sumažėjo UAB „Palangos perlas“ veiklos apimtys, todėl 2013 m. sausio 30 d. Bendrovės valdyba priėmė sprendimą dukterinę bendrovę likviduoti.

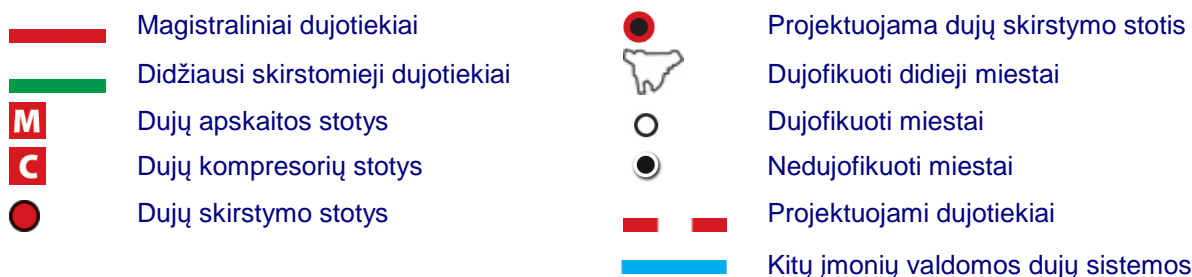
UAB „GET Baltic“

Dar 2011 m. pabaigoje LD kartu su Suomijos dujų bendrove Gasum Oy pradėjo bendradarbiauti siekdamos įkurti bendrą įmonę, kuri užsiimtų gamtinių dujų rinkos operatoriaus veikla ir organizuotą prekybą jos įkurtoje dujų biržoje. Šio bendradarbiavimo ilgalaikis tikslas – regioninės gamtinių dujų biržos, apimančios Lietuvą, Latviją ir Estiją bei Suomiją formavimas ir regiono dujų rinkos integracija. 2012 m. rugsėjo 13 d. bendra įmonė buvo įregistruota LR juridinių asmenų registre. Jos įstatinį kapitalą sudaro 2.000.000 paprastųjų vardinių 1 Lt nominaliosios vertės akcijų. 66% bendros įmonės, UAB „GET Baltic“, akcijų priklauso LD, 34% – Gasum Oy. 2012 m. lapkričio 9 d. VKEKK šiai įmonei išdavė gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją. 2012 m. gruodžio 20 d. buvo patvirtintas UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržos reglamentas – dokumentas, nusakantis prekybos principus ir taisykles biržoje ir tai buvo paskutinis formalus elementas, reikalingas, kad ši birža pradėtų veikti. 2013 m. sausio mėn. prekyba biržoje prasidėjo.

Susijusių šalių sandoriai

Informacija yra pateikta 2012 m. konsoliduotosiose ir Bendrovės finansinėse ataskaitose.

Bendrovės gamtinių dujų perdavimo ir skirstymo sistema

Pagrindinė Bendrovės vykdoma veikla:

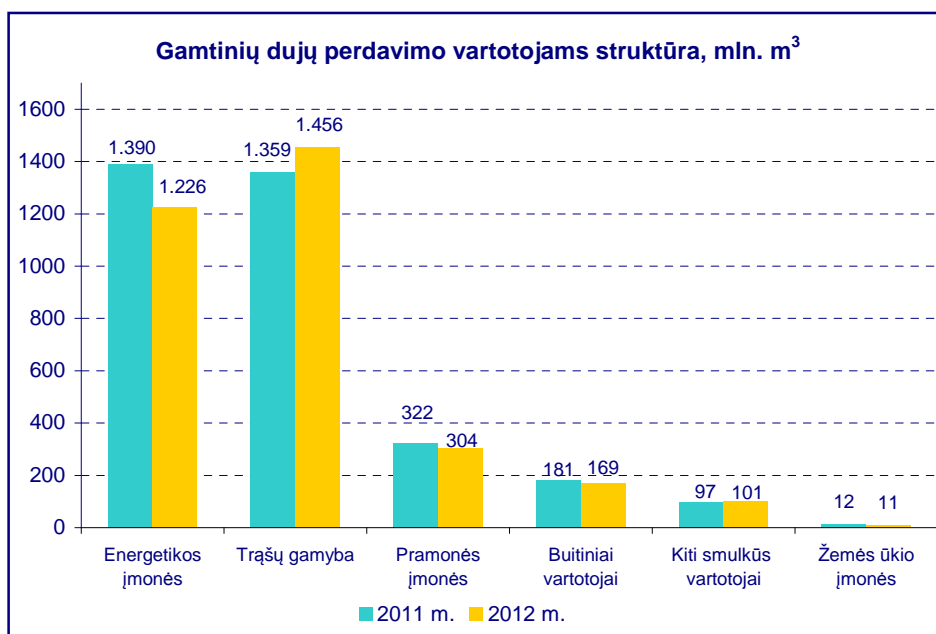
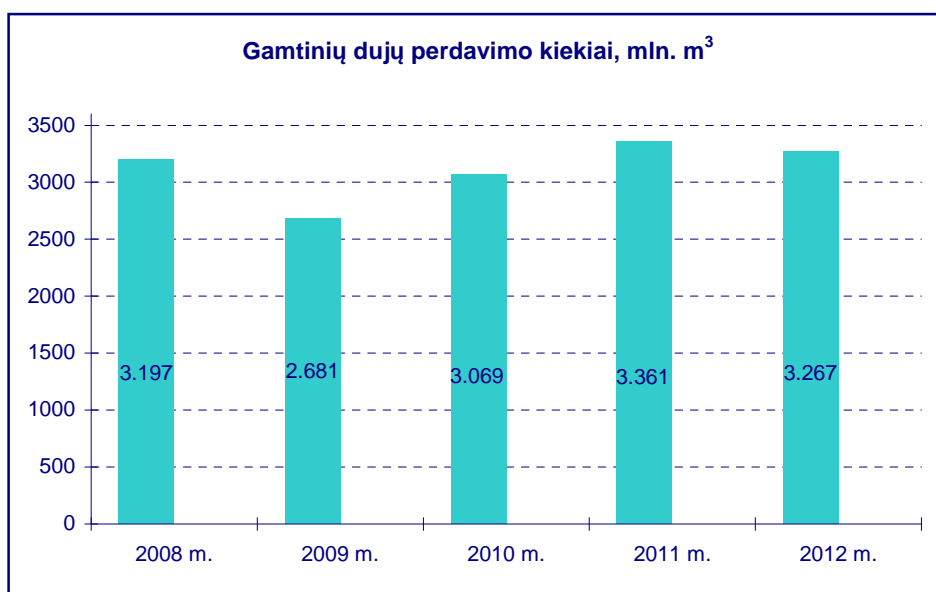
- **Perdavimas** – gamtinių dujų transportavimas, išskyrus tiekimą, sistema, kurią paprastai sudaro aukšto slėgio vamzdynai, išskyrus gamybos tinklą ir aukšto slėgio vamzdynų dalį, daugiausia naudojamą paskirstyti gamtines dujas vietoje, siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams.
- **Skirstymas** – gamtinių dujų transportavimas skirstomuoju dujotiekiu siekiant pristatyti jas gamtinių dujų vartotojams, išskyrus tiekimą.
- **Tiekimas** – dujų pardavimas ir (ar) perpardavimas gamtinių dujų vartotojams ir jų tiekimas į dujų sistemą.

Magistraliniai dujotiekiai	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų skirstymo stotys	Dujų apskaitos stotys	Dujų kompresorių stotys
1,9 tūkst. km	8,2 tūkst. km	65	3	2

GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

2012 m. gamtinių dujų perdavimo sistema Lietuvos vartotojams transportuota 3.266,9 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2011 m., perduotas gamtinių dujų kiekis sumažėjo 2,8%. Perduoto dujų kiekio mažėjimą lėmė energetikos įmonių suvartoti mažesni dujų kiekiai.

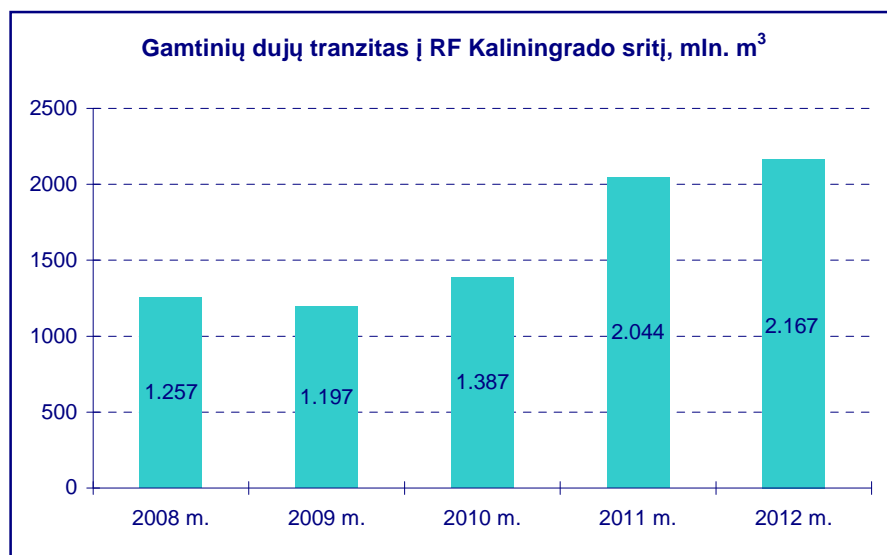
Dujų perdavimo, o taip pat atitinkamai ir skirstymo bei tiekimo apimtys 2012 m. mažėjo daugiausiai dėl šilumos ir elektros gamybos įmonių mažesnio dujų vartojimo, o tai sąlygojo padidėjęs alternatyvaus kuro naudojimas, elektros energijos gamybos kvotų sumažinimas bei ekonomiškėnis dujinio kuro vartojimas. Bendrovė visiškai įvykdė savo įsipareigojimus vartotojams pagal pasirašytas gamtinių dujų pirkimo–pardavimo ir transportavimo paslaugų teikimo sutartis. LD importavo 35,1% viso į Lietuvą importuoto gamtinių dujų kiekio. Įgyvendinant ES teisės aktų nuostatas dėl laisvos trečiųjų šalių prieigos prie tinklų (angl. *TPA – Third Party Access*), trečiosioms šalims transportuota 2.141,3 mln. m³ gamtinių dujų, arba 64,9% viso Lietuvoje suvartoto dujų kiekio.

Tranzitas

Tranzitu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį 2012 m. transportuota 2.167,4 mln. m³ gamtinių dujų. Palyginti su 2011 m., tranzito apimtys išaugo 6,1%.

Tranzito veiklos turtas ir sąnaudos, vadovaujantis teisės aktais, nuo reguliuojamos perdavimo veiklos atskirti nuo 2005 m. Tranzito veikla neturi įtakos gamtinių dujų perdavimo kainoms Lietuvos vartotojams.

Investicijos į perdavimo sistemą

2012 m. į naujų dujų perdavimo sistemų statybą ir plėtrą investuota 81,7 mln. Lt, 2011 m. šios investicijos buvo 0,2 mln. Lt.

Bendrovė 2012 m. tęsė investicijas į Nacionalinės energetikos strategijos projektą, magistralinio dujotiekio Šakiai–Klaipėda statybą. 2012 m. pastatyta 35 km dujotiekio atkarpa nuo Jurbarko iki Tauragės. Į šią atkarpą nuo projekto vykdymo pradžios iš viso investuota 34,1 mln. Lt, iš jų 2012 m. – 32,1 mln. Lt, dar 49,6 mln. Lt 2012 m. investuota į dujotiekio atkarpos nuo Tauragės iki Klaipėdos ir Klaipėdos antros dujų skirstymo stoties statybą. Iš viso į projektą Šakiai–Klaipėda nuo jo įgyvendinimo pradžios LD jau yra investavusi 119,5 mln. Lt.

Investicijos į perdavimo sistemos rekonstrukciją siekė 25,9 mln. Lt, 2011 m. – 29,4 mln. Lt.

Siekiant skatinti Baltijos šalių vidaus dujų rinkų plėtrą, didinti dujų jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pralaidumą, 2009 m. ketvirtąjį ketvirtį pradėtas vykdyti bendras Lietuvos ir Latvijos projektas, kurio įgyvendinimui patvirtintas 50% ES finansavimas. Projektas bus užbaigtas 2013 m. pirmame ketvirtyje. Siekiant padidinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, panaudojant ES lėšas 2012 m. buvo atlikti šie pagrindiniai darbai:

- rekonstruojant katodinės apsaugos sistemą įrengtos 2 izoliacinės movos ir 3 katodinės apsaugos stotys;
- Panevėžio dujų kompresorių stotyje buvo tęsiami dujų kompresorių oro padavimo sistemos modernizavimo darbai, technologinių parametrų kontrolės sistemos ir uždarymo įtaisų technologinių čiaupų aikštelėje modernizavimo darbai.

Bendrovė taip pat vykdė kitus pagrindinius darbus:

- pagal numatytą planą buvo tęsiama dujų skirstymo stočių rekonstrukcija. 2012 m. rekonstruotos Girininkų, Alksnupių, Raguvo DSS ir pradėtos rekonstruoti Maišiagalos, Gegužinės bei Taujėnų DSS. Šiuo metu 58 stotys iš 65 dujų skirstymo stočių yra naujos arba iš esmės atnaujintos;
- įrengtos 3 čiaupų nuotolinio valdymo priemonės (SCADA) ir pakeisti 2 čiaupų mazgai;

- įrengtos kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kameros magistraliniame dujotiekyje Minskas–Vilnius–Vievis ir paleidimo kamera magistraliniame dujotiekyje Vilnius–Kaliningradas bei atlikti šio vamzdyno pritaikymo vidaus diagnostikai darbai;
- atlikti numatyti dujotiekių katodinės apsaugos sistemos įrenginių rekonstrukcijos darbai;
- atlikti telemetrijos, SCADA ir ryšių sistemų bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai;
- įsigyta įranga Dispečeriniam centrui ir naujai serverinei, kurie bus naudojami naujos perdavimo sistemos operatoriaus bendrovės veikloje.

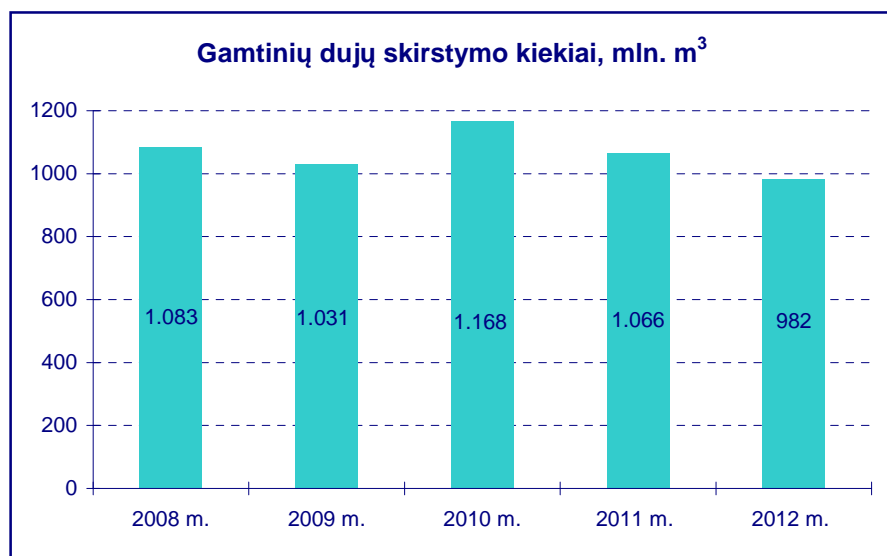
Perdavimo sistemos eksploatavimas

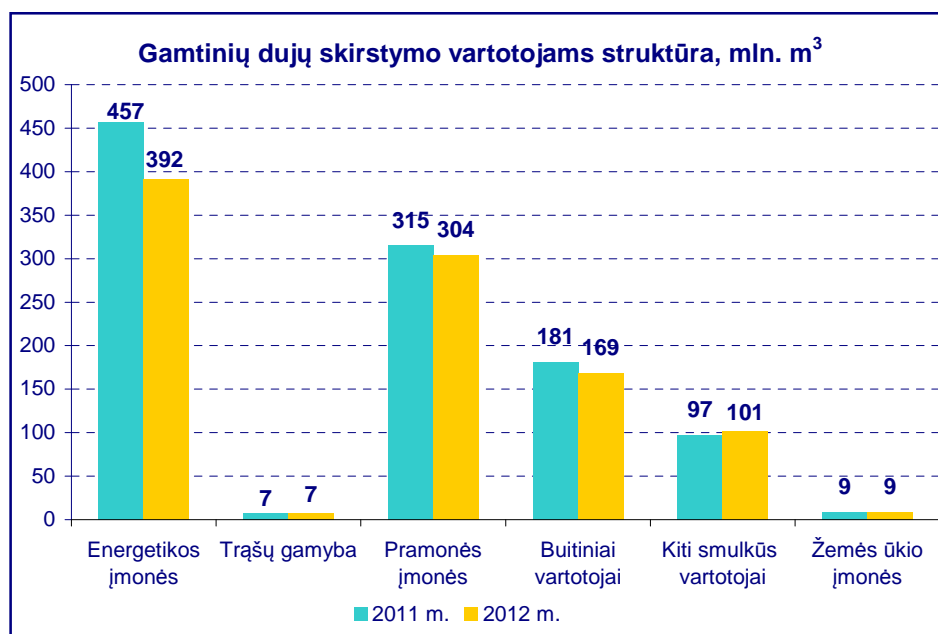
Siekiant užtikrinti magistralinių dujotiekių darbo patikimumą, efektyvumą ir saugumą, buvo vykdomi suplanuoti remonto bei techninės priežiūros darbai.

2012 m. atlikta magistralinio dujotiekio Minskas–Vilnius (67 km ruožas) ir magistralinio dujotiekio Vilnius–Kaliningradas (dvi gijos: 84 km ir 81 km) vidinė diagnostika. Nustatyti defektai šalinami.

GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

2012 m. Bendrovė skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 982,1 mln. m³ gamtinių dujų – 7,9% mažiau negu 2011 m.

Investicijos į skirstymo sistemą

2012 m. į naujų dujų skirstymo sistemų statybą investuota 21,3 mln. Lt, 2011 m. – 12,2 mln. Lt. Pastatyta 84,4 km skirstomųjų dujotiekių. Iš viso 2012 m. buvo prijungta 2,2 tūkst. (2011 m. – 1,9 tūkst.) naujų vartotojų. 2012 m. Kauno mieste ir rajone įgyvendintas stambus investicijų projektas dujų skirstymo sistemų veiklos saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti – pastatytas skirstomasis dujotiekis Girininkų DSS–Rokai–Garliava, į kurį iš viso investuota 8,6 mln. Lt (iš jų 2012 m. – 8,5 mln. Lt). Projektas pradėtas vykdyti 2011 m.

2012 m. investicijos į skirstymo sistemos rekonstrukciją sudarė 11,3 mln. Lt, 2011 m. buvo investuota 7,7 mln. Lt. Daugiausia investuota (6,2 mln. Lt) į vamzdynų rekonstrukciją, rekonstruota 14,8 km dujotiekių, iš jų 5,8 km įveriant polietileningus dujotiekius į esamus plieninius.

Dujų slėgio reguliavimo įrenginių (toliau – DSRĮr) rekonstrukcijai panaudota 2,0 mln. Lt. Technologinė įranga atnaujinta 4 DSRĮr stacionariuose pastatuose, 5 DSRĮr spintose, o 27 DSRĮr stacionariuose pastatuose buvo pakeisti į spintinius DSRĮr.

Taip pat buvo atliekami apsaugos nuo korozijos, nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo bei ryšių sistemų įrengimo bei matavimo priemonių atnaujinimo darbai, kuriems panaudota apie 3,1 mln. Lt.

Pagal 2011 m. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintą tvarką buvo tęsiamas gamtinių dujų bendrojo naudojimo sistemų, priklausančių kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, išpirkimas. Išpirktos 65 gamtinių dujų bendrojo naudojimo sistemos, kurių ilgis 54,8 km. Nuo 2001 metų iš viso jau išpirkta 418 km dujotiekių.

Skirstymo sistemos eksploatavimas

Bendrovė eksploatuoja 8,2 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių. Vadovaudamasi teisės aktų nuostatomis ir vykdydama dujų skirstymo sistemos operatoriaus funkcijas Bendrovė užtikrina patikimą, efektyvų ir saugų skirstymo sistemų eksploatavimą, avarių bei sutrikimų lokalizavimą ir likvidavimą bei teikiamų skirstymo paslaugų kokybę.

2012 m. Bendrovė skyrė didelį dėmesį modernios įrangos ir priemonių, naudojamų skirstymo sistemų eksploatavimo procesuose, įsigijimui ir darbuotojų profesiniam pasiruošimui. Sisteminiam darbuotojų kvalifikacijos kėlimui Panevėžio filiale įrengta praktinių mokymų aikštelė.

Dujų sistemų techninės priežiūros darbai atliekami pagal Bendrovės sudarytus techninės priežiūros grafikus. Techninės priežiūros metu rasti trūkumai šalinami nedelsiant arba įtraukiami į formuojamą dujų skirstymo sistemų metinę remonto programą. Į remonto programą traukiami ir didžiausią riziką keliantys skirstymo sistemos elementai, kurie nustatomi remiantis įrenginių būklės vertinimo kriterijais. Pagal skirstymo sistemų būklės vertinimo kriterijus ir ekonominio pagrįstumo skaičiavimus formuojamos ir dujų sistemų rekonstravimo programos. Parengtų techninės priežiūros grafikų bei programų pagrindu nuosekliai tvarkomos skirstymo sistemos.

GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

2012 m. LD gamtines dujas pirkė iš OAO „Gazprom“ pagal ilgalaikę (iki 2015 m. imtinai) gamtinių dujų tiekimo sutartį.

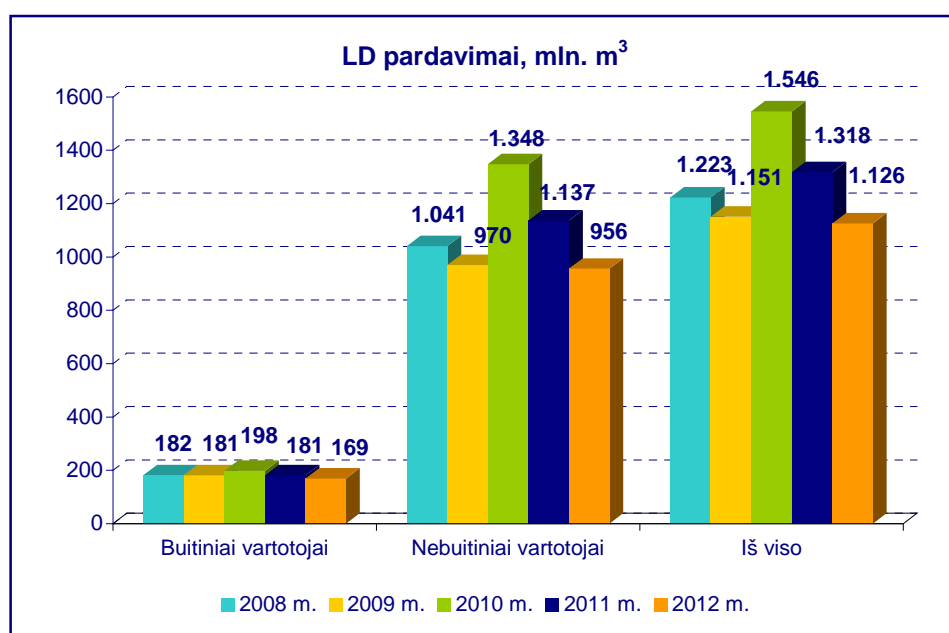
Bendrovė, vykdydama LR Vyriausybės 2012 m. kovo 28 d. nutarimo Nr. 325 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 163 „Dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ reikalavimus, Inčiukalnio (Latvijos Respublika) požeminėje dujų saugykloje saugo nustatytą gamtinių dujų kiekį. Šis sukauptas dujų kiekis avarių ar ekstremalių situacijų atveju nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. užtikrintų nepertraukiamą dujų tiekimą pažeidžiamiems vartotojams (visiems buitiniams ir nebutiniams vartotojams, per metus suvartojantiems iki 20.000 m³ gamtinių dujų) ne mažiau kaip 30-čiai dienų.

Vartotojai

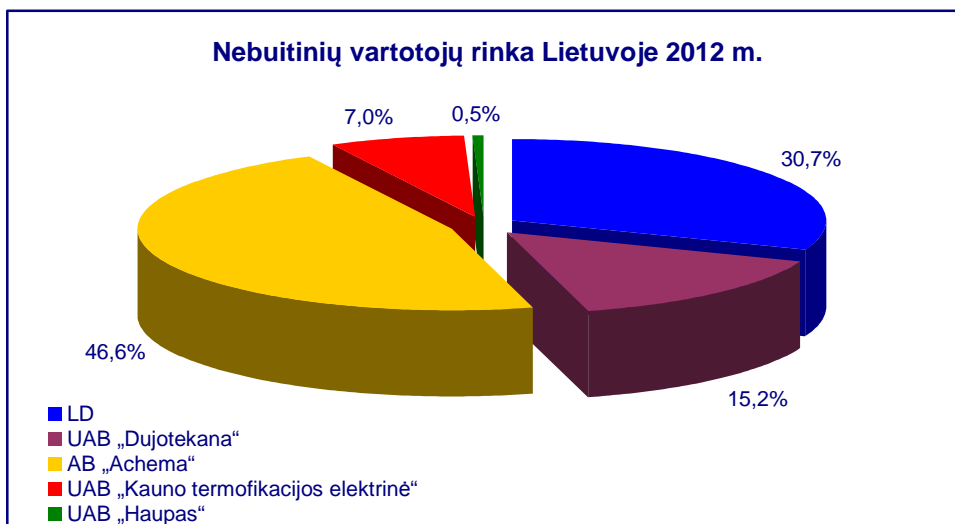
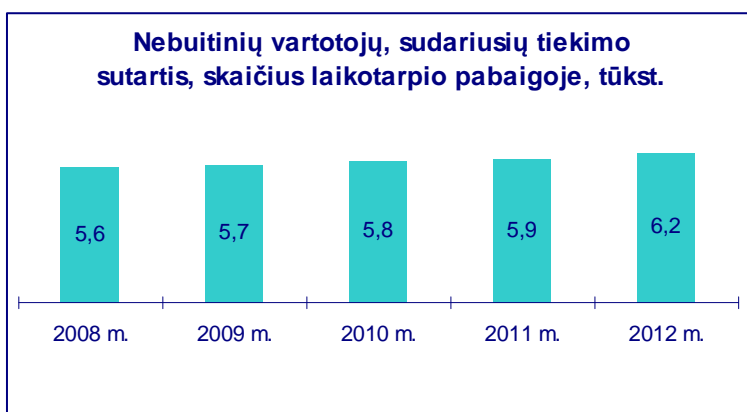
Gamtinių dujų vartotojai skirstomi į buitinius (fiziniai asmenys, perkantys dujas asmeniniams, savo šeimos ar namų ūkio poreikiams) ir nebutinius (juridiniai asmenys). Nebutinių vartotojų rinkoje 2012 m. LD užimama dalis sudarė 30,9%, buitinių vartotojų – beveik 100%.

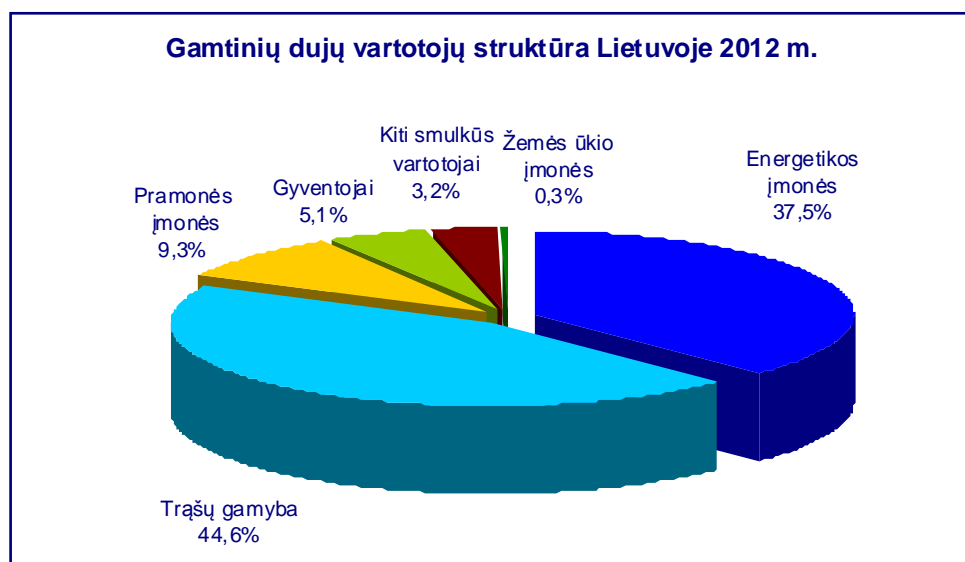
2012 m. LD patiekė vartotojams 1.125,6 mln. m³ gamtinių dujų, arba 14,6% mažiau nei 2011 m., kai patiekta 1.317,8 mln. m³ gamtinių dujų. Nebutiniams vartotojams patiekta 956,4 mln. m³, buitiniams vartotojams – 169,2 mln. m³ gamtinių dujų.

2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Bendrovė pardavė gamtines dujas 556,5 tūkst. nebutinių ir buitinių vartotojų. Tai – energetikos, pramonės ir kitos įmonės, organizacijos bei gyventojai.

Klientų aptarnavimas

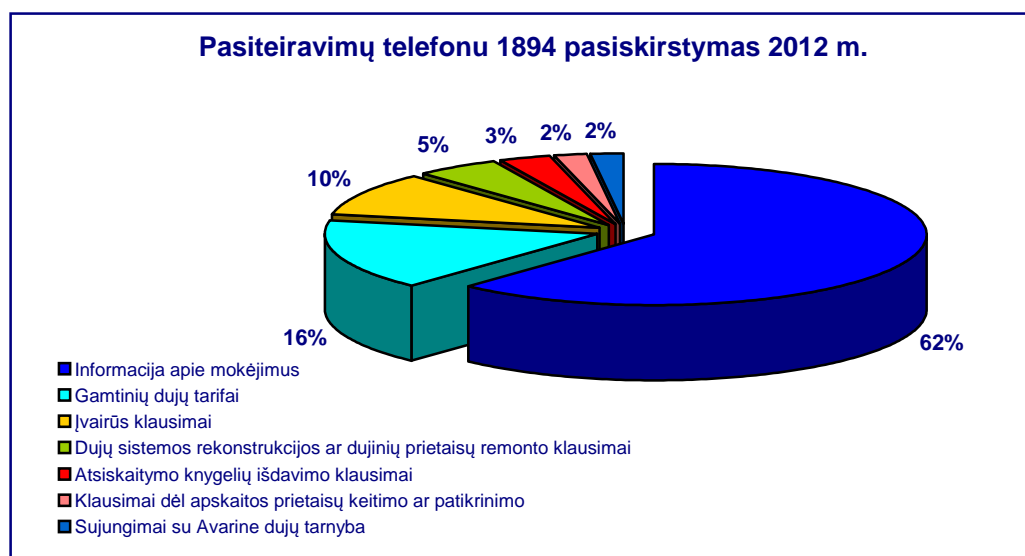
Kokybiškas ir profesionalus klientų aptarnavimas 2012 m. buvo ir toliau išlieka prioritetine sritimi bei vienu svarbiausių Bendrovės tikslų. 2012 m. visoje Lietuvoje klientai kreipėsi į Bendrovės darbuotojus arba klientams buvo suteikta paslaugų jų valdose daugiau kaip 560 tūkst. kartų. Siekiant kokybiškai ir efektyviai aptarnauti vartotojus, šioje srityje Bendrovė tęsė pradėtus ir inicijavo naujus darbus:

- 2012 m. tęsiant klientų aptarnavimo sistemos mokymus buvo apmokyta daugiau kaip 200 darbuotojų. Planuojama, kad šis etapas bus baigtas 2013 m.;
- Bendrovė toliau tobulino įmokų iš buitinių vartotojų už suvartotas gamtines dujas surinkimo procesus. LD naudojami 23 partnerių, teikiančių įmokų surinkimo ir duomenų administravimo paslaugas, paslaugomis;
- 2012 m. rudenį, trečius metus iš eilės, vykdytas klientų aptarnavimo kokybės tyrimas „Įvertink mūsų aptarnavimą“. Pagrindinis tyrimo tikslas – įvertinti LD nebutinių klientų aptarnavimo kokybę ir klientų pasitenkinimą aptarnavimu. Gauti rezultatai nenuvylė – kaip ir anksčiau atliktų buitinių klientų tyrimų metu, nebutiniai klientai Bendrovės aptarnavimą vertino aukštais balais – tokią nuomonę išreiškė didžioji dalis respondentų (94% visų apklaustųjų);
- 82,6% LD nebutinių vartotojų 2012 m. naudojami galimybe sąskaitas gauti elektroniniu būdu, naudojantis sistema „E-Pay“;
- per 2012 m. prie LD dujų sistemos buvo prijungta 2,2 tūkst. naujų gamtinių dujų vartotojų sistemų;
- 2012 m. Centrinė kalibravimo ir bandymų laboratorija praplėtė akredituotą veiklą dujų tūrio matavimo srityje bei padidino gamtinių dujų kokybės parametrų nustatymo tikslumą ir patikimumą.

Klientų aptarnavimas Skambučių centre

- 2012 m. Skambučių centras atsakė į beveik 124 tūkst. skambučių.
- Net 97% visų besikreipusiųjų telefonu 1894 reikalinga informacija buvo suteikta pirmojo kontakto metu. Į likusius pasiteiravimus buvo atsakyta arba tą pačią, arba artimiausią darbo dieną, pasiteiravimus išnagrinėjus atitinkamą sritį kuruojantiems Bendrovės specialistams.

- Per 2012 m. automatine sistema, leidžiančia sužinoti savo mokėjimų balansą ir dujų tarifus telefonu 1894 visą parą, buvo pasinaudota 19 tūkst. kartų.
- 2012 m. klientams buvo išsiųsta 107 tūkst. trumpųjų SMS žinučių, informuojančių apie skolas (5% daugiau negu 2011 m.), o gamtinių dujų tarifų pasikeitimo metu liepos mėn. klientams buvo išsiųsta 362 tūkst. trumpųjų SMS žinučių su informacija apie naujus tarifus (8% daugiau negu 2011 m. liepos mėn.).
- Nuosekliai didėja ir elektroniniu paštu gautų pasiteiravimų skaičius. 2012 m. buvo gauta ir atsakyta net į 70% daugiau pasiteiravimų elektroniniu paštu, palyginti su 2011 m. Elektroninių laiškų kiekiai ypatingai išauga du kartus per metus tiesioginio debeto būdu atsiskaitantiems klientams deklaruojant faktinius dujų apskaitos prietaisų rodmenis.
- 2012 m., siekiant pagerinti klientų aptarnavimo kokybę, įdiegta klientų paklausimų administravimo informacinė sistema, kuri leidžia greičiau reaguoti į jų prašymus ir suteikti paslaugas klientams.
- Paskambinus telefonu 1894, vidutinis laukimo laikas eilėje, kol atsiliepė vadybininkas, 2012 m. buvo 12 sekundžių.
- Didžioji dalis klientų, 2012 m. skambinusių į Skambučių centrą klientų informavimo telefonu 1894, teiravosi informacijos apie savo mokėjimus ir gamtinių dujų tarifus. Detalesnė informacija pateikiama grafike.

Klientų aptarnavimas padaliniuose

- 2012 m. Bendrovės padaliniuose atsiskaitymų ir sutarčių sudarymo klausimais buitiniai klientai apsilankė 95,8 tūkst. kartų.
- Per 2012 m. LD gavo 3.731 prašymą prisijungti prie LD dujų sistemos (t. y. 11,6% daugiau negu 2011 m.).

Aptarnavimas atvykus pas klientą

- 2012 m. Bendrovės darbuotojai lankėsi pas klientus daugiau kaip 327 tūkst. kartų. Didžioji dalis, 274 tūkst. apsilankymų, buvo planiniai apskaitos prietaisų patikrinimai, likę (daugiau kaip 53 tūkst. apsilankymų) – techninių paslaugų suteikimas ir vartotojų sistemų sutrikimų pagal gamtinių dujų vartotojų iškvietimus šalinimas.

- 2012 m. daugiau kaip 140-čiai klientų buvo suteiktos konsultacijos efektyvaus dujų vartojimo klausimais ir jų būstuose buvo atliktos termonuotraukos, padedančios nustatyti didžiausių šilumos nuostolių vietas.

APLINKOS APSAUGA

Vadovaujantis Bendrovės aplinkos apsaugos politika ir kryptingai siekiant mažinti poveikį aplinkai, Bendrovėje įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema. 2012 m. vasario 15 d. Bendrovė buvo įvertinta akredituotos įstaigos UAB „Bureau Veritas“ – LD suteiktas Aplinkos apsaugos vadybos sistemos ISO 14001 sertifikatas. Atliktas priežiūros auditas patvirtino, jog aplinkos apsaugos sistema Bendrovėje funkcionuoja nepriekaištingai.

Vienas svarbiausių Bendrovės uždavinių kontroliuojant ir kiek įmanoma mažinant atmosferos taršą – suvaldyti galimus dujų nuotėkius perduodant gamtines dujas. Siekiant užtikrinti dujų sistemų patikimumą, įdiegtos šios reikšmingesnės techninės priemonės:

- rekonstruotos Girininkų, Alksnupių, Raguvos ir Pakruojo DSS;
- pakeisti magistralinio dujotiekio Ivacevičiai–Vilnius–Ryga čiaupų mazgai su apvadinėmis linijomis;
- dujotiekio atkarpoje Minskas–Vilnius–Vievis pastatytos kontrolinių įtaisų siuntimo ir priėmimo kameros;
- dujotiekyje Vilnius–Kaliningradas pastatyta kontrolinių įtaisų siuntimo kamera, skirta vamzdinių vidaus valymo įtaisų paleidimui bei vamzdinio vidinės diagnostikos atlikimui.

2012 m. sukurtos elektroninės cheminių medžiagų apskaitos tvarkymo, aplinkos apsaugos rodiklių valdymo sistemos.

2012 m. avarių, kurių metu į atmosferą išmetamas didelis kiekis dujų ir padaroma žala aplinkai, dujų sistemose nebuvo.

Dėl didesnio nei 2011 m. gamtinių dujų poreikio šildymo sezono metu, taip pat išaugus gamtinių dujų tranzito apimtims 2012 m. daugiau darbo valandų, palyginti su ankstesniais metais, dirbo Jauniūnų ir Panevėžio dujų kompresorių stotys, todėl padidėjo į atmosferą išsiskyrusių teršalų kiekis. Jis neviršijo Taršos integruotos prevencijos kontrolės leidimuose nurodytų leistinų verčių. Tarša priklauso nuo agregatų darbo laiko, jų apkrovimo, paleidimų skaičiaus, kitų faktorių.

Teršalas (tonomis)	2012 m.	2011 m.	2010 m.
CO	30,04	17,6	26,7
NO _x	16,98	8,9	12,0

Bendrovė vykdo iš stacionarių taršos šaltinių į aplinką išmetamų teršalų monitoringą – atliekami išmetamų dūmų matavimai. Jauniūnų dujų kompresorių stotyje atliekami aplinkos oro kokybės matavimai.

Dėl dujų sistemos eksploatavimo specifikos ir darbų saugos reikalavimų vykdant gamtinių dujų sistemų remonto ir priežiūros darbus nedidelė dalis dujų iš sistemos patenka į atmosferą. Bendrovė, vykdydama savo veiklą, diegia priemones, kad šie kiekiai būtų minimalūs.

Apskaityti į aplinką išleisti gamtinių dujų kiekiai (mln. m ³)		
2012 m.	2011 m.	2010 m.
14,2	10,8	14,0

DARBUOTOJAI

Vidutinis sąrašinis Grupės darbuotojų skaičius

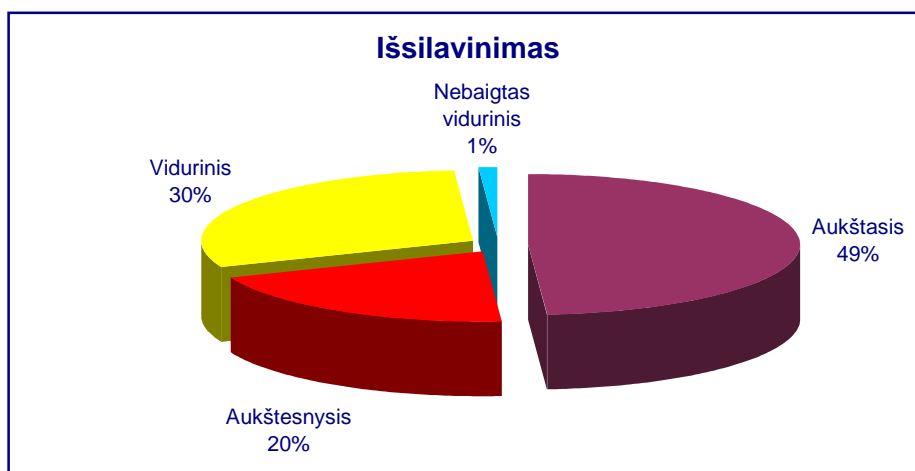
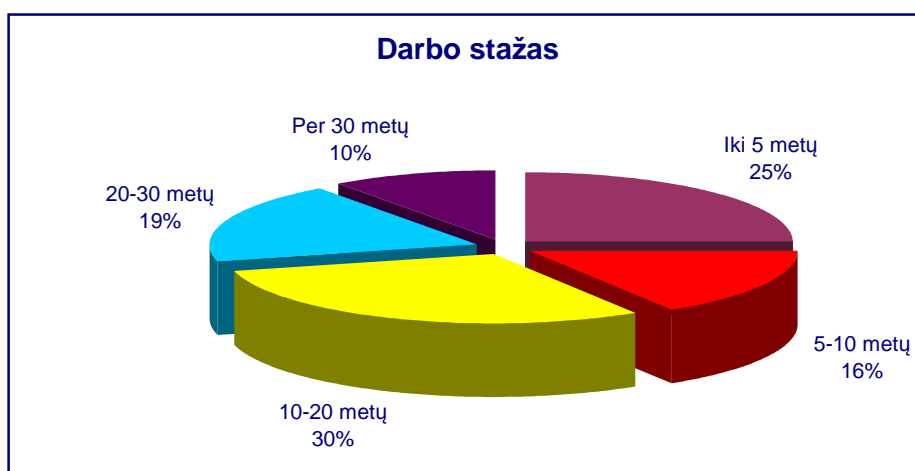
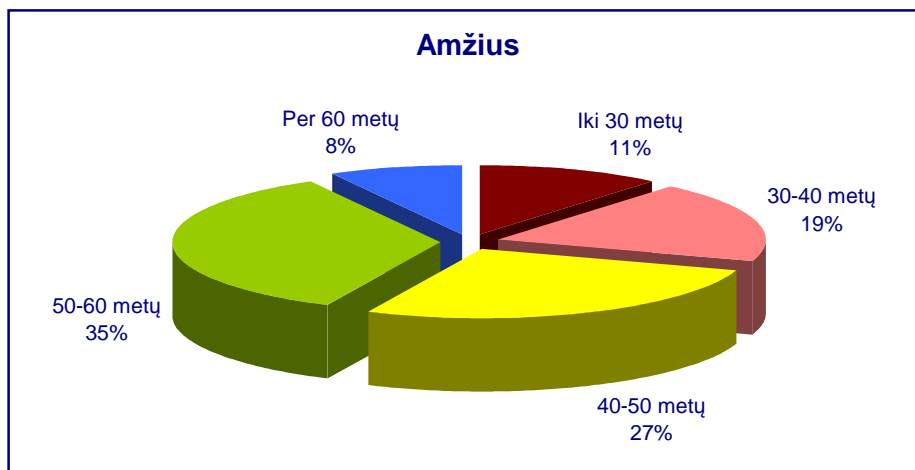
Metai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius	Pokytis, palyginti su ankstesniais metais

2011 m.	1.719	-1,8%*
2012 m.	1.700	-1,1%**

* Palyginti su 2010 m.

** Palyginti su 2011 m.

Grupės darbuotojų vidutinis amžius buvo 46,0 metai (2011 m. – 45,0 metai), vidutinis darbo stažas – 15,0 metų (2011 m. – 16,0 metų).

LD darbuotojų vidutinis sąrašinis skaičius 2012 m. gruodžio 31 d. buvo 1.700. Iš jų vadovaujančiojo personalo – 139, specialistų – 1.001, darbininkų – 560. 49% Bendrovės darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą. Bendrovėje darbuotojų daugumą sudaro vyrai – 70%, moterų – 30%. Tai lemia veiklos specifika: tradiciškai inžinerinius–techninius darbus ir sunkius

darbus lauko sąlygomis dažniau renkasi vyrai. Daugiausia moterų dirba klientų aptarnavimo ir administracijos padaliniuose.

Grupės vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes, Lt

Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2011 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	136	8.326
Specialistai	982	3.367
Darbininkai	601	2.606
Iš viso:	1.719	3.493
Darbuotojai	Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius, 2012 m.	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt
Vadovaujantysis personalas	139	8.405
Specialistai	1.001	3.410
Darbininkai	560	2.682
Iš viso:	1.700	3.578

Darbuotojai

Didžiausias Bendrovės turtas – žmogus, jo patirtis, sugebėjimas dirbti savo darbą profesionaliai, nes jo įgūdžiai, žinios, sugebėjimai sukuria produktą ar paslaugas, nuo kurių priklauso Bendrovės ateitis.

LD ypatingą dėmesį skiria tinkamoms darbuotojų darbo sąlygoms sudaryti, užtikrinti rinkos sąlygas atitinkantį darbo užmokestį ir socialines garantijas. Norėdami užtikrinti savo veiklos efektyvumą, gerą mikroklimatą Bendrovėje ir darbą su komanda, savo darbe vadovujamės tokiomis vertybėmis: kompetencija ir atsakingumu, abipusiu pasitikėjimu, teisingu pastangų ir rezultatų įvertinimu, nuolatiniu tobulėjimu.

Veiklos aptarimo pokalbiai (toliau – VAP) – tai svarbiausia veiklos valdymo sistemos dalis, užtikrinanti, kad darbuotojų veiklos tikslai būtų keliami atsižvelgiant į Bendrovės strateginius tikslus bei padalinių tikslus. Pagrindinis VAP sistemos tikslas – siekti geresnių veiklos rezultatų, darbuotojų veiklą valdant pagal Bendrovės tikslus bei standartus, suteikti darbuotojams grįžtamąjį ryšį apie jų atliekamą darbą, kelti darbuotojų motyvaciją, išsiaiškinti jų lūkesčius Bendrovės bei vadovų atžvilgiu, nustatyti darbuotojų ugdymo bei karjeros gaires. Veiklos aptarimo pokalbiuose dalyvauja visų grandžių vadovai, bei specialistai.

Kolektyvinė sutartis

LD filialuose veikia profesinių sąjungų padaliniai, susivieniję į Lietuvos dujininkų profesinių sąjungų asociaciją. Bendrovėje yra sudaryta kolektyvinė sutartis (2011 m. gegužės 23 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais), galiosianti iki 2014 m. gruodžio 31 d. Darbo sutartyse ir kolektyvinėje sutartyje nėra nustatyta ypatingų teisių ir pareigų, taikomų Bendrovės darbuotojams, – nustatytos įprastai praktikoje taikomos teisės ir pareigos.

Mokymai ir praktikos galimybės

Kad būtų užtikrinta sklandi ir nuosekli Bendrovės veikla, ypatingai svarbi yra darbuotojų kompetencija. Didelis dėmesys skiriamas motyvuojančios darbo aplinkos kūrimui.

Darbuotojams organizuojami kelių tipų mokymai, kurie vykdomi įvairiomis formomis, pasitelkiant šiuolaikines technikas naujoves. 2012 m. privalomuose mokymuose dalyvavo 1.562 LD darbuotojai. Profesiniuose mokymuose, kuriuos baigus išduodami specialius darbus atlikti leidžiantys pažymėjimai, dalyvavo 798 darbuotojai.

Norint suteikti kuo geresnes sąlygas profesinių žinių įgijimui bei praktiniam mokymui Panevėžio filiale įrengta praktinių mokymų aikštelė. Sudarytos sąlygos praktikuoti 56 darbus: dujotiekių ir jų įtaisų techninė priežiūra, dujų nuotėkio šalinimas nenutraukiant dujų tiekimo, plieninio dujotiekių prijungimas prie veikiančio plieninio dujotiekių ir kt. Atliktų darbų kokybė tikrinama šiuolaikine technika.

Nemaža dalis darbuotojų gilino vadybines kompetencijas. 2012 m. konferencijose ir seminaruose dalyvavo 421 darbuotojas. Bendrovės darbuotojai sėmėsi žinių teisės, mokesčių, viešųjų pirkimų, apskaitos, klientų aptarnavimo ir kitose srityse.

Bendrovė aktyviai bendradarbiauja su mokymo įstaigomis ir sudaro sąlygas aukštųjų mokyklų studentams taikyti teorines žinias bei pasisemti praktinių įgūdžių. Bendrovėje 2012 m. praktiką atliko 18 studentų. LD jau septinti metai iš eilės dalyvauja Vilniaus Gedimino technikos universiteto, Kauno technologijos universiteto bei kitų aukštųjų mokyklų „Karjeros dienu“ renginiuose. Bendradarbiaujant su ISM Vadybos ir ekonomikos universitetu suteikta parama jų vykdomai programai „ISM 100 talentų“. LD įsteigė stipendiją gabiausiam ISM studentui.

PRIKLAUSYMAS ASOCIJUOTOMS STRUKTŪROMS IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Bendrovė yra šių organizacijų narė:

- **Lietuvos dujų asociacija** (www.dua.lt) – pagrindinių Lietuvos dujų sektoriaus ekonomine ir technine pažanga suinteresuotų juridinių asmenų savanoriškas susivienijimas, jungiantis stambiausias gamtinių dujų tiekimo, perdavimo, skirstymo įmones, suslėgtomis gamtinėmis dujomis užsiimančią bendrovę UAB „SG dujos“, su gamtinių dujų veikla susijusias asocijuotas nares – asociaciją „Lietuvos dujotiekio statyba“, kuri vienija 16 pagrindinių bendrovių, atliekančių dujotiekio statybos darbus, mokslo įstaigas. LD generalinis direktorius Viktoras Valentukevičius šios asociacijos prezidentas nuo 2008 m. birželio 16 d.
- **Asociacija „Eurogas“** (www.eurogas.org). Tai nevyriausybinė nepelno organizacija, jungianti Europos dujų bendroves ir skatinanti jų bendradarbiavimą, taip pat sprendžianti Europos valstybių ir ES energetikos struktūrų klausimus, susijusius su dujų verslu, ir formuojanti viešąją nuomonę. LD yra jos narė nuo 2009 m. sausio 1 d.
- **Baltijos jūros regiono magistralinių dujotiekių bendrovių asociacija „Baltic Gas“** (www.balticgas.org). „Baltic Gas“ – Baltijos jūros regiono bendrovių asociacija, Baltijos regione propaguojanti gamtines dujas, siekianti plėtoti integruotą šio kuro naudojimo rinką, mažinti gamtinių dujų verslui išskylančias nekomercinio pobūdžio kliūtis. LD yra šios asociacijos narė nuo 1999 m. Nuo 2006 m. LD atstovas yra šios asociacijos valdybos narys.
- **Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklas (ENTSOG)** (www.entsog.eu). ENTSOG buvo įsteigta vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu Nr. 715/2009 kaip organizacija, skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu. Taip pat ENTSOG rengia europinių dujų tinklų kodeksus, priima Europos Bendrijos 10-ties metų neprivalomą dujų tinklų plėtros planą, bendras tinklų eksploatavimo priemones bei atlieka kitas funkcijas. LD yra šios organizacijos asocijuota partnerė nuo 2011 m. birželio 22 d.
- **Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje** (www.ahk-balt.org).
- **Stambiausių ir aktyviausių investuotojų į Lietuvos ekonomiką asociacija „Investors' Forum“** (www.investorsforum.lt).

Bendrovė nėra vienos iš nurodytų asocijuotų struktūrų narių kapitale nedalyvauja.

Vokietijos ir Baltijos šalių prekybos rūmų (AHK) narė „E.ON Ruhrgas International GmbH“ bei asociacijos „Baltic Gas“ narė OAO „Gazprom“ kiekviena atskirai turi daugiau kaip 5% Bendrovės akcijų.

LD ir AS „Latvijas Gaze“ vykde bendrą projektą „Lietuvos ir Latvijos dujų jungties pralaidumo padidinimas“, kuris buvo inicijuotas dar 2009 m. Šis projektas skirtas gamtinių dujų jungties tarp dviejų šalių sistemų pralaidumui padidinti, Baltijos šalių dujų sistemų tarpusavio integracijai didinti ir sąlygų Baltijos šalių gamtinių dujų rinkos sukūrimui bei pasiruošimui integracijai į bendrą ES gamtinių dujų rinką formavimui.

Nuo 2009 m. vyksta intensyvus bendradarbiavimas su Lenkijos gamtinių dujų sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A. LD ir Lenkijos bendrovė vykdo tiriamojo pobūdžio darbus dėl dujotiekio, sujungiančio Lenkiją ir Lietuvą, statybos. Taip pat 2012 m. LD specialistai kartu su kitų Baltijos šalių regiono ES valstybių narių perdavimo sistemos operatorių atstovais parengė pirmąjį Regioninį investicijų planą, kurį kas dvejus metus perdavimo sistemos operatoriai privalės rengti pagal Europos Tarybos ir Parlamento Reglamentą Nr. 715/2009.

RĖMIMO PROGRAMOS

LD, kaip ir ankstesniais metais, pagal aiškiai nustatytus prioritetus, dalyvavo įvairiose rėmimo programose, tapdama partnere visuomenei naudinguose projektuose, sukurdama naujas gyvenimo ar veiklos galimybes jų stokojantiems:

- gerinant socialiai jautrių visuomenės grupių gyvenimo aplinką;
- remiant projektus, susijus su Lietuvos paveldo išsaugojimu;
- ilgalaikiuose kultūros projektuose;
- bendruomenės sveikatinimo projektuose;
- Lietuvos vardo garsinime pasaulyje.

2012 m. LD paremdama daugiau kaip 100 įvairių įstaigų, organizacijų ar jų projektų, reikšmingai prisidėjo, skatindama įvairias iniciatyvas:

- miestų bendruomenių švenčių rėmimas: VšĮ Pažaislio muzikos festivalis (parama organizuojant XVII Pažaislio muzikos festivalį), Širvintų raj. sav. administracija (savivaldybės kultūros įstaigų organizuojamų svarbiausių renginių rėmimas), VšĮ Klaipėdos šventė (parama Klaipėdos mieste organizuojant renginį „Jūros šventė 2012“), Anykščių raj. savivaldybės administracija (parama Anykščių raj. Niūronyse organizuojant kasmetinę šventę „Bėk bėk žirgeli“) ir kt.;
- kūrybiškų, aktyvių jaunimo ir vaikų rėmimas: Šiaulių „Dagilėlio“ dainavimo mokykla (parama berniukų choro dalyvavimui tarptautiniuose projektuose), Klaipėdos universitetas (parama LR aukštųjų mokyklų mokslinės konferencijos organizavimui), VšĮ ISM Fondas (tikslinės stipendijos gerai besimokantiems studentams skyrimas, jų studijų kainos daliniam apmokėjimui), VšĮ „Enduro klubas“ (parama jaunųjų motociklininkų dalyvavimui Europos čempionate), Asociacija „Tarptautiniai moksleivių mainai“ (parama gerai besimokančių moksleivių tarptautinių mainų programai vykdyti), Asociacija „Kembridžo universiteto lietuvių bendrija“ (parama organizuojant interaktyvią konferenciją LINK, kurios tikslas skatinti Lietuvos studentų Didžioje Britanijoje pažintis ir bendradarbiavimą) ir kt.;
- parama visuomenės sveikatos gerinimui: VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos (parama Šeimos medicinos centro ir kitų klinikos padalinių veiklos gerinimui), VšĮ Vilniaus gimdymo namai (parama, atliekant gimdymo namų patalpų dalinį remontą), Lietuvos kardiologų draugija (parama rengiant gydytojų profesinio tobulinimosi programas), Klaipėdos Šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas (parama dvasinės pagalbos centro, skirto onkologiniams ligoniams, statybai) ir kt.;
- sporto bendruomenių rėmimas: Lietuvos tautinis olimpinis komitetas (parama Lietuvos sportininkų pasirengimui 2014 m. vyksiančioms Olimpinėms žiemos žaidynėms), Lietuvos olimpinis sporto centras (parama Lietuvos teniso nacionalinės rinktinės pasirengimui 2013 metų FED-CUP (tarptautinės teniso federacijos) Pasaulio reitingo turnyrams), VšĮ Šarūno Marčiulionio krepšinio akademija (parama vykdant jaunųjų krepšinininkų ugdymo programą), Lietuvos sporto draugija „Žalgiris“ (parama įgyvendinant draugijos 2012 m. sporto renginių programą), Beisbolo klubas „Vilnius“ (parama klube besitreneruojantiems įvairaus amžiaus moksleiviams bei suaugusiems sportininkams dalyvauti stambiuose beisbolo ir softbolo turnyruose užsienyje bei Lietuvoje, tobulinant beisbolo įgūdžius bei garsinant Lietuvos vardą), oreivių klubas „Audenis“ (parama 2014

m. Lietuvoje organizuojant Tarptautinę aeronautikos federacijos konferenciją), Lietuvos biatlono federacija (parama Lietuvos biatlono rinktinių dalyvavimui įvairiuose Pasaulio ir Europos čempionatuose bei Pasaulio ir Europos taurės etapuose) ir kt.;

- socialiai remtinų bendruomenių atstovų ir vaikų globos namų rėmimas: VšĮ „Mažoji gubija“ (parama jaunimo su negalia ugdymo bei lavinimo programai), Vilniaus „Gijos“ jaunimo mokykla (parama mokykloje besimokantiems mokiniams, kurie dėl socialinių, psichologinių, kitų priežasčių nepritapo bendrojo lavinimo mokyklose), VšĮ Šv. Juozapo globos namai (socialinė parama beglobiams vaikams, neįgaliems ir senyvo amžiaus žmonėms), Vilniaus Jono Laužiko bendrojo lavinimo konsultacinis centras (parama centre besimokantiems ir kartu besigydantiems, tuberkulioze sergantiems vaikams), Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondas (parama fondo remiamoms kaimo mokykloms ir bibliotekoms perkant naujas knygas ir organizuojant vaikų piešimo konkursą), paramos ir labdaros fondas „Mamų unija“ (parama onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams ir jų šeimos nariams), Vilniaus miesto žmonių su fizine negalia sporto klubas „Feniksas“ (parama klubo sportininkams dalyvaujant tarptautiniame tinklinio turnyre Latvijoje) ir kt.;
- meno ir kultūros atstovų rėmimas: Valstybinis Kernavės kultūrinis rezervatas (parama organizuojant fotografijų parodą, skirtą tarptautinio eksperimentinės archeologijos „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“ istorijai pristatyti), VšĮ Lietuvos spaudos fotografų klubas (parama organizuojant kasmetinę parodą „Lietuvos spaudos fotografija 2012“), Lietuvos dailininkų sąjunga (parama Pervalkoje organizuojant edukacinį tapybos darbų plenerą), Lietuvos stiklininkų asociacija (parama stiklo dailininkui Remigijui Kriukui dalyvaujant tarptautinėse parodose Estijoje, Belgijoje, Rusijoje, Čekijoje, Vokietijoje) ir kt.;
- Lietuvos paveldo išsaugojimo rėmimas: VšĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“ (parama išleidžiant Viliaus Kavaliausko knygos „Lietuvos karžygiai“ ketvirtąjį tomą), Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai (parama organizuojant parodą „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretai iš Ukrainos muziejų“), VšĮ „Tomo Mano kultūros centras“ (parama organizuojant tarptautinį XVI Tomo Mano festivalį „Pavergtas protas“), VšĮ TV Europa (parama sukuriant pilnametražinį dokumentinį filmą apie vieną iškiliausių Lietuvos teatro ir kino aktorių – Vytautą Paukštę), Asociacija „Stepono Kairio fondas“ (parama išleidžiant prisiminimų apie prezidentą Algirdą Brazauską knygą „Laikmečio pasirinktas didžiai misijai“) ir kt.;
- religinių bendruomenių rėmimas: Ariogalos Šv. Arkangelo Mykolo parapija (parama vykdomam parapijos namų statybą), Šeduvos Šv. Kryžiaus Atradimo parapija (parama bažnyčios kultūros paveldo pastatų išlaikymo reikmėms), Vilniaus Visų Šventųjų parapija (parama bažnyčios vykdomai socialiai atsakingai veiklai).

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

Plėtodama atsakingą verslą, Bendrovė akcentuoja aplinkosaugą, žmogaus ir Bendrovės darbuotojų teises, ekonomikos vystymosi skatinimą ir aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime. LD dalyvauja Lietuvos Nacionalinio atsakingo verslo įmonių tinklo veikloje populiarindama įmonių socialinę atsakomybę, yra numačiusi prisijungti prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą.

Atsakingai vykdydama savo veiklą, Bendrovė koncentruojasi į įprastai vykdomų procesų nuolatinę peržiūrą, tam tikrų konkrečių sričių vidaus auditą. Bendrovėje nuolat atliekami įvairūs aplinkosaugos, darbuotojų motyvacijos didinimo, klientų aptarnavimo gerinimo, dalyvavimo bendruomenės veikloje projektai, kurie detalčiau atskleisti kituose Konsoliduotojo metinio pranešimo skyriuose.

Siekdama gauti objektyvius ir reprezentatyvius savo klientų ir įvairių visuomenės grupių LD veiklos įvertinimus, Bendrovė kasmet atlieka reprezentatyvią visuomenės nuomonės apklausą.

Tyrimo metu pateikiami klausimai apie įmonės veiklą, atsakomybės ribas, įtaką visuomenėje, efektyvų arba ne bendruomenės rėmimą. Įvairių visuomenės grupių atsakymai ir jų analizė padeda formuluoti LD veiklos tobulinimo užduotis.

NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

Akcinė bendrovė „Lietuvos dujos“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	AB „Lietuvos dujos“ plėtros strategija ir tikslai yra apibrėžti vidaus dokumentuose pagal atskiras veiklos kryptis. Bendrovė atnaujina plėtros planus priklausomai nuo situacijos rinkoje bei reguliavimo aplinkos pokyčių.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organų veikla sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą kaip numatyta Bendrovės įstatuose, 2004 m. kovo 24 d. akcininkų sutartyje, sudarytoje tarp VĮ Valstybės turto fondo, Rusijos OAO „Gazprom“ ir Vokietijos kompanijos „Ruhrgas AG“ (nuo 2004 m. liepos 1 d. pavadinimas pakeistas į E.ON Ruhrgas International AG, o nuo 2010 m. sausio 28 d. pavadinimas E.ON Ruhrgas International GmbH) (toliau – Akcininkų sutartis), ir kituose Bendrovės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina valdyba ir Bendrovės vadovas. Stebėtojų taryba nesudaroma siekiant glaudesnio valdybos bei vadovo bendradarbiavimo, efektyvesnio bendrovės valdymo, greitesnio priimtų sprendimų įgyvendinimo.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovė siekia užtikrinti visų, su bendrovės veikla susijusių, asmenų interesus. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnę ir skaidresnę bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra valdyba ir vadovas. Stebėtojų taryba bendrovėje nesudaroma. Bendrovės akcininkų nuomone, tai yra pakankamas ir efektyvus vadovo atliekamų funkcijų priežiūros būdas. Bendrovės valdymo organų kompetencijų padalinimas bei atsakomybė yra apibrėžtas bendrovės įstatuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei vadovo darbo sutartyje, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – Akcinių bendrovių įstatyme).

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 2.1 punkto
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės valdybos pirmininkas ir vadovas nėra tas pats asmuo, valdybos pirmininkas prieš tai nėra buvęs bendrovės vadovu.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

<p>3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.</p>	<p>Taip</p>	<p>Pagal bendrovės įstatus bendrovės kolegialų valdymo organą – valdybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyba kartu atlieka ir objektyvią bei nešališką bendrovės vadovo veiklos priežiūrą, periodiškai išklaudydama vadovo pateikiamą informaciją svarbiausiais bendrovės veiklos klausimais. Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom“ ir „E.ON Ruhrgas International GmbH“ ir vieną kandidatą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Šiai Akcininkų sutarčiai 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 22 pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.</p>
<p>3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius išpareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.</p>	<p>Taip</p>	<p>Bendrovė teikia informaciją laikydamasi Akcinių bendrovių įstatyme nustatytų reikalavimų.</p>
<p>3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 3.2 punkto</p>
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarus prie 3.1 ir 4.6 punktų</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta</p>	<p>Taip</p>	

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

<p>supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>		
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas⁴ nepriklausomų⁵ narių skaičius.</p>	Neaktualu	<p>Kaip numatyta Akcininkų sutartyje, į valdybą po 2 savo kandidatus siūlo OAO „Gazprom“ ir „Ruhrgas AG“ ir vieną kandidatą LR Vyriausybės sprendimu siūlo LR energetikos ministerija. Bendrovės valdybos sudarymas priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai ir nepriklausomas narys gali būti išrenkamas tik tuo atveju, jei visuotiniame akcininkų susirinkime gauna pakankamą akcininkų balsų skaičių. Visi bendrovės valdybos nariai atitinka vieną arba du Kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus.</p>
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, 	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
---	--	--

3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 3.6 punkto
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina Bendrovės metinį pranešimą, analizuoja ir vertina Bendrovės metines finansines ataskaitas, pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir kartu su patvirtintu metiniu pranešimu teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktas ketvirtines ataskaitas apie Bendrovės ūkinės veiklos rezultatus.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei	Taip	Bendrovės turimais duomenimis, visi valdybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluoė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjėmomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniui valdymo organui – vadovui.

<p>akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonų, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>		<p>bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>Taip</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymu bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimu Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Skyrimo ir Atlyginimų komitetai nesudaryti, jų funkcijas vykdė valdyba.</p>

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamai ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>		<p>Audito komiteto teisės ir pareigos apibrėžtos Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatuose, patvirtintuose visuotinio akcininkų susirinkimo.</p>
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus</p>	<p>Taip</p>	<p>Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.		
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Audito komitetą, vadovaujantis 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis, sudaro 2 nariai.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam	Ne	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto

<p>organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija,</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 4.6 punkto

<p>kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir</p>	<p>Taip</p>	<p>Vadovaujantis LR audito įstatymo bei 2008 m. rugpjūčio 21 d. VPK nutarimo Nr. 1K-18 „Dėl reikalavimų audito komitetams“ nuostatomis Bendrovėje yra sudarytas Audito komitetas. Pagrindinės Audito komiteto funkcijos: Bendrovės taikomų apskaitos metodų tinkamumo analizė, vidaus kontrolės, vidaus audito bei rizikos valdymo sistemų veiksmingumo analizė, išorės audito atlikimo, audito įmonės nepriklausomumo stebėjimas ir kitos LR teisės aktuose nustatytos audito komitetų funkcijos.</p>

objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad

<p>būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	Bendrovės veiklą, o tuo pačiu ir Bendrovės valdybos veiklą, teisės aktų nustatyta tvarka vertina Bendrovės akcininkai.
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka</p> <p>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui šaukiami <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	Bendrovės valdybos darbą reglamentuoja Valdybos darbo reglamentas. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkas. Valdybos darbą organizuoti padeda bendrovės vadovas bei bendrovės vadovo padėjėja.
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	Taip	Siekiant užtikrinti nepertraukiamą esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimą, valdybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip vieną kartą į ketvirtį. Kiekvienais metais paskutiniame valdybos posėdyje valdyba tvirtina sekančių metų valdybos posėdžių grafiką.
<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasiruošti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį</p>	Taip	Valdybos darbo reglamente yra numatyta, kad Valdybos nariai informaciją apie šaukiamą posėdį, posėdžio darbotvarkę ir visą su posėdyje numatytais svarstyti klausimais susijusią medžiagą gauna ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki valdybos posėdžio.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarke posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>		
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	Neaktualu	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos.
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės</p> <p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	Taip	
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą¹³. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	Ne	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdybos kompetenciją reglamentuoja LR akcinių bendrovių įstatymas bei bendrovės įstatai. Vadovaujantis bendrovės įstatais, sprendimus dėl svarbių sandorių sudarymo priima Valdyba.
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūras reglamentuoja LR akcinių bendrovių įstatymas bei bendrovės įstatai. Akcininkams yra užtikrinta lygi galimybė dalyvauti susirinkime ir įgyvendinti turimas turtines ir neturtines teises.
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir</p>	Taip	Užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija užtikrinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje www.dujos.lt ir per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ informacinę sistemą lietuvių ir anglų kalbomis iš anksto paskelbiant visuotinio akcininkų susirinkimo datą ir vietą,

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvartomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

(ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.		susirinkimo apskaitos dienos datą, susirinkimo darbotvarkę, darbotvarkės klausimus ir sprendimo projektus. Po visuotinio akcininkų susirinkimo tokiu pačiu būdu paskelbiami priimti sprendimai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis. Bendrovė taip pat sudaro sąlygas akcininkams balsuoti iš anksto raštu.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Atsižvelgiant į bendrovės akcininkų struktūrą bei galiojančias akcininkų susirinkimo organizavimo taisykles, nėra būtinybės diegti papildomai brangiai kainuojančios IT sistemos.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Valdybos nariai laikosi šioje rekomendacijoje nurodytų nuostatų. Bendrovei nėra žinomi atvejai, kai asmeniniai valdybos narių interesai prieštaravo bendrovės interesams. Kiekvienas Valdybos narys, prieš eidamas savo, kaip Valdybos nario, pareigas yra pasirašęs su Bendrove konfidencialumo susitarimą.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis	Taip	

privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Valdybos darbo reglamentas numato, jog valdybos narys ar jo įgaliotas asmuo neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika</p> <p>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovės atlyginimų politika viešai neskelbiama, nes to nenumato Lietuvos Respublikos įstatymai, be to, tai vidinis ir konfidencialus bendrovės dokumentas. Bendrovės atlyginimų politika nustatoma atsižvelgiant į padėties šalies darbo rinkoje analizės rezultatus.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;</p> <p>10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi</p>	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.1 punkto

<p>su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</p> <p>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</p> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <p>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</p> <p>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</p> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Neaktualu	Bendrovės darbo apmokėjimo tvarka šiuo metu nenumato kintamojo atlyginimo dalies mokėjimo.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos</p>	Taip	

sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.		
8.11. Išėitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žiūrėti komentarus prie 4.6 ir 8.1 punktų
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovė netaiko atlyginimo bendrovės akcijomis
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.13 punkto
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	Pagal Bendrovės įstatus direktorių atlyginimo nustatymo klausimus sprendžia Valdyba.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žiūrėti komentarą prie 8.17 punkto
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios	Ne	Šiuo metu bendrovė neturi tokių atlyginimo schemų.

<p>taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.</p>	Neaktualu	Nurodyti klausimai visuotiniame akcininkų susirinkime nebuvo svarstomi, to nenumato bendrovės įstatai.
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.6 punkto
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti</p>	Neaktualu	Žiūrėti komentarą prie 8.19 punkto

pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme</p>		
<p>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje</p>		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Šios rekomendacijos vykdymą užtikrina preciziška bendrovės veiklą reguliuojančių valstybės institucijų bei asocijuotų vartotojų organizacijų priežiūra bei kontrolė. Bendrovės veiklos viešumas sudaro sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka bei pagal bendrovės įstatus ir vidaus tvarkos taisykles. Valdymo organai konsultuojasi su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
<p>X principas: Informacijos atskleidimas</p>		
<p>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.</p>		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jų valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p>	Taip	Rekomendacijoje nurodyta informacija yra skelbiama bendrovės internetiniame tinklalapyje www.dujos.lt , per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ informacinę sistemą ir pranešimuose spaudoje.

<p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės aciniame kapitale programas ir pan.</p> <p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie acininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės acininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	Taip	Bendrovė informaciją per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu taip užtikrindama informacijos pateikimą visiems suinteresuotiems asmenims. Informacija, galinti turėti įtakos Bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma konfidenciali, todėl yra griežtai saugoma ir neatskleidžiama iki ji yra viešai paskelbiama per informacinę sistemą įstatymų nustatyta tvarka.
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	Taip	Bendrovė visą informaciją, skirtą acininkams ir investuotojams, tuo pačiu metu, tokia pat apimtimi skelbia lietuvių ir anglų kalbomis per vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ naudojamą informacinę atskleidimo sistemą ir visą informaciją viešai skelbia bendrovės interneto tinklalapyje www.dujos.lt , tuo užtikrindama nešališką ir nebrangų priėjimą prie informacijos laiku.
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos ir informacija yra patalpinta bendrovės tinklalapyje www.dujos.lt
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas</p>		
<p>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka įmonės ir konsoliduotųjų metinių finansinių ataskaitų auditą bei įvertina metinio pranešimo atitikimą finansinėms ataskaitoms.
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam acininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji</p>	Taip	Bendrovės audito įmonės kandidatūrą visuotiniam acininkų susirinkimui siūlo bendrovės valdyba, atsižvelgdama į Audito komiteto rekomendaciją.

bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.		
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito įmonė iš bendrovės gauna pajamas už mokesčių konsultacijas ir verslo konsultacijas, kurios neprieštarauja audito įmonės nepriklausomumo reikalavimams, nustatytiems Lietuvos Respublikos Audito įstatyme ir Lietuvos Respublikos VPK norminiuose aktuose. Audito įmonė kasmet informuoja Audito komitetą apie bendrovei suteiktas ne audito paslaugas.